

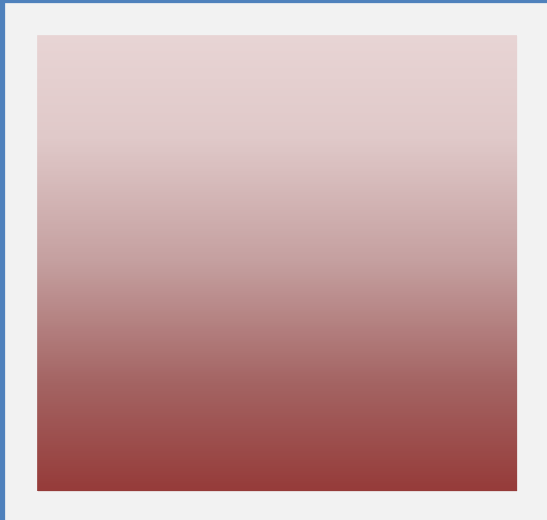
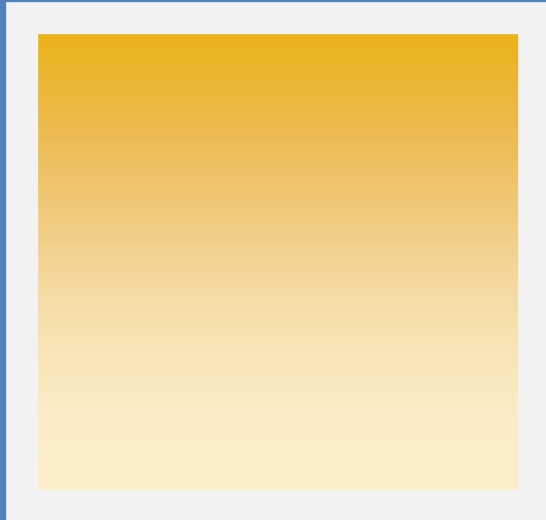

SANT'EGIDIO

Ja a rve rsla g 2012

Ve re nig ing Vo o r So lid a rite it v zw

Inhoudstafel

Woord van de voorzitter	5
Kinder- en jongerenwerking	7
Land van de Regenboog	7
School van Vrede	7
Voorstelling van de werking	7
Werking 2012	8
Vakanties	10
De Zomerschool van Vrede	11
Cultuur in de School van Vrede	11
De groei	11
Fiches Scholen van Vrede	12
Friends	14
Voorstelling van de werking. Doelstelling	14
Het intergenerationeel project	14
Werking 2012	15
Jongeren voor Vrede	16
Voorstelling van de werking. Doelstelling	16
Werking 2012	16
Jongerenpelgrimage naar Krakow/Auschwitz	18
Jongerenreis naar Balkan	19
Enmalige activiteiten, acties en projecten in 2012	20
Projectwerking	25
Samenwerkingen en overleg	25
Ouderenwerking	26
Leve de Ouderen!	27
Inleiding en doelstelling	27
Wijkwerkingen	28
WZC “Simeon en Hanna”, huis voor ouderen	30
Intergenerationeel project en ontmoeting met migranten	32
Vergrijzing: van probleem naar potentieel	32
Specifieke activiteiten in 2012	33
Samenwerkingen en overleg	35
Ouderenwerking in Home Pacheco – Brussel	36
Kamiano	37
Een restaurant voor thuislozen	38
Profiel van de doelgroep	39
Aanpak	40
Werking 2012	41
Restaurant	41
Kamianocentrum	41
Het sociaal kantoor	41
De dokterspraktijk	42

Ondersteuning van gevangenen en zieken	43
Afscheidsmomenten van overledenen	44
Aanwezigheid op straat – ‘Kamiano mobiel’	44
Winteropvang	46
Woonproblematiek	47
Een hiaat in de hulpverlening: de multigebruikers	48
Maatschappelijk zwakken kunnen de complexe administratie niet aan	48
COZA-overleg	49
Hulp aan Poolse daklozen	50
Vorming van de vrijwilligers in Kamiano	51
Solidariteitsacties	52
Projectwerking	52
Specifieke activiteiten in 2012	53
Kamiano Brussel	57
Samenwerking met andere organisaties	58
Jeroen Meus over Kamiano	59
Interculturaliteit	65
Interculturaliteit, nieuwkomers en samenleven in diversiteit	66
Inleiding	66
Ontmoeting met de zigeuners	67
Taalschool Yaguine en Fodé	68
Aanbod van de taalschool Yaguine en Fodé in 2012	69
Volkeren van Vrede	70
Voorstelling	70
Maandelijkse activiteiten	70
Solidariteit met oude Antwerpenaren	71
Specifieke activiteiten in 2012	72
Samenwerking en overleg	76
‘De Amici’	77
Inleiding	78
Voorstelling van de Amici	79
Werking 2012	79
Maandelijkse bijeenkomsten en ontmoeting met de ouderen	79
Muziek- en schildersatelier	79
Vakantie	80
Kerstfeest	80
Samenwerking met Primavera	80
Financiële situatie	82
Verdeling van de inkomsten	83
Verdeling van de uitgaven	84
Balans	84
Organigram	86

Woord van de voorzitter

Beste sympathisanten,

Dit jaarverslag wil u als medewerker, geïnteresseerde, giftgever of als betrokken overheid inzage geven in de activiteiten van het werkjaar 2012 van de vzw Vereniging voor Solidariteit. Kenmerkend voor de werking van VVS is de onbezoldigde inzet van vrijwilligers, verbonden aan de Gemeenschap van Sant'Egidio, in verschillende kansarme wijken van Antwerpen en Brussel met naschoolse begeleiding van kinderen en jongeren en ondersteuning van ouderen, gratis warme maaltijden voor daklozen in Kamiano, conversatieklassen voor nieuwkomers en het huis voor ouderen Simeon en Hanna. Vanuit deze werkingen besteedt Sant'Egidio steeds meer aandacht aan het leggen van dwarsverbindingen tussen mensen en groepen die vaak onverschillig of wantrouwig tegenover elkaar staan. Zo worden bruggen geslagen tussen autochtonen en allochtonen, tussen ouderen en jongeren, tussen 'rijken' en 'armen'. Op het niveau van een stadswijk tracht VVS het menselijk weefsel te herstellen, zodat mensen minder vereenzamen en marginaliseren. Op het niveau van de stad tracht de vereniging solidariteit en medemenselijkheid tot een cultuur te verheffen, onder meer door conferenties en manifestaties.

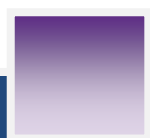
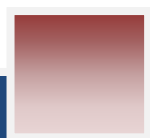
De cultuur van solidariteit en warme medemenselijkheid komen tot een hoogtepunt op de kerstfeesten waar meer dan 2.000 armen de feesttafel deelden met zo'n 1.000 vrijwilligers. Niet alleen de prachtige Sint-Carolus Borromeuskerk van Antwerpen en de O.L.V. ter Rijkeklarenkerk van Brussel konden hun deuren openen voor honderden mensen voor wie er vaak geen plaats is, maar ook in tal van kansarme wijken en in de strafinstellingen van Merksplas, Mechelen en Leuven kregen de ongeziene een gezicht en een verhaal, tot vreugdevolle verrassing van vrijwilligers die vaak voor de eerste keer die 'andere kant' van de samenleving ontdekten. Door de crisis voelen steeds meer tijdgenoten de behoefte om naar de essentie van het leven te gaan, en ook zelf de handen uit de mouwen te steken voor de opbouw van een menselijke samenleving.

Afgelopen jaar ging alweer veel energie naar de noodzakelijke fondsenwerving, omdat VVS slechts in beperkte mate op overheidssubsidies (stedelijk of provinciaal) beroep kan doen. Voor structurele subsidies van het Vlaams ministerie van Welzijn komt VVS nog altijd niet in aanmerking: daarvoor zouden we moeten opgaan in de Centra voor Algemeen Welzijn (CAW), de eenheidsstructuur die de Vlaamse overheid oplegt, met wellicht groot verlies van eigen autonomie en identiteit tot gevolg.

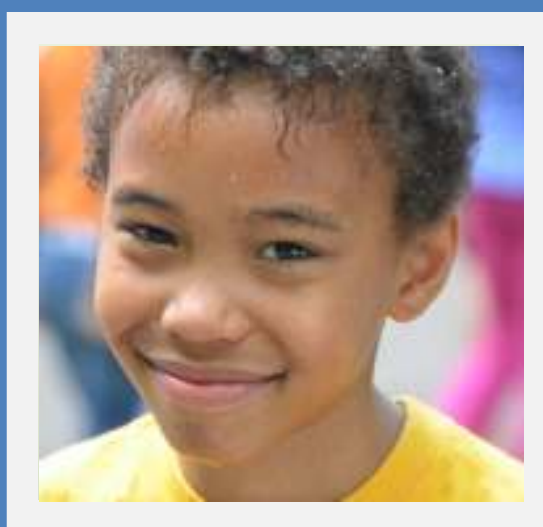
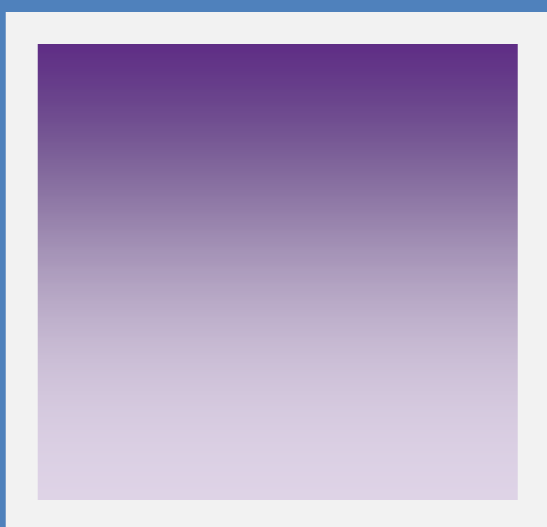
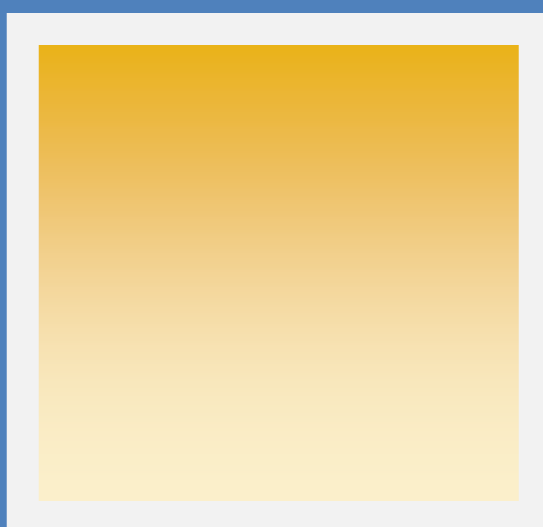
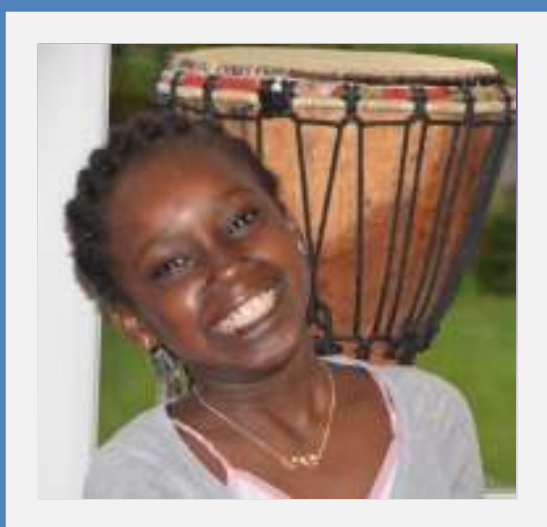
Zover wil VVS zeker niet gaan, maar er werden hierover wel constructieve gesprekken opgestart met Vlaams minister van Welzijn Jo Vandeurzen, die onze werking recentelijk bezocht, en zijn kabinet. Het merendeel van de kosten wordt inmiddels gedragen door giften van meters en peters, service-clubs en van bedrijven of door solidariteitsacties op scholen en in families.

Ik dank hierbij uitdrukkelijk alle sympathisanten en giftgevers voor hun gewaardeerde en noodzakelijke steun, want zonder jullie zou VVS niet diezelfde uitstraling en maatschappelijke impact hebben.

Hilde Kieboom
Voorzitter

Kinder- en jongerenwerking

Land van de Regenboog

Het Land van de Regenboog richt zich tot kinderen en jongeren tussen 5 en 25 jaar. Door regelmatige samenkomsten en activiteiten groeien ze in het beleven van waarden zoals respect voor iedereen (ongeacht leeftijd, huidskleur of overtuiging), eerbied voor de natuur, vriendschappelijke omgang over alle grenzen heen en bijzondere aandacht voor de armen dichtbij (in de eigen buurt of stad) en veraf (kinderen in Afrika, Aids-ziekten etc.).

7

School van Vrede

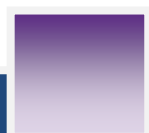
Voorstelling van de werking

De School van Vrede organiseert huiswerkbegeleiding en vrijetijdsbesteding voor kansarme kinderen met schoolse problemen. De meeste van deze kinderen hebben te maken met een grote achterstand op verschillende gebieden. Op het taalvlak hebben ze problemen omdat thuis een andere taal wordt gesproken dan Nederlands maar ook op andere vlakken omwille van ontoereikende begeleiding en aandacht. Problemen op school kunnen in het geval van deze kinderen niet los worden gezien van de sociale, materiële en emotionele achtergrond van het kind. Om deze kinderen meer kansen te geven in onze maatschappij, willen de Scholen van Vrede heel concrete hulp bieden. Er gebeuren regelmatige

huisbezoeken zodat de situatie van elk kind zo goed mogelijk wordt opgevolgd. Tijdens deze bezoeken wordt er onder andere gesproken over het belang van het regelmatig schoolbezoek, over hoe het mogelijk is het kind bij zijn schoolwerk te helpen en over het belang van een geweldloze opvoeding. Indien nodig wordt ook contact opgenomen met de scholen en leerkrachten, CLB's en andere organisaties op wijkniveau om op deze manier de hulp te optimaliseren.

Maar de School van Vrede is meer dan een huiswerkschool. In een familiaal klimaat wordt samen gediscussieerd, gespeeld, gefeest en gereisd. Er wordt ook regelmatig gewerkt rond bepaalde projecten die gericht zijn op wat er in de

wereld dichtbij en veraf gebeurt. Als voortzetting van de thema's van vorige jaren wordt in 2012 gewerkt rond de vereenzaming in onze maatschappij, in het bijzonder werd de situatie van de eenzame bejaarden besproken. Behalve de huiswerkbegeleiding heeft de School van Vrede dus tot doel om via ontspannende activiteiten de kinderen een ruimere culturele bagage mee te geven. De werking in verschillende buurten verloopt telkens volgens een gelijkaardig stramen: een half uur onthaal of afhalen van de kinderen thuis door vrijwilligers, een uur studie en huiswerkbegeleiding, een uur combinatie van spel, animatie en vredesopvoeding.

Werking 2012

De continuïteit van de werking van de Scholen van Vrede blijft gehandhaafd. 2012 is een sterk jaar geworden waarin de vereniging vooral inhoudelijk en op structureel gebied sterk gegroeid is. Hierdoor zien we ook een duidelijke groei in aantallen en diversiteit. Meer jongeren namen een engagement op waardoor wij ook meer kinderen van de doelwijken konden bereiken. Coaching en ondersteuning van deze vrijwilligers blijft essentieel en daarvoor werden speciale bijcholingsmomenten voorzien.

In 2012 werd de actieradius vergroot en kon de werking verder groeien. De School van Vrede Kiel wist nog meer kinderen van het zigeunerkamp in de buurt te bereiken (ongeveer 20) en er worden

ook op regelmatige basis bezoeken gebracht aan het kamp door de vrijwilligers. Ze worden er goed ontvangen en de relaties verlopen zeer positief. Het vertrouwen en de vriendschap tussen de School van Vrede van het Kiel en het zigeunerkamp groeien. In 2012 ontstond ook een nieuwe School van Vrede – in Brussel. Voorlopig bereikt deze School van Vrede een 10-tal kinderen.

Door de uitstraling van de werking van VVS vzw krijgt de organisatie steeds meer aanvragen van jongeren om in de kinderwerking een sociale stage te doen. Afgelopen jaar kwamen er ongeveer 35 stagiairs. Ze waren in het algemeen zeer tevreden over hun stage, wat te lezen staat in hun evaluatiever-

slagen. Ze onderstrepen dat ze via de werking van de School van Vrede veel over kansarmoede leren. Sommigen van hen maken de overstap van stagiair naar vrijwilliger en blijven ook na afloop van hun stage in de School van Vrede helpen.

Tijdens de schoolvakanties staan er daguitstappen op het programma in kleinere groepen. Er werden in 2012 vier zomerruitstappen georganiseerd met een maximum van 30 deelnemers per uitstap. In de zomervakantie werden drie kinderkampen georganiseerd. 130 kansarme kinderen namen deel aan deze vakanties, waar vriendschap, inzet voor anderen, ontspanning en persoonlijke aandacht centraal stonden.

8

Om de zoveel weken ging ik om 2 uur op woensdag onze groep van kinderen afhalen. Daarvoor moesten we 3, soms 4 huizen afgaan en hadden we als iedereen kwam, een groep van 7 kinderen. Het is goed om eens te zien in wat voor omgeving de kinderen leven en hun ouders eens te leren kennen. Het doet je beseffen dat ze het niet altijd even makkelijk hebben als wij, de meeste huizen hadden bijvoorbeeld niet eens een deurbel. [...] Vroeger had ik, moet ik eerlijk zeggen, toch wel een heleboel vooroordelen over alloctonen. Maar door deze mensen van zo dichtbij te leren kennen zijn die allemaal geleidelijk aan verdwenen. Burgerhout staat algemeen bekend als 'Borgerocco' en geen enkel meisje van mijn leeftijd komt daar voor haar plezier eens een wandelingetje maken. Daar was ik mij heel goed van bewust terwijl ik er rondliep en de metro nam. Toch, na de families van de kinderen beter gekend te hebben en er al vaak hebben moeten doorwandelen, had ik er helemaal geen bezwaar meer tegen om erlangs te gaan. Waarom zou ik angst hebben, deze mensen zijn evengoed mensen als ik [...]
Het zijn altijd maar kleine dingetjes die ik deed, maar ze maakten wel keer op keer de kinderen blij en gelukkig.[...] Ik ben blij dat ik dit heb meegemaakt.

Clara

Ik heb wel geleerd dat het jezelf een heel goed gevoel geeft als je anderen kan helpen, als je iets betekent voor hen. Verder ook dat het niet altijd even goed gaat, maar dat je het niet mag opgeven. [...] Het is mij opgevallen dat kansarme mensen erg open en gastvrij zijn. Zelf heb ik vooral gewerkt met kansarme kinderen, waarvan de meesten van alloctone afkomst waren. Ze zijn wat betreft hun gedrag zoals elk ander kind van hun leeftijd. Waar ze wel vaak mee kampen zijn oneerlijke kansen, meestal op school. Er wordt over hen te snel beweerd dat ze het gewone onderwijs niet aankunnen. Op de school van vrede zijn er meerdere kinderen die de label "Buso" hebben gekregen op school, terwijl ze echt nog wel intelligent zijn. Verder hebben deze kinderen ook niemand die hen kan helpen met hun lessen of huistaken. Hiervoor bestaat de school van vrede. We helpen deze kinderen bouwen aan een betere toekomst. De enige oplossing hiervoor is educatie. Ik ben blij dat ik hen daarbij kan helpen, al moet ik hen gewoon de maaltafels aanleren.

Susan

Ik heb veel bijgeleerd, zowel over mezelf als over de kinderen. [...] Ik dacht dat de kinderen niet gemotiveerd zouden zijn en dat ze niet zouden willen leren. Het tegendeel is echter waar. De kinderen zijn leergierig en doen erg hun best voor school[...]. Ik zag in het begin de kinderen enkel als kindjes waaraan ik iets moest leren en op wie ik een beetje moest letten, maar eigenlijk worden het je vrienden en heb je nog veel plezier samen met hun.

Ik ben geraakt doordat de kinderen je zo snel opnemen in de groep, ze noemen je meteen vriend. Dit was vooral zo bij de kinderen die ik elke keer ging ophalen, met hen had ik de beste band. Omdat ze altijd door mij geholpen werden, kreeg ik veel vriendschap terug. [...] Het raakt me ook toen dat ik één keer uitzonderlijk had overgeslagen, en toen ze de keer daarop vroegen waarom ik er niet was geweest en dat ze dat allemaal zeer jammer vonden. [...]

De verantwoordelijkheid die je moet nemen, het geduld dat je moet opbrengen, de vriendschap die je terug krijgt. Je wordt meer volwassen, je leert met kinderen omgaan, legt nieuwe contacten, en doet onvergetelijke ervaringen op.

Tim

Vakanties

In samenwerking met VZG vzw organiseert VVS jaarlijkse kampen voor kinderen van de Scholen van Vrede. Goede accommodatie, gezonde voeding en aandacht voor hygiëne aan de ene kant en sportieve en culturele activiteiten aan de andere kant geven deze kinderen de kans om gedurende een week de dagelijkse zorgen en de gevaren van de stad achter zich te laten. Deze tijd is voor hen heel belangrijk want niet zelden leven deze kinderen op plaatsen en in panden waar b.v. geen voldoende sanitaire voorzieningen zijn (studio's zonder douches of toiletten) of in de kampen (zoals de zigeunerkinderen).

Veel aandacht gaat tijdens de kindervakanties ook naar regelmatige lichaamsverzorging: tanden poetsen, zich elke dag wassen, propere kleren dragen, nagels

knippen etc. Op deze manier hebben onze vakanties een heel belangrijk opvoedend karakter voor de kansarme deelnemers. Daarnaast laten wij de kinderen een vreugdevolle tijd beleven met veel vriendschap en een stevige dosis sport en cultuur.

Elk jaar hebben onze reizen een bepaald sensibiliserend thema dat aansluit bij de werking doorheen het jaar. Vorige jaren waren dat: 2004: "Vrede", 2005: "Dialog", 2006: "Vriendschap", 2007: "Verdraagzaamheid", 2008: "Samen leven", 2009: "Engagement", 2010: "Talenten", 2011: "Op zoek naar verborgen talenten, via muziek naar vrede" en 2012: "Wij hebben elkaar nodig – vriendschap tussen jong en oud"

In 2012 hebben de kinderen tijdens hun vakantiecampen kennis gemaakt met de leefwereld en de noden van de bejaarden.

De vrijwilligers hebben vanaf de eerste dag verteld over de bejaarden. Dat gebeurde op basis van beeldmateriaal en op voorhand voorbereide activiteiten en spelletjes. De kinderen knutselden kleine cadeautjes voor de ouderen die ze gingen afgeven tijdens hun bezoek aan een bejaardentehuis in de buurt van de kamplocatie. Daarnaast hebben de kinderen een delegatie van de bejaarden van de wijk waar ze wonen op hun kampplaats ontvangen. Ze hebben sa-

men gesproken en gefeest (kinderen hebben gezongen en gedanst) Op voorhand hebben de jonge deelnemers de vragen voorbereid die ze tijdens dat bezoek aan hun gasten konden stellen. Er heerste een heel feestelijke en ontspannen atmosfeer tijdens deze ontmoeting. De kinderen waren heel blij om bejaarden te kunnen ontmoeten en er werden intergenerationele vriendschappen gesloten die, hopen we, aan een betere samenleving in de kansarme wijken van Antwerpen kunnen bijdragen.

Als daguitstap gingen de kinderen naar het prachtige provinciale domein van Kessel-Lo, naar het zwembad in Leuven en naar het dierenpark.

De Zomerschool van Vrede

De Zomerschool van Vrede, een nieuw initiatief sinds 2011, werd ook in het werkjaar 2012 gerealiseerd. Gedurende 4 weekends in augustus werden kinderen opgevangen in de lokalen van de School van Vrede van 11 tot 16 uur. Er werd samen gespeeld, gewerkt, gepraat en geknutseld. 's Middags

werd er samen gekookt en gegeten. Dit initiatief is bedoeld voor de meest kwetsbare kinderen van de Scholen van Vrede, die normaal gezien tijdens twee maanden vakantie zodanig veel taalachterstand oplopen (thuis wordt een andere taal dan het Nederlands gesproken) dat ze aan het begin van het

schooljaar een slechte start maken. Sommige kinderen werden ook in die tijd geholpen bij het studeren voor hun herexamens eind augustus. De organisatie heeft positieve feedback over dit initiatief gekregen zowel van de kant van de kinderen en hun ouders als van de kant van de leerkrachten.

Cultuur in de School van Vrede

Zoals elk jaar werd er ook in 2012 hard gewerkt aan de culturele armoede. De kinderen van de School van Vrede wandelden mee voor vrede (in januari) en ter herdenking van de slachtoffers van de 2de W.O. (in november). Er werden talrijke bezoeken georganiseerd. De School van Vrede van Stuivenberg kreeg bezoek van Bill Pelke – een man uit Amerika wiens grootmoeder op heel brutale manier vermoord werd. Het meisje dat deze moord heeft gepleegd werd ter door veroordeeld en Bill Pelke heeft haar eerst vergeven en vervolgens ertoe bijgedragen dat de doodstraf door een levenslange gevangenisstraf werd vervangen. Hij heeft tot de kinderen gesproken over de helende kracht van de vergeving en de nood van de afschaffing van de doodstraf overal ter wereld. Daarnaast kregen de Scholen van Vrede bezoeken van een medewerker van de Antwerpse Filharmonie die de kinderen over de werking van de Filharmonie en verschillende muziekinstrumenten

heeft verteld. Sinds 2012 beschikken alle Scholen van Vrede over computers en beamers met toegang tot het internet. Er werden speciale workshops voor kinderen georganiseerd waar ze over het gebruik van computer en internet konden leren voor hun studie. De meesten van deze kinderen hebben thuis geen computer.

Daarnaast gingen de vrijwilligers met de kinderen naar de cinema,

naar het Notenkraker ballet, naar de Filharmonie en ze begeleidden hen naar speciaal voor kinderen georganiseerde ateliers en workshops, bv. in het Plantin Moretus Museum. Het werden gelegenheden bij uitstek om de culturele blik van de kinderen te verruimen en hen te sensibiliseren voor de kunst.

De groei

Ongeveer 200 kinderen van Antwerpen, Brussel en Gent zijn ingeschreven in de Scholen van Vrede en worden op regelmatige basis opgevolgd. Deze duidelijke groei ten opzichte van vorige jaren werd zichtbaar bij de kerstfeesten die voor al deze kinderen en hun families werden georganiseerd. In plaats van één groot kerstfeest voor de kinderen van alle wijken werden er dit jaar 5 verschillende wijkfeesten georganiseerd waarbij ook de families van de kinderen, de Friends en de bejaarden van de wijk werden uitgenodigd. Om de feesten vlot te laten verlopen en de huiselijke sfeer te kunnen bewaren, werden ze opengesteld voor vrijwilligers van buitenaf die voor het transport en bediening tijdens de feesten zorgden.

Fiches Scholen van Vrede

Wijk: Luchtbal

Adres: Noorderlaan 108, 2030 Antwerpen

Tijdstip: zaterdag van 15u tot 17u

Lokaal: twee ruimtes met stoelen en tafels, smartbords en beamer

Aantal begeleide kinderen in 2012: 30

Nationaliteiten: Congolees, Marokkaans, Belgisch, Nigeriaans, Peruviaans

Meest voorkomende problemen: dyslectie, taalachterstand

Aantal vaste vrijwilligers: 9

Aantal stagairs in 2012: 3

Aandachtspunten: vrede, situatie van de bejaarden, dialoog

Nieuwe kinderen via: scholen, kinderen die hun vriendjes meebrengen

Speciale activiteiten in 2012: knutselnamiddag, KID concerten: Billy the kid, KID-concerten: De drie musketiers

Wat anders in 2012?: Meer jongeren die meehelpten als vrijwilligers en dus betere begeleiding van de kinderen.

Wijk: Stuivenberg

Adres: Kerkstraat 157, 2060 Antwerpen

Tijdstip: woensdag van 14u30 tot 16u30

Lokaal: een verdieping met 7 doorlopende ruimtes met stoelen, tafels, zetels, kasten, borden, computer en beamer met toegang tot internet

Aantal begeleide kinderen in 2012: 46

Nationaliteiten: Turks, Assyrisch, Belgisch, Equatoriaans, Zigeuners

Meest voorkomende problemen: taalachterstand, kinderen met leerachterstand

Speciale hulp: een jongen die onderwijs aan huis krijgt, twee kinderen die extra hulp krijgen van een 'taaloma', met een meisje wordt er extra gewerkt voor de maaltafels

Aantal vaste vrijwilligers: 17

Aantal stagairs in 2012: 10

Aandachtspunten: situatie van de bejaarden dichtbij en veraf

Nieuwe kinderen via: vriendjes en kennissen van de kinderen die reeds naar de School van Vrede komen, scholen in de buurt

Speciale activiteiten in 2012: herfstatelier, KID-concerten, het Notenkraker ballet, zwembad, fietstochten, cinema, kerstatelier, bezoek van Bill Pelke, bezoek van een bejaarde van de wijk

Wat anders in 2012?: Meer extra culturele activiteiten voor de kinderen doorheen het jaar

Wijk: Brussel Centrum

Adres: Rijkeklarenstraat 21, 1000 Brussel

Tijdstip: zaterdag voormiddag

Lokaal: een grote ruimte met stoelen en tafels

Aantal vaste vrijwilligers: 5

Aantal begeleide kinderen in 2012: 10

Nieuwe kinderen via: scholen, op straat ontmoet

Wijk: Kiel

Adres: Waarlooshofstraat 9, 2020 Antwerpen

Tijdstip: zaterdag van 10u40 tot 14u00

Lokaal: 5 kleine kamers waar per leeftijd gewerkt wordt, een groot lokaal in het midden, stoelen, tafels, zetels, kasten, computer, beamer, internet

Aantal begeleide kinderen in 2012: 50

Nationaliteit en: Congolees, Roma's, Marokaans, Belgisch

Meest voorkomende problemen: taalachterstand, autisme, agressiviteit, moeilijke thuissituaties

Speciale hulp: enkele kinderen krijgen extra hulp van een 'taaloma', de Roma-kinderen worden extra begeleid op weekdays met hun huiswerk

Aantal vaste vrijwilligers: 9

Aantal stagairs in 2012: 26

Aandachtspunten: dialoog en respect voor verschillende godsdiensten, eenzaamheid van de bejaarden, pestgedrag en vriendschap met iedereen

Nieuwe kinderen via: de leerkrachten, CLB's van scholen in de buurt, kinderen die reeds naar de School van Vrede komen en hun vriendjes of kleinere broers en zussen meebrengen

Speciale activiteiten in 2012: KID-concerten, bezoek van vrienden uit Nigeria, cinema

Wat anders in 2012?: meer structuur in de School van Vrede, meer vertrouwen van de kant van de zigeuners, meer algemene hulpvragen van de families

Wijk: Nieuw Gent

Adres: E. De Deynestraat 2, 9000 Gent

Tijdstip: woensdag van 17u30 tot 19u30

Lokaal: refter van de Sint Paulusschool, twee ruimtes met stoelen en banken

Aantal begeleide kinderen in 2012: 25

Nationaliteit en: Tunesische, Belgisch, Roma

Meest voorkomende problemen: leerproblemen, vooral wiskunde

Aantal vaste vrijwilligers: 5

Aandachtspunten: vriendschap en respect voor elkaar over de grenzen van de verschillende culturen heen

Nieuwe kinderen via: mond tot mond reclame, kinderen die hun vriendjes meebrengen, kinderen die op straat rondhangen

Speciale activiteiten in 2012: vakantie

Wat anders in 2012?: Meer kinderen mee op vakantie gegaan

Wijk: Linkeroever

Adres: Willem Elsschotstraat 3, 2050 Antwerpen

Tijdstip: zaterdag van 10u00 tot 13u00

Lokaal: groot lokaal met meerdere ruimtes op de eerste verdieping van het appartementsgebouw, in 2012 helemaal opgeknapt, nieuwe vloer in mooie felle kleuren en nieuwe foto's aan de muren

Aantal begeleide kinderen in 2012: 40

Nationaliteit en: Somalische, Congolees, Tunesische, Guinee Conakry, Kosovaars, Zigeuners

Meest voorkomende problemen: taalachterstand, spraakproblemen

Aantal vaste vrijwilligers: 8

Aantal stagairs in 2012: 5

Aandachtspunten: situatie van de bejaarden, veiligheid online (hoe veilig sociale media gebruiken)

Nieuwe kinderen via: mond tot mond reclame

Speciale activiteiten in 2012: bezoek aan de filharmonie, theater "Billy the kid", filmuitstap, bezoek aan de ZOO in het donker

Wat anders in 2012?: Meer zelfzekerheid in de werking

Friends

Voorstelling van de werking. Doelstelling

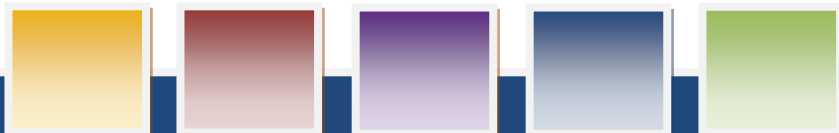
Net zoals de School van Vrede bereikt ook 'Friends' jongeren (12-15 jarigen) van verschillende nationaliteiten. Ze hebben de nodige moeilijkheden op sociaal en familiaal vlak, en meestal verloopt ook hun schoolcarrière niet helemaal vlekkeloos. Voor de jongeren die deelnemen aan de activiteiten van de Friends, vormt de werking een belangrijk alternatief voor "de straat". Groepen van Friends hebben als doel een plaats te zijn waar waarden als respect voor anderen, voor de eigen leefomgeving, voor de natuur enz. centraal staan. Naast individuele studieondersteuning wil de werking hen via vormende en recreatieve activiteiten kansen bieden om uit hun situatie van sociale achterstand te geraken, hun leefwereld te verruimen en vriendschap en solidariteit te leren kennen als alternatieve waarden voor het recht van de sterkste. Er wordt ook individuele hulp aangeboden bij de keuze van de juiste middelbare school zodat de talenten van de jonge mens verder worden ontwikkeld. Alle activiteiten gebeuren met als voertaal het Nederlands. Foto- en videomateriaal, visualisaties, computer en internet worden veelvuldig gebruikt om bepaalde thema's aanschouwelijker te maken.

Het intergenerationeel project

Het *intergenerationeel* project is de voorbije jaren sterker geworden en kende een langzame maar duidelijk zichtbare groei. Enerzijds zijn er steeds meer jongeren die het moeilijk hebben op school, en hiervoor niet de nodige ondersteuning krijgen. Anderzijds zijn er vele senioren die alleen thuis zijn en niet veel meer om handen hebben, terwijl ze nog perfect in staat zijn om veel te doen. Sinds september 2000 gaan verschillende "Friends" wekelijks op bezoek bij een oudere, die ze meestal leerden kennen via de ouderenwerking van Sant' Egidio. Ze maken er hun huiswerk

en krijgen de gelegenheid om het Nederlands, wat in vele gevallen niet hun moedertaal is, te oefenen. Bovendien maken ze kennis met de leefwereld van ouderen. De bejaarde wordt de "taalopa" of "-oma" die om uiteenlopende redenen (migranten- of vluchtelingenkinderen, moeilijke relaties binnen families) in het leven van de jongeren ontbrak. Vaak worden de ouderen geconfronteerd met een gelijkaardige situatie, namelijk dat ze hun kleinkinderen niet of nauwelijks zien. Voor de ouderen is deze vriendschap dan ook even belangrijk: ze kunnen zich nuttig maken,

en vinden weer een nieuwe zin in het leven. Ze leren zich ook thuis te voelen in de veranderde maatschappij, te midden van nieuwkomers. Op deze manier wordt er een brug geslagen tussen de verschillende generaties, wat geen evidentie is in wijken waar het wantrouwen tussen jong en oud het samenleven vaak bemoeilijkt. Aangezien het hierbij dikwijls om allochtone jongeren gaat, bevordert dit project ook de goede verstandhouding tussen de verschillende culturen in de wijk.

De vereniging hecht veel belang aan het vriendschappelijke klimaat waarin de werking verloopt. Tussen de vrijwilligers en kinderen/jongeren bestaat geen assistentiële maar wel een vriendschappelijke relatie. De kinderen/jongeren moeten uiteraard geholpen worden, maar er wordt daarbij niet vergeten dat ze ook in staat zijn om zelf, samen met hun leeftijdsgenoten, heel wat te realiseren. De werking van "Friends" wil hen daartoe stimuleren door hen steeds meer verantwoordelijkheid binnen de vereni-

ging te geven. De Friends worden aangemoedigd om de wijde wereld met zijn grote en kleine problemen te ontdekken. Ze worden uitgedaagd om eigentijdse initiatieven te nemen om hun droom te realiseren. Gezamenlijke initiatieven zoals maandelijkse feesten in bejaardenhuizen, petitieacties, inzamelacties etc. waarin ze de hoofdrol spelen (organisatie, logistiek, presentatie, samenwerking, ...) brengen diverse thema's dichterbij en wijzen hen op hun persoonlijke verantwoordelijkheid bij de uitbouw van een huma-

nere samenleving. Hierbij wordt de continuïteit van deze activiteiten centraal gesteld. De individuele begeleiding van de vrijwilligers binnen het intergenerationeel project (begeleiding van jongeren die ouderen bezoeken) vraagt veel coördinatie. Ze is essentieel om deze activiteit tot een goed einde te laten komen. Bij sommige jongeren wordt het na verloop van tijd duidelijk dat de begeleiding kan afgebouwd worden, bij anderen is een blijvende ondersteuning noodzakelijk.

Werking 2012

Zoals vorige jaren blijft ook in 2012 de continuïteit in de Friendswerking gehandhaafd. Wij slaagden erin de werking te decentraliseren. Na de oprichting in 2008 van Friends-Kiel, Friends-Linkeroever en Friends-Stuivenberg en in 2010 – Friends-Luchtbal – zijn er in 2011 drie nieuwe groepen van start gegaan: Friends Brasschaat, Friends Ekeren en Friends Oostmalle. De vorming van de nieuwe vrijwilligers die deze groepen begeleiden, kreeg extra aandacht. Nu ondernemen al deze groepen hun eigen initiatieven en kunnen ze zelfstandig functioneren.

Verschillende Friends vormen samen enkele muziekbands. Op regelmatige momenten komen ze samen in de lokalen van de vereniging aan de Lombardenstraat. In 2012 werd er een speciaal uitgeruste repetitieruimte aan deze muziekgroepen ter beschikking gesteld. Op deze manier kunnen de jongeren eender wanneer muziek maken zonder voor overlast voor de burens te zorgen. Deze jongerenbands worden steeds meer gevraagd om op te treden op verschillende festivals.

Naarmate de splitsing van de groepen en hun werkingen duidelijker is geworden, groeide ook de nood om toch samen met iedereen op vakantie te gaan. Op deze manier worden de vriendschappen onder Friends van verschillende wijken onderhouden en kunnen er nieuwe projecten ontstaan. Om die reden werd ook in 2012 voor alle groepen van de Friends één reis naar de Westhoek georganiseerd. Het kamp werd gekenmerkt door de werking rond het thema van de Eerste Wereldoorlog. Ze verbleven in een prachtige domein Peace Village dicht bij Ieper. De keuze voor deze plaats was niet toevallig. Door een bezoek te brengen aan de talrijke oorlogsmonumenten in die streek wilden wij de geschiedenis van ons land en van Europa dichterbij deze jongeren brengen. Ze werden ook in contact gebracht met de bejaarden die de oorlog hebben meegemaakt om hen te interviewen en naar hun verhalen te luisteren. In het kader van de daguitstap gingen de Friends op een fietstocht en brachten een prachtige namiddag door in de zwembad.

In 2012 bereikte de Friendswerking meer dan 100 jongeren. In september gaan de oudsten over naar de Jongeren voor Vrede. De jongsten nemen de fakkel over en zoeken nieuwe jongeren om hen te helpen. De groepen vormen nu een geslaagde mix van Belgen en migranten, van jongeren van kansarme en beter gestelde gezinnen. De verschillende groepen van de Friends organiseren twee keer per maand volledig zelf een feest voor

bejaarden in het OCMW-WZC De Gulden Lelie in Antwerpen Centrum, OCMW-WZC Bilzenhof in Antwerpen Noord, Home St.-Jozef in Antwerpen Kiel, in het OCMW-WZC Melgeshof, in het WZC-Sint Bartholomeus en in het WZC-Sint Jozef in Oostmalle. De Friends in Brasschaat bevinden zich nog in de startfase en sluiten aan bij de groep van Ekeren. Deze bezoeken gebeuren in het kader van de toenadering tussen verschillende generaties. Het worden prachtige feestmiddagen zowel voor de jongeren als voor de bejaarden. Daarnaast gaan de bezoeken aan ouderen thuis, in ziekenhuizen of instellingen nog steeds door. Tweemaandelijks wordt een "Friendsday" georganiseerd, waarop de 8 groepen worden uitgenodigd. Vorming, ontmoeting en uitwisseling van ervaringen en het feesten staan hier centraal.

Jongeren voor Vrede

Voorstelling van de werking. Doelstelling

Naarmate de Friends opgroeiden, groeide ook de oproep om dicht bij deze jongeren te blijven staan. Jongeren voor Vrede kent na haar start in 2003 nu een volwaardig bestaan en groeit ook aan. Continuïteit en doorstroming blijven hier de belangrijkste doelstellingen. Jongeren vragen meer en meer hulp en steun in andere aspecten van het dagelijkse leven, zoals studiekeuze, omgang met drugs, relaties, familiale zorg etc. Het belang groeide dan ook om hen goed door te verwijzen naar de juiste diensten en organisaties. Contacten met andere partners uit de sector namen toe.

16

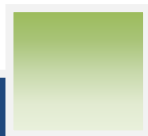
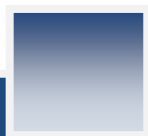
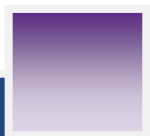
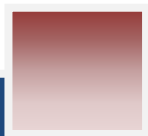
Met deze jongeren wil de vereniging nog een stap verder gaan. Naast de onderlinge vriendschap en het onmiddellijk inspelen op gebeurtenissen in de samenleving, nemen ze allen een concreet engagement op om actief mee te werken aan een vreedevolle samenleving. Sommige jongeren gaan op huisbezoek bij eenzame bejaarden, sommigen helpen op regelmatige basis in het huis voor ouderen Simeon en Hanna, anderen worden begeleider of zelfs eindverantwoordelijke van een School van Vrede – ieder naar eigen vermogen en interesses. Het is de bedoeling dat elke jongere een verantwoordelijkheid krijgt binnen de organisatie.

Werking 2012

De werking van de jongerengroepen werd in 2012 decentraliseerd. Tot nu toe vonden de ontmoetingen plaats in het centrum van de stad, in de lokalen van de VVS aan de Lombardenstraat. Sinds 2012 is het zwaartepunt van de werking verplaatst naar de verschillende wijken, dicht bij hun woonplaats. De jongeren werden opgesplitst in vier zones waar hun dagelijkse werking en engagement doorgaan: Zone Noord (Merksem, Luchtbal, Ekeren, Brasschaat), Zone Zuid (Kiel, Edegem, Wilrijk, Hoboken), Zone Berchem (Mortsel, Berchem) en Zone Centrum (Centrum en Stuivenberg). De jon-

geren ontmoeten elkaar in de lokalen in de bovengenoemde zones, ze vergaderen daar en ze doen daar samen verschillende activiteiten. Sommigen helpen in de Scholen van Vrede, anderen gaan bejaarden bezoeken aan huis en in de instellingen in de wijken waar ze wonen. Ze gaan winkelen met de ouderen, wandelen, organiseren uitstappen en feesten of komen voor een gewoon gezellig gesprekje bij een tasje koffie. De oudste jongeren organiseren infosessies voor scholen en groepen rond kansarmoede in de stad en wereldwijd en kunnen concrete tips geven hoe een klas, school of groep iets

voor de armen in hun eigen buurt kan doen. De toelichting van de werking van VVS voor groepen nam erg toe, wekelijks waren dat 2 tot 4 groepen. Als resultaat daarvan zijn er nieuwe groepen van Jongeren voor Vrede ontstaan in een aantal Antwerpse scholen: Sint-Willibordus, Sint-Lutgardis, het Atheneum en het OLV College. Deze jongeren worden begeleid door jonge vrijwilligers van VVS, ze komen regelmatig samen na hun schooluren en ondernemen punctueel activiteiten ten voordele van de minderbedeelden in onze samenleving.

Sinds de opening van de samenwoning voor ouderen "Simeon en Hanna" van Sant'Egidio zijn er ook jongeren die er meehelpten en wekelijks een engagement in het huis op zich nemen. In 2012 hielpen al meer dan 15 jongeren op wekelijkse basis in het huis en ook het aantal stagiaires is gestegen in vergelijking met het jaar daarvoor. Een grote groep jongeren van de Zone Berchem bezoekt wekelijks OCMW WZC Sint-Anna.

2012 is een sterk jaar geworden omwille van de toevloed van de nieuwe jongeren die een regelmatig engagement op zich wilden nemen. Daarom zijn de bestaande werkingen sterker geworden. De jongeren waren in staat om meer kinderen te helpen en met meer bejaarden van instellingen vriendschap te sluiten. Er werden ook meerdere kerstfeesten georganiseerd.

Elke zonegroep houdt haar wekelijkse bijeenkomst die in het teken staat van de vorming omtrent het engagement dat deze jongeren op zich nemen. Aan de hand van de concrete ervaringen worden tips gegeven over hoe om te gaan met de doelgroep. Een keer per maand komen de jongeren van alle zones samen in het centrum van de stad voor een gezellige avond. Er wordt dan samen gesproken, gegeten en gefeest. Op deze manier worden onderlinge vriendschappen onderhouden en de jongeren krijgen de kans om ervaringen uit te wisselen. Er worden ook plannen gemaakt voor gemeenschappelijke activiteiten, zoals een heel geslaagd initiatief van Vrijdagen van Sant'Egidio (meer daarover in de rubriek "Eenmalige activiteiten"). Behalve de georganiseerde bijeenkomsten ontmoeten de jongeren elkaar vaak op eigen initiatief in de gebouwen van VVS in de Lombardenstraat, waar ze vrije toegang hebben. Verschillende ruimtes werden zodanig aangepast dat ze altijd voor de jongeren beschikbaar zijn: een repetitieruimte met een opnamestudio, een werkkamer, een krantenbibliotheek, een computerkamer en een keuken (om drankjes of kleine etentjes samen voor te bereiden). Op deze manier weten de jongeren dat ze bij onze organisatie altijd welkom zijn.

Daarnaast worden tijdens de bijeenkomsten verschillende thema's meer in de diepte uitgewerkt. Een greep uit de thema's in 2012: de situatie van de kinderen in Afrika, vrede in de wereld, oorlogsgebieden, kansarmoede in onze stad, de doodstraf, de dialoog tussen godsdiensten, eenzaamheid bij de bejaarden, dakloos zijn in een grote stad, Tweede Vaticaanse Concilie, Mgr. Oscar Romero, racisme en antisemitisme, inleiding tot het Jodendom, inleiding tot de Islam, etc.

Bovendien wordt er tijdens de vergaderingen gediscussieerd over hoe de jongeren gestalte kunnen geven aan een samenleving in diversiteit. Elk thema wordt concreet uitgewerkt en kan eventueel gepaard gaan met gepaste acties. De jongeren onderzoeken hoe ze het best mensen kunnen sensibiliseren en hoe ze bv. een petitie kunnen opstarten. Er worden ook de meest recente thema's besproken op basis van krantenartikels of internetbronnen. De jongeren worden aangemoedigd om elke dag de krant te lezen en/of naar het nieuws kijken.

De jongeren werden sterk gestimuleerd om een website van hun werking te ontwikkelen en om mee te werken aan de bestaande site. Het resultaat is een meer uitgewerkte kinder- en jongerenwebsite waar heel wat informatie te vinden is. De webmaster is een jongen van de organisatie die daarvoor een opleiding heeft gevolgd. De aanwezigheid van de jeugdwerking op andere internetfora is in 2012 ook erg toegenomen. Facebook en Twitter werden tot belangrijke middelen binnen de organisatie om informatie te verspreiden waardoor nieuwe jongeren bereikt konden worden.

Tijdens de schoolvakantie gingen de Jongeren voor Vrede als begeleiders samen op kamp met de kansarme kinderen van de School van Vrede, andere jongeren gingen mee op vakantie met de bejaarden of met de Amici.

Jongerenpelgrimage naar Krakow/Auschwitz

In 2012 werd een bijzondere jongerenpelgrimage naar Auschwitz georganiseerd met de suggestieve titel: voor een wereld zonder racisme en geweld. 400 jongeren van 16 tot 24 jaar uit heel West-Europa (waaronder een 100tal uit België) gingen vijf dagen naar Krakow/Auschwitz om er over Shoah te leren en over de wereld van vandaag na te denken. Er waren jongeren uit Spanje, Portugal, Italië, Frankrijk, Duitsland, Engeland, Zweden, Nederland en België. De jongeren van VVS vzw waren verantwoordelijk voor de voorbereiding en uitvoering van deze reis. De jonge-

ren die meegingen, waren heel verschillend, zowel uit middenstands- als uit kansarme gezinnen, scholieren van 16 jaar en afgestudeerde jongvolwassenen van 24 jaar, vreemdelingen en Belgen, katholieken, atheïsten, maar ook moslims.

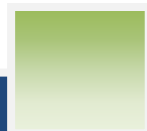
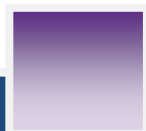
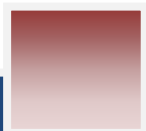
Prof. Claudio Betti uit New York gaf de deelnemers een inleiding over de geschiedenis van het antisemitisme en de Shoah. Ze kregen ook de kans om naar de getuigenissen te luisteren van mevrouw Rita Prigmore (Sinti-zigeunerin die medische experimenten onderging en

deze in tegenstelling tot haar tweelingzus overleefde) en rabbijn Brodman uit Israel (ook overlevende van de Shoah). Daarnaast kregen de jongeren een rondleiding in het concentratie- en vernietigingskamp Auschwitz-Birkenau. Aan het monument voor de slachtoffers (naast de overblijfselen van de crematoria in Birkenau) werd een korte plechtigheid gehouden. Daar lasen ze een Europese boodschap met hun intentie om hun engagement voor een wereld zonder racisme en geweld te versterken.

"THE ONE WHO DOES NOT REMEMBER HISTORY IS BOUND TO LIVE THROUGH IT AGAIN"

GEORGE SANTAYANA

De jongeren hielden onder meer een ceremonie in Birkenau. Ze kwamen er samen voor een wereld zonder racisme en geweld.

Jongeren pelgrimeren naar Krakow en Auschwitz

Het geschenk van tranen

Uit heel West-Europa verzamelden 400 jongeren van 16 tot 24 jaar in Krakau op uitnodiging van de Sint-Egidiusgemeenschap om vijf dagen van hun vakantie over de Shoah te leren en over de wereld na te denken. Het was in alle opzichten bijzonder. Monika Stolarczyk was een van de Belgische deelnemers.

MONIKA STOLARCZYK | Jongeren uit Spanje, Portugal, Italië, Frankrijk, Duitsland, Engeland, Zweden, Nederland en België kwamen in Krakau aan met weinig voorkennis over wat er zeventig jaar geleden was gebeurd. Sommigen wisten al iets, dat er ooit vele joden en zigeuners werden vermoord, maar waarom en waar, dat was niet zo duidelijk. Uit België gingen tachtig jongeren mee: rijk en kansarm, leerlingen van 16 jaar en afgestudeerde jongvolwassenen van 24 jaar, vreemdelingen en Belgen, katholieken, atheïsten, maar ook moslims.

Blij te weten

Op voorhand gaven wij op scholen en hogescholen getuigenis over deze reis om jongeren en studenten uit te nodigen en uit te leggen waarom het belangrijk is juist dit deel van de geschiedenis goed te kennen. Velen gingen op de uitnodiging in. En achteraf hadden ze daar geen spijt van. Bij de meesten was in

het begin het gevoel dubbelzinnig: ze waren bij veel nieuwe jongeren te leren kennen, maar ze vroegen zich af waarom ze die gruweldaden moesten bestuderen. De les van hoogleraar Claudio Betti die speciaal daarvoor uit New York was gekomen waar hij geschiedenis van de Shoah doceert, vormde een oogopener. Hij legde toegankelijk uit hoe de mechanismen toen werkten en wat er precies is gebeurd.

Het is waar, het was en is niet gemakkelijk te begrijpen hoe het mogelijk is dat er zo veel kwaad anderen wordt aangedaan. Maar de reacties van de jongeren waren duidelijk: ze waren blij om te weten. En ze waren dankbaar wanneer ze naar de getuigenissen van de twee overlevenden mochten luisteren: Sinti-zigeunerin Rita Prigmore en rabbijn David Brodman uit Israël. Twee verschillende verhalen, twee verschillende werelden, maar beiden waren als kinderen bestemd om niet meer te

bestaan. Ze verloren hun familie grotendeels in Auschwitz en werden alletwee op een wonderlijke manier gered. Prigmore overleefde medische experimenten op haar lichaam, maar haar tweelingzus overleefde het niet. Rabbijn Brodman werd door een nazi van een transportlijst naar Auschwitz weggehaald en bleef zo in Theresienstadt.

Blijven herinneren

Er werden veel vragen gesteld na die twee getuigenissen. Jongeren waren nieuwsgierig naar hun verhalen. Er heerste grote openheid. Ze vroegen hoe de overlevenden nu terugblikken op wat er toen met hen gebeurde en gebeuren kon, en of ze weten waarom precies zij overleefden en de anderen niet, en of ze nog altijd kwaad zijn op wat er hen is aangedaan. Die getuigenissen, die twee op wonderlijke manier geredde levens, vormden een brug tussen toen en nu. Die gastsprekers gaven aan de jongeren een cruciale opdracht mee: zich blijven herinneren, de geschiedenis kennen, hoe moeilijk en onbegrijpelijk ze mag zijn, vechten tegen de onwetendheid, getuigen zijn en vechten tegen alle vormen van racisme en discriminatie, op plaatsen waar ze leven.

Inderdaad, de jongeren hebben het heel goed begrepen. Binnenkort zijn er geen overlevenden meer, geen ooggetuigen meer. De opdracht om te herinneren ligt nu bij ons. Het is onze verantwoordelijkheid want "wie vergeet, is gedoemd te herhalen". De tranen bij het bezoek aan Auschwitz tijdens de rondleiding in het kamp en tijdens de serene ceremonie in Birkenau waar de jongeren kransen neerlegden bij het monument van de slachtoffers, werden aangevoeld als een groot geschenk. Wie Auschwitz zag, al die stapels van menselijk haar, koffers, brillen, schoenen, speelgoed van kinderen, wie de overgebleven gaskamer binnenging en in de crematoria heeft gestaan, kan niet meer als dezelfde mens naar buiten gaan. Rabbijn Brodman en zigeunerin Prigmore gingen met ons mee. Samen met de jongeren wandelden ze tussen de barakken en crematoria waar hun naasten werden vermoord. En samen met hen weenden we. Die tranen waren een geschenk. De jongeren zagen en voelden dat ze in staat zijn over anderen te wenen. Dat is een sterk gevoel.

Medelijden

En het is goed dat onze gastsprekers direct een parallel trokken met de wereld nu. Want ook nu zijn er mensen die lijden, plaatsen waar oorlog heerst en onschuldigen worden vermoord, plaatsen waar kinderen sterven. Het is onze roeping medelijden te hebben met hen die lijden. Het is onze diepste roeping ons tegen elke vorm van het kwade, tegen racisme en discriminatie te verzetten. In de meest trieste plaats kregen wij het geschenk van medelijden.

'In staat zijn over anderen te wenen, is een sterk gevoel.'

En het was mooi dat we daar samen waren, als jongeren van Sant'Egidio, als jongeren van Europa – een Europa dat geboren is door de pijn van Auschwitz –, dat we samen deze weg bewandelden, dat we elkaar moed gaven. Ondanks zo vele verschillen bleven we verenigd. Alleen maar samen, kunnen we het verschil maken. Niet voor het verleden, want dat kan niet meer worden veranderd; maar wel voor het heden en voor de toekomst. Ja, we willen de wereld opbouwen waar niemand uitgesloten leeft, waar vrede en gerechtigheid heersen en waar al het kwade met het goede wordt overwonnen. Dat is de opdracht die we daar in Auschwitz allemaal meekregen: niet alleen maar trieste toeschouwers zijn, maar de wereld, onze samenleving, actief opbouwen door anderen, vooral degenen die lijden, te dienen. **Ⓜ**

Jongerenreis naar Balkan

In september zijn 10 jongeren voor 10 dagen vertrokken naar een internationale ontmoeting over vrede in de wereld die in Sarajevo plaatsvond. Ze konden daar aan verschillende conferenties deelnemen en er werden talrijke contacten gelegd met de jongeren uit andere landen. Na afloop van de bijeenkomst in Sarajevo zijn de jongeren nog de Balkan in getrokken. Ze reisden door Kosovo en Servië en ze hebben kennis gemaakt met de moeilijke geschiedenis van deze gebieden alsook met de wereld van de orthodoxie. Op de weg terug bezichtigden ze ook twee prachtige Europese hoofdsteden: Zagreb en Ljubljana. Het was een prachtige reis die de jongeren volledig zelf hebben georganiseerd.

Enmalige activiteiten, acties en projecten in 2012

Vredeswandeling en vredesfeest (1 januari 2012)

Kinderen, tieners en jongeren namen deel aan de jaarlijkse vredeswandeling door Antwerpen. De jongerenband trad er op. Opvallend is de grote aanwezigheid van de kinderen van de Scholen van Vrede.

Jongerenweekend (6 – 8 april 2012)

Een welverdiend weekend voor Friends en de jongste Jongeren voor Vrede dat in het teken stond van vriendschap en ervaringsuitwisseling. Er werd nagedacht over de toekomst en uitbreiding van de jongerengroepen. Aansluitend werd er een rondleiding in het kamp Breendonk georganiseerd.

Jongerenreis naar Rome (4 – 8 april 2012)

De oudste Jongeren voor Vrede trokken voor een paar dagen naar Rome om kennis te maken met deze prachtige stad. Bezoeken aan de talrijke musea en monumenten, feesten en internationale uitwisseling met jongeren uit Rome stonden op het programma.

Jaarlijkse vakanties van kinderen, Friends en jongeren (juli 2012)

In samenwerking met de vzw VZG (Vriendschap Zonder Grenzen) genieten in totaal meer dan 240 kinderen en jongeren van een welverdiende vakantie. Centraal staan hier samenwerking, vriendschap en solidariteit. De aandacht van VVS gaat uit naar goede accommodatie, gezonde voeding en aandacht voor hygiëne, een natuurvriendelijke omgeving, mogelijkheid tot sportieve en culturele activiteiten en naar een breed gamma van ontspanningsmogelijkheden. Vakanties zijn een topmoment om veel tijd samen door te brengen en een familiaal klimaat van vriendschap te creëren, weg van de thuissituatie en de thuisproblemen. In 2012 stonden de vakanties in het teken van vriendschap met de bejaarden. Er werd getracht de leefwereld van de bejaarden dichterbij de kinderen te brengen. De delegaties van de bejaarden van de Antwerpse wijken kwamen op bezoek op deze vakantiecampen. Door samen een door te brengen groeien de kinderen en jongeren van alle mogelijke culturele achtergronden in het beleven van waarden zoals respect voor iedereen (ongeacht welke leeftijd, huidskleur of overtuiging), eerbied voor de natuur, vriendschappelijke omgang over alle grenzen heen en bijzondere aandacht voor vrede dichtbij (eigen buurt of stad) en veraf (Afrika, Midden-Oosten, etc.)

Zomervakantie SVV Linkeroever: Wijgmaal (5 – 9 juli 2012)

De kinderen van de School van Vrede Linkeroever vertrokken samen met hun begeleiders op vakantie naar Wijgmaal. Naar jaarlijkse gewoonte ging de vakantie door in een rustig gelegen domein 't Kasteeltje. Het thema van de vakantie was "Wij hebben elkaar nodig – vriendschap tussen jong en oud". Als daguitstap gingen de kinderen naar het domein van Kessel-Lo en naar het zwembad in Leuven. Aan deze vakantie namen 25 kinderen en 10 jonge begeleiders deel.

Zomervakantie SVV Stuivenberg, Luchtbal en Gent: Rotselaar (6 – 10 juli 2012)

De kinderen van de School van Vrede Stuivenberg, Luchtbal en Gent vertrokken samen met hun begeleiders op vakantie naar Rotselaar. Voor de tweede keer ging de vakantie door in een rustig gelegen internaat, het Monfort College. Het thema van de vakantie was "Wij hebben elkaar nodig – vriendschap tussen jong en oud". Als daguitstap gingen de kinderen naar het domein van Kessel-Lo en naar het zwembad in Leuven. Aan deze vakantie namen 65 kinderen en 19 jonge begeleiders deel.

Zomervakantie SVV Kiel: Charneux (5 – 9 juli 2012)

De kinderen van de School van Vrede Kiel vertrokken samen met hun begeleiders op vakantie naar Charneux. Voor de eerste keer ging de vakantie door in een rustig gelegen kasteeltje in Charneux. Het thema van de vakantie was "Wij hebben elkaar nodig – vriendschap tussen jong en oud". Als daguitstap gingen de kinderen naar het dierenpark en daarna naar het zwembad. Aan deze vakantie namen 35 kinderen en 10 jonge begeleiders deel.

Zomervakantie Friends: Meseu (5 – 9 juli 2012)

De jongeren tussen 12 en 16 gingen op kamp naar de Westhoek. Het kamp werd gekenmerkt door de werking rond het thema van de Eerste Wereldoorlog. Ze verbleven in een prachtige domein Peace Village dicht bij Ieper. De keuze voor deze plaats was niet toevallig. Door een bezoek te brengen aan de talrijke oorlogsmonumenten in die streek wilden wij de geschiedenis van ons land en van Europa dicht bij deze jongeren brengen. Ze werden ook in contact gebracht met de bejaarden die de oorlog hebben meegemaakt om hen te interviewen en naar hun verhalen te luisteren. In het kader van de daguitstap gingen de Friends op fietstocht en brachten een prachtige namiddag door in het zwembad. 40 Friends en 10 begeleiders gingen mee op deze vakantie.

Jongerenpelgrimage naar Auschwitz (13 – 19 juli 2012)

De oudste Friends en de Jongeren voor Vrede gingen naar Krakau/Auschwitz om er een paar dagen lang over de geschiedenis van de Shoah te leren en over het Europa van vandaag na te denken. Vanuit België gingen er een 100-tal jongeren mee.

Vredescongres in Sarajevo en Balkanreis voor de jongeren (07 – 16 september 2012)

Tien Jongeren voor Vrede gingen mee voor vier dagen naar een internationale ontmoeting over vrede in de wereld in Sarajevo. De jongeren volgden de conferenties over de situatie in Afrika en Midden Oosten. Na afloop van het congres kregen ze de gelegenheid om andere Balkan-landen te bezoeken en om kennis te maken met de wereld van de orthodoxie.

Conferentie tegen de doodstraf (28 november 2012)

Ter gelegenheid van de internationale dag van steden voor het leven – steden tegen de doodstraf (30 november) organiseerde VVS een conferentie voor jongeren en studenten met het aangrijpende getuigenis van Bill Pelke (een Amerikaan wiens grootmoeder op brutale manier werd vermoord en die de jonge moordenares uiteindelijk heeft kunnen vergeven en ertoe heeft bijgedragen dat de doodstraf voor het meisje werd omgezet in levenslang.). Deze conferentie kwam wederom tot stand na een unieke samenwerking tussen de Karel De Grote Hogeschool, de Lessius Hogeschool, de pastorale dienst van de Universiteit Antwerpen en onze vereniging. Meer dan 1000 jongeren en groeperingen kwamen luisteren naar zijn getuigenissen die doorgingen in Antwerpen (Sint-Lutgardisschool en KdG), in Brussel en in Leuven.

Herdenkingswandeling van de Shoah (11 november 2012)

Een fakkeltocht voor de slachtoffers van WO II onder het motto: "Wie vergeet, is gedoemd te herhalen". Bijzonder indrukwekkend was een deelname van ongeveer 100 kinderen en 50 jongeren die onder andere borden met de namen van verschillende nazi-kampen droegen. Voorafgaand ging een conferentie door in de gebouwen van de organisatie met rabbijn Rosen uit Israel.

Kerstinzamelingsactie (november – december 2012)

De Jongeren Voor Vrede zetten zich gedurende twee maanden in voor inzameling van de kerstcadeaus voor kansarme kinderen van de Scholen van Vrede. Ze schreven bedrijven aan en voerden een grote actie op Facebook, Twitter en in hun scholen. Op deze manier verzamelden ze genoeg cadeaus voor kinderen voor alle wijkkerstfeesten.

Familiewijkkerstfeest SVV, Friends, Leve de Ouderen! Kiel (24 december 2012)

De jongeren die kinderen in School van Vrede en Friends Kiel begeleiden en vrijwilligers die in deze wijk eenzame bejaarden wekelijks bezoeken, organiseerden samen een groot kerstfeest. De kinderen van de School van Vrede en de Friends met hun families en bejaarden van de instellingen in de wijk waren talrijk aanwezig. Er werd samen gegeten, gezongen, gespeeld en gevierd. Voor dit feest werd de hulp van vrijwilligers van buitenaf ingeroepen (ze zorgden vooral voor het opbouw, de bediening en het transport van de bejaarden) zodat ook de jongeren aan de tafel konden zitten en voor een familiale sfeer konden zorgen. 165 genodigden zaten aan tafel en voor iedereen was een persoonlijk geschenk voorzien.

Familiewijkkerstfeest School van Vrede, Friends en Leve de Ouderen! Luchtbal (24 december 2012)

De jongeren die de kinderen in de School van Vrede Stuivenberg en Friends Stuivenberg begeleiden, organiseerden voor hen en hun families en voor de bejaarden uit hun wijk en van de instelling WZC Melgeshof een prachtig kerstfeest. Er werd samen gegeten, gezongen, gespeeld en gevierd. Voor iedereen lag een persoonlijk geschenk klaar. 150 kinderen en jongeren met hun families en bejaarden namen deel aan dit feest.

Familiewijkkerstfeest School van Vrede, Friends en Leve de Ouderen! Stuivenberg (23 december 2012)

De jongeren die de kinderen in de School van Vrede Stuivenberg en Friends Stuivenberg begeleiden, organiseerden voor hen en hun families, voor de bejaarden van hun wijk en voor de bejaarden van het WZC Bilzenhof een prachtig kerstfeest. Er werd samen gegeten, gezongen, gespeeld en gevierd. Voor iedereen lag een persoonlijk geschenk klaar. Een 100-tal kinderen en jongeren met hun families en bejaarden namen deel aan dit feest.

Familiewijkkerstfeest SVV en Friends Lienkeroever (24 december 2012)

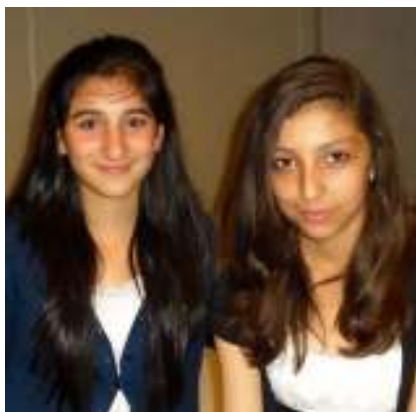
De jongeren die kinderen in de School van Vrede Linkeroever en Friends LO begeleiden, organiseerden voor hen en hun families een prachtig kerstfeest. Er werd samen gegeten, gezongen, gespeeld en gevierd. Voor iedereen lag een persoonlijk geschenk klaar. Een delegatie van de bejaarden van de wijkwerking zat mee aan de tafel. Een 70-tal kinderen en jongeren met hun families namen deel aan dit feest.

Kerstfeest in WZC Sint-Anna (24 december 2011)

De Jongeren voor Vrede die wekelijks op bezoek gaan bij de eenzame bejaarden in WZC Sint-Anna organiseerden samen met de kinderen van het Land van het Regenboog al voor de tweede keer een prachtig kerstfeest voor de ouderen. Een rijk programma van liedjes en speelactiviteiten werd door deze twee groepen voorbereid. Voor iedereen was een cadeau voorzien.

Kerstfeest Simeon en Hanna, Leve de Ouderen! Centrum en de Amici (24 december 2012)

De jongeren die wekelijks in de bejaardensamenwoning Simeon & Hanna en bij de groep van de Amici (mentaal gehandicapten) helpen, vierden met hun vrienden mee kerstmis. Ze zaten mee aan tafel en zorgden vooral voor de animatie. Ze hebben ook alle cadeaus voorbereid.

Projectwerking

In 2012 kon VVS rekenen op projectsteun van verschillende instanties. Hierbij een samenvatting van deze projecten.

Project steunende instantie: Impulsfonds voor het Migrantenbeleid

Titel van het project: Samen leren leven door samen muziek te maken. Creëren van muziekrimte voor kinderen, jongeren en nieuwkomers

Toegekend bedrag: 15.000 €

Samenvatting van het project: Dankzij de toegekende hulp kon VVS een geschikte repetitieruimte voor kinderen, jongeren en nieuwkomers inrichten. Op deze manier kunnen de jongeren in die ruimte muziek maken zonder voor overlast voor de burens te zorgen. De nadruk wordt gelegd op muziek met positieve boodschap.

Project steunende instantie: Impulsfonds voor het Migrantenbeleid

Titel van het project: Kinderen van nieuwkomers online

Toegekend bedrag: 4.542 €

Samenvatting van het project: Dankzij de toegekende hulp kon VVS haar aanbod van naschoolse begeleiding uitbreiden door in de wijklokalen van Scholen van Vrede en Friends (Linkeroever, Stuivenberg, Kiel) computers te zetten met toegang tot het internet. Op deze manier kregen de kinderen en jongeren de kans om het belang en de mogelijkheden van de computers en internet voor het studeren te ontdekken. Daarvoor heeft VVS speciale workshops voor deze doelgroepen georganiseerd.

Project steunende instantie: Koningin Paola Stichting en BNP Paribas Fortis Foundation

Titel van het project: Wij hebben elkaar nodig – vriendschap tussen jong en oud

Toegekend bedrag: KPS: 7.000 €, BNP Paribas Fortis Foundation: 10.000 €

Samenvatting van het project: Dankzij deze hulp kon VVS in samenwerking met VZG vzw vakantie aanbieden aan 240 kansarme kinderen en jongeren, die anders niet op vakantie zouden gaan. Kinderen van de Scholen van Vrede en de Friends gingen op vakantie die in het teken stonden van vriendschap tussen jong en oud.

Project steunende instantie: Stad Antwerpen

Titel van het project: Kinder- en jongerenwerking

Toegekend bedrag: 54.500 €

Samenvatting van het project: VVS vzw is een zelfstandige convenant houder met de Stad Antwerpen betreffende kinder- en jongerenwerking. Ze heeft een jarenlange vaste convenant met stijgende toelage die in 2012 54.500 € bedroeg. Deze samenwerking wordt door alle partners sterk gewaardeerd.

Project steunende instantie: Provincie Antwerpen

Titel van het project: Kinder- en jongerenwerkig

Samenvatting van het project: In 2012, na een plaatsbezoek van een verantwoordelijke diensthoofd van Provincie Antwerpen, kreeg VVS vzw een erkenning als provinciale jeugdwerking. Dat betekent dat de organisatie in 2013 een provinciale subsidie voor haar werkingskosten zal kunnen aanvragen.

Samenwerkingen en overleg

Er wordt intensief samengewerkt met volgende organisaties en instanties:

Kamiano – Volkeren Van Vrede (VVS) – Taalschool “Yaguine en Fodé” – Vriendschap Zonder Grenzen vzw – Leve de Ouderen (VVS) – Plusserswerkingen - Stad Antwerpen, Jeugddienst – Kids – verschillende jeugdbewegingen (Chiro, scouts en gidsen Vlaanderen, Europascouts, KSA, KLJ, Don Bosco-jeugd, ...) - Afrikaans Platform – De Grijs Kat – Verschillende moskeeën en Arabische groeperingen – Parochies van de Rooms-katholieke Kerk – Bisdom Antwerpen - Zusters der Armen (Kiel) – Netwerk voor jeugdpastoraal – Kerk onder Stroom – Werkgroep kansarme jongeren - Joodse scouts Hanoor Hatzioni – Tachkemoni school – Stichting Louise-Marie – Verschillende lagere scholen – CLB's – Verschillende middelbare scholen – Elegast – Justitie, Strafbemiddeling – JAC – Vormselcatechese Stadskern Antwerpen – Comité bijzondere Jeugdzorg – BOWA-pleegzorg – Karel de Grote Hogeschool – Universiteit Antwerpen – Lessius Hogeschool – IJD – Rouach – Senegalese jongeren van Dahira Touba – Opvoedingswinkel Kerkstraat - ...

Ouderenwerking

Leve de Ouderen!

Inleiding en doelstellingen

De essentie van de ouderenwerking van VVS ligt in de menselijke nabijheid in het dagelijks leven van de bejaarden: door de vriendschap tussen jongeren en ouderen wordt een antwoord gegeven op de noden die het ouder worden met zich meebrengt. In verschillende kansarme stadswijken van Antwerpen worden ouderen aan huis ondersteund (Kiel, Linkeroever, Luchtbal, Antwerpen Noord en het stadscentrum) en vrijwilligers bezoeken eenzame ouderen in rusthuizen (OCMW-WZC Melgeshof in Merksem,, Home Sint-Jozef in Antwerpen-Kiel en OCMW-WZC Bilzenhof in Antwerpen-Stuivenberg en OCMW-WZC Sint-Anna in Berchem). De bezoeken in WZC Sint-Anna worden volledig verzorgd door jongeren.

Een belangrijke evolutie doorheen de jaren is de groeiende betrokkenheid van de ouderen zelf bij de dagelijkse werking. Regelmatig dienen fitte senioren zich aan die zich in de werking willen engageren. Ze gaan op hun beurt, net zoals de jongere vrijwilligers, andere ouderen bezoeken, zowel thuis als in instellingen. Dit aspect van de werking groeide in 1999 uit tot de beweging "Leve de Ouderen!", een solidariteitsbeweging voor 60-plussers.

Centraal in de aanpak van de ouderenwerking van Sant'Egidio staat de vriendschap. De vrijwilligers gaan op bezoek bij mensen thuis of in rusthuizen en worden met hen bevriend. De frequentie van de bezoeken wordt bepaald door de nood van de bejaarden. In de rusthuizen proberen de vrijwilligers de eenzaamheid van de mensen te verlichten, de bewoners met elkaar in contact te brengen en zo het samenlevingsklimaat in de instelling te verbeteren. Bij thuiswonende ouderen stellen zich andere problemen. Daar gaan de vrijwilligers in op een aantal praktische noden: zorgen dat de bejaarde geholpen wordt bij de huishou-

delijke taken, een bejaardenhulpster of verpleegster laten komen, ...maar ook hier blijft de vriendschap essentieel. De bejaarde weet dat hij of zij iets betekent voor iemand anders wat hun leven zoveel zinvoller maakt.

In elke wijk komen de bejaarden en de medewerkers ook geregeld samen: op wekelijkse bijeenkomsten worden de onderlinge vriendschappen aangehaald, er wordt ingegaan op de lokale en internationale actualiteit, en er worden bijvoorbeeld plannen gemaakt om bepaalde acties te ondernemen of een feest te organiseren. Op deze manier is elke wijkwerking ook een

familie waarin iedereen zijn plaats en zijn taak heeft.

De meeste mensen hebben een grote wens als ze oud worden: thuis kunnen blijven wonen. "Leve de Ouderen!" neemt deze wens van de bejaarden ernstig, en helpt hen om in hun eigen omgeving te blijven wonen. De vrijwilligers zorgen ervoor dat de bestaande professionele diensten worden ingeschakeld. Ze organiseren bijkomende mantelzorg waar nodig en coördineren het geheel. Op die manier zien heel wat ouderen hun laatste wens in vervulling gaan, omringd door vrienden van verschillende generaties en culturen.

Wijkwerkingen

Antwerpen Noord

Na de uitbreiding van de wijkwerking Luchtbal en Stuivenberg in de regio Antwerpen Noord in 2012 kent de werking een zekere stabilisatie.

Elke vrijdagmiddag komen een deel van de vrijwilligers samen om in het WZC Melgeshof de bejaarden te gaan bezoeken. Op zaterdagvoormiddag van 10 uur tot 12 uur gebeurt dit met de andere helft van de groep. De bezoeken worden gebracht aan de meest eenzame ouderen of diegenen die daar uitdrukkelijk om vragen. Ook de bejaarden aan huis worden bezocht, maar dit gebeurt niet op vaste tijdstippen. Er wordt hier rekening gehouden met de specifieke noden van de bejaarden. Het kan zijn dat sommige ouderen een paar keer per week worden bezocht en anderen twee of drie keer per maand – alles naargelang de nood en de vraag ernaar. Op vrijdag om 16 uur vindt een bijeenkomst plaats voor zowel ouderen als vrijwilligers in de St. Franciscuskerk. Na een moment van bezinning volgt ontmoeting bij koffie en versnapering. Dit is een belangrijk moment van familiale ontmoeting voor de bejaarden. Zulke momenten helpen hen vaak uit hun isolement en daarom werd er afgelopen jaar een speciale inspanning gedaan om dit moment van samenzijn zo gezellig en familiaal mogelijk te maken. Er werd geïnvesteerd in aankoop van verschillende huiselijke voorwerpen om de bijeenkomstruimte gezellig te maken voor iedereen.

De vrijwilligers gaan ook bejaarden bezoeken in het OCMW WZC Bilzenhof. Deze bezoeken worden voornamelijk verzorgd door de jongerengroepen.

Het aantal medewerkers is duidelijk gestegen en elke twee maanden vindt een bijeenkomst plaats voor hen met als doel de vorming in hun engagement bij de bejaarden en het samen nadenken over hoe de wijkwerking verder kan uitgebouwd en geoptimaliseerd worden.

Om de hulp te optimaliseren worden er vaak andere diensten ingeschakeld. Op deze manier zijn regelmatige contacten ontstaan met Thuishulp Villers, het OCMW en het Dienstencentrum van de Luchtbal.

Enkele bewoners van de instellingen en enkele bejaarden uit de wijk gingen mee op vakantie in de zomer naar Westmalle. Samen waren dat meer dan dertig personen.

De bejaarde vrienden van de wijk organiseerden zelf een kerstinzamelingsactie voor de daklozen. Een tiental bejaarden ging enkele keren mensen aanspreken in een shoppingcentrum en op deze manier hebben ze een aantal cadeaus voor de armsten ingezameld. Deze actie werd een groot succes.

Op Kerstavond werd in WZC Melgeshof een kerstfeest gehouden met een 80tal ouderen die tijdens de feestdagen geen bezoek hadden. Aan dit feest hebben ook kinderen van School van Vrede Luchtbal, Friends en hun families deelgenomen. Het was een prachtig feest met kerstliederen van vroeger, spelletjes van nu, toespraken van bejaarden en kinderen en natuurlijk een grote taart. Tijdens dit feest werd een inzameling gehouden voor de armere bejaarden in Afrika, omdat zij ook in een mooi huis zouden kunnen wonen. Voor iedereen lag een geschenk op naam klaar.

Centrum

De werking in het Centrum concentreert zich op de opvolging van een 50tal bejaarden in de wijk. Enerzijds zijn dit bewoners uit de binnenstad, maar ook bejaarden uit groot Antwerpen sluiten aan bij de activiteiten van de wijk Centrum. Voor de medewerkers is een nieuw vormingsmoment ontstaan waarop ze een keer per maand samenkomen en hun ervaringen kunnen uitwisselen.

Het tijdstip van de wekelijkse bijeenkomsten voor de bejaarden is hetzelfde gebleven - zaterdag 14.30 uur. Hierdoor kan een groot aantal bejaarden worden bereikt, met name in de wintermaanden wanneer de avond vroeg valt. De bijeenkomsten gaan door aan de Schoenmarkt, met ongeveer 30 aanwezigen.

Daarnaast komen de vrijwilligers met de bejaarden samen om verjaardagen te vieren. Telkens als iemand verjaart, wordt er een feestje met cadeaus georganiseerd. Op deze manier worden de banden onder elkaar versterkt, er ontstaan vriendschappen en de eenzaamheid in de wijk vermindert.

Bejaarden uit de wijk Centrum deden verder mee aan diverse grotere door de vzw georganiseerde activiteiten. Ze gingen mee op vakantie naar Westmalle, namen actief deel aan "Zomer van Simeon & Hanna" en hebben zich ingezet voor de inzamelingen ten voordele van de kerstfeesten voor kansarmen. Een tiental van hen heeft zelf ook aangezet aan een feestmaal met Kerst of daadwerkelijk meegeholpen tijdens de feestmalen voor kansarmen.

De vriendschap tussen de bejaarden uit de wijk en de bewoners van "Simeon & Hanna" wordt verder op verschillende manieren bevorderd.

Kiel

De wijkwerking Kiel werkt met steeds meer vrijwilligers. De maandelijkse bijeenkomsten gingen door met als doel de vorming in hun engagement bij de bejaarden en het samen nadenken over hoe de wijkwerking verder kan uitgebouwd worden. Wekelijkse bijeenkomsten voor bejaarden vinden plaats op maandag in de St. Bernardusparochie (Abdijstraat 128, Antwerpen-Kiel) met telkens een veertigtal aanwezigen. Wekelijks bezoeken de medewerkers bejaarden in Home Sint-Jozef in de Waarlooshofstraat. Enkele bejaarden van dit rusthuis komen ook naar de wekelijkse bijeenkomsten in de St.-Bernardusparochie. Daarnaast bezoeken de vrijwilligers wekelijks (indien nodig ook vaker) eenzame bejaarden die nog thuis wonen. Er wordt dan samen met de bejaarde gekookt, gewandeld, hun verjaardag gevierd of gewoon gezellig gepraat bij een tasje koffie. Reeds vele jaren gaan verschillende bejaarde bewoners van de instelling en van de wijk mee op vakantie in de zomer. Wanneer nodig wordt er contact opgenomen met verschillende wijkcentra om de bejaarde zo lang mogelijk thuis te laten wonen en de hulp te optimaliseren. Er bestaan reeds samenwerkingsverbanden met het buurtsecretariaat, dienstencentrum de Boskes, ADL in de wijk, ZEWOPA en Sociaal Steunpunt Gezondheid Kiel.

In de kerstperiode heeft de werking Kiel een geschenkeninzamelingsactie georganiseerd. Gedurende 4 weken gingen de bejaarden naar een shoppingcenter op het Kiel. Ze spraken daar mensen aan, vertelden over hun engagement en verzamelden kerstcadeaus voor de daklozen van Kamiano en voor arme gezinnen van de wijk. De actie werd een groot succes, niet alleen omwille van de hoeveelheid geschenken die werd ingezameld, maar ook omdat nieuwe contacten in de wijk werden gelegd.

Op kerstavond werd dit jaar een feestmaal georganiseerd voor 180 gasten. Onder de deelnemers was een grote diversiteit. De genodigden waren kansarme gezinnen van de kinderen van School van Vrede Kiel, alleenstaande volwassenen en eenzame ouderen van de wijk Kiel. Een warme maaltijd in goed gezelschap en een sympathieke sfeer groeide uit tot een waar familiefeest. Het werk werd verdeeld over de vele helpende handen, jongeren en volwassenen die zich hadden aangeboden om deze avond tot een festijn te maken. De 40 vrijwilligers zorgden voor een vlotte bediening en een vriendelijk woord voor iedereen.

WZC “Simeon en Hanna”, huis voor ouderen

WZC “Simeon en Hanna” is een huis voor ouderen dat in april 2008 de erkenning kreeg van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en officieel in gebruik werd genomen op 24 april 2006. In 2012 heeft het huis een definitieve erkenning gekregen voor onbepaalde duur. In het huis voor ouderen kunnen 8 hulpbehoevende en/of dementerende bejaarden terecht die niet meer zelfstandig kunnen wonen. In dit project zijn een aantal krachten bezoldigd: een directeur-animator, een verpleegster, een verzorgster en een hygiënische assistente. Zij worden bijgestaan door een veertigtal vrijwilligers van onze vereniging die met een beurtrol komen helpen.

Het huis voor ouderen wil duidelijk maken dat oud en van anderen afhankelijk worden geen vloek is,

integendeel: het huis straalt schoonheid en levensvreugde uit. Het wil een voortrekkersrol vervullen in een andere, meer respectvolle manier van omgaan met onze hoogbejaarde medeburgers, door hun verlangen naar familiale geborgenheid tegemoet te treden. In het huis worden antwoorden gezocht op de persoonlijke noden van elke bewoner, rekening houdend met hun verleden. Het menu wordt vastgelegd in overleg met alle bewoners en de vrijwilligers bereiden het eten voor – de bejaarden die dat willen, kunnen meehelpen bij de voorbereiding. Er zijn in het huis altijd minstens twee vrijwilligers die een helpende hand bieden bij de dagelijkse zorgen en die helpen bij de animatie. Elke dag wordt er een krant voorgelezen en er wordt gediscussieerd over de gebeurtenissen in de wereld. Er is

ook altijd een vrijwilliger bereid om de ouderen naar de stad te vergezellen voor een leuke wandeling of om te gaan winkelen. Er worden ook dagelijks gezelschapspelletjes naar boven gehaald. De bewoners worden in contact gebracht met jongeren en kinderen die ook voor animatie en regelmatige feestmomenten zorgen.

In 2012 zijn verschillende scholieren op regelmatige basis sociale stage komen lopen in WZC “Simeon en Hanna”. Velen van hen waren heel enthousiast over het project van deze samenwoning voor ouderen, hetgeen te lezen staat in hun evaluatieverslagen. Omdat vele bezoekers het huis zien, kan VVS in ruime kringen een meer hoopvolle visie op de ouderdom en de omgang met ouderen verspreiden.

Hier enkele passages van stageverslagen:

30

Vooraleer ik het gebouw binnenstapte was ik een beetje nerveus over wat me te wachten stond. Maar wanneer ik binnengelaten werd, verdween alle stress. We werden op een aangename manier ontvangen door de bejaarden. Al snel viel me op dat het er niet aan toe ging zoals in een normaal rusthuis. De bejaarden hebben een grotere vrijheid en leven samen als een (h)echte familie. De bejaarden accepteren je ook onmiddellijk. [...] Frans stelde ons dan voor een partijtje of twee rummikub te spelen. Dit voorstel namen we met plezier aan. Na al onze rummikub ervaring bleef het toch nog zeer moeilijk om Frans te verslaan. [...]

Wat me zeer verbaasde was dat Frans zoveel afwist van tuinnieren en ons zijn kennis probeerde bij te brengen. Ook viel me op dat desondanks zijn ziekte die zijn motoriek sterk verhindert, dat hij probeert zo zelfstandig mogelijk te blijven. Hij gaat je niet snel vragen om hem bij iets te helpen. [...]

Hervé

Als de bejaarden tezamen in de woonkamer hun koffie opdrinken, vergezeld door een leuk gesprekje, wordt het duidelijk dat dit project geen gewoon bejaardentehuis is waar de ouderen doelloos op het einde wachten. Het is geruststellend te kunnen zien hoe mensen tot het einde toe samen gelukkig kunnen leven. [...] Het is een magisch gevoel wanneer je het huis binnentreedt, en de stilte je overvalt. Het is zo'n heerlijk gevoel om binnen de drukke stad deze enorme rust te kunnen vinden. Het voelt aan zoals een weldoende oase, zowel materieel als menselijk. [...]

Wat ons ook opviel dat kleinigheden uit het leven waarvan wij amper genieten, zoals bijvoorbeeld het wandelen voor hen een grote waarde hebben gekregen. Ze zijn ons zo dankbaar als zij met ons zijn kunnen gaan wandelen. [...]

In dit project zijn de gebeurtenissen allemaal voorspelbaar. Er zijn geen bijzondere projecten of specifieke evenementen te verwachten. Het gaat eerder over de evolutie van onze betrokkenheid en onze omgang met en ons begrip van de bejaarden.

Thomas en Hervé

Clementine – in memoriam

Clementine werd geboren in Den Haag op 27 maart 1916. Na haar studie werkte ze als apothekeres onder andere voor de Koninklijke Familie. Toen haar kinderen volwassen waren en na een ongelukkig huwelijk is ze midden jaren 70 naar Antwerpen verhuisd om de zieke moeder van een joodse vriendin te verzorgen. Daarna deed ze jarenlang nachtopvang voor ouderen in joodse families in Antwerpen en werkte ze als directrice van een joods vakantiehuis in Koksijde. In 1979 heeft ze de wilsbeschikking voor euthanasie in haar testament laten opnemen in de overtuiging dat ouderen te veel kosten aan de samenleving. Ze wou nooit, als ze ziek zou worden, een last zijn voor iemand. Deze gedachte is bij haar nog sterker geworden na haar hersenenbloeding in 2007. Bovendien is Clementine met de jaren in isolement geraakt.

Een paar jaar later zal ze zelf vaststellen: "Pas wanneer jijzelf eenzaam bent, beseft je hoe zwaar dat weegt. Ik weet het zeker: eenzaamheid is een van de meest onzichtbare, maar tevens een van de ergste kwalen van onze tijd." Na de hersenenbloeding en de revalidatie in een instelling mocht Clementine terug naar huis. Maar ze was niet meer zo zelfstandig als ze gewoon was te zijn en er moest hulp worden ingeschakeld. Met de verpleegster van de instelling, die haar thuis kwam verzorgen, ontstond een heel warm contact. Deze verpleegster is ook vrijwilligster bij VVS. Ze heeft voorgesteld dat er jonge mensen op bezoek zouden komen. Zo begonnen Lena en Edmond regelmatig op bezoek te gaan. "Dankzij de thuishulp en het regelmatige bezoek van de vrienden van Sant'Egidio werd het leven draaglijker voor mij", zei Clementine later. Dankzij deze hulp kon ze langer in haar eigen vertrouwde omgeving blijven wonen. In december 2008 kreeg Clementine een longontsteking en belandde ze in het ziekenhuis. Daar werd ze opgezocht door haar vrienden. Ze hebben het voorstel gedaan om naar Simeon en Hanna te komen herstellen. Dat voorstel werd onmiddellijk aanvaard.

"Ik voelde onmiddellijk aan dat Simeon en Hanna niet zomaar een rustoord is waar bejaarden voor zich uit staren naar het bezoek dat niet komt, vastgebonden zitten om niet omver te vallen of zomaar voor zich uit praten. De schare vrijwilligers die zowel 's morgens, overdag, 's avonds en zelfs 's nachts zijn ingeschakeld, maken dat je voortduren bent omringd met attente mensen die het beste met je voorhebben. De verpleging is prima en het eten is uitstekend. Hier word je niet geëld, maar ben ik vrij te doen en te laten wat ik wil. Zo ga ik nog altijd iedere week bridgen." Na drie weken vroeg Clementine of ze in Simeon en Hanna mocht blijven. "Bij Sant'Egidio vond ik mijn tweede levensadem terug. Velen denken dat Sant'Egidio iets gewoons is. Maar het is niet gewoon. Het is echt buitengewoon. Mijn wilsverklaring tot euthanasie ligt allang in de prullenmand. Ik ben zeer dankbaar dat ik hier mijn leven mag eindigen. Ik ben nu 95 jaar en hoop in dit hemelse oord de honderd te halen."

In Simeon en Hanna heeft Clementine een nieuwe thuis gevonden. Ze ging twee keer per week bridgen en op andere momenten deed ze niets liever dan gezelschapspelletjes spelen, vooral scrabble en rummikub. Vele vrijwilligers werden door haar verslagen. Ze heeft in haar laatste jaren een groot aantal migranten met hun Nederlands geholpen. Nooit is ze opgehouden met lezen, ze bestelde voortdurend nieuwe boeken, vooral over het Nederlandse Koningshuis en over het Jodendom, en de kranten waren ook haar trouwe meegezellen. Ze was ontzettend trots dat haar verhaal in het boek "Keerpunt" opgenomen werd en nadat het boek gepubliceerd werd en de vrienden het haar cadeau hebben gedaan, heeft ze het in een nacht uitgelezen. Ze was trots om bij deze wereldwijde familie van Sant'Egidio te horen.

De droom van Clementine om honderd te worden is niet in vervulling gegaan. Na een lange ziekte is ze in december 2012 overleden. Ze werd de laatste dagen van haar leven constant omringd door haar beste vrienden die dag en nacht bij haar waakten. Ze is rustig en gelukkig heengegaan. Clementine, wij zijn dankbaar voor jouw jarenlange vriendschap en voor jouw gouden hart. We zullen je nooit vergeten!

Alle citaten komen uit het interview met Clementine dat gepubliceerd werd in het boek "Keerpunt. De twaalf werken van Sant'Egidio" van Koenraad de Wolf (Lannoo, 2012).

Intergenerationeel project en ontmoeting met migranten

Het intergenerationeel project, een samenwerking tussen “Leve de Ouderen!” en de “Friends”, de werking voor 11 tot 15-jarigen van VVS, werd ook in 2012 verder gezet. Allochtone jongeren gaan op bezoek bij Belgische ouderen, die deze jongeren helpen om onze taal te oefenen. Ook gaan groepjes jongeren op bezoek in rusthuizen, waar ze feesten organiseren voor de bewoners. Deze jongeren maken ook de deelname mogelijk van de rusthuisbewoners aan enkele gemeenschappelijke activiteiten van “Leve de Ouderen!” door hen naar die activiteiten te brengen en achteraf terug naar huis te vergezellen.

Voor de ouderen betekent zo'n ontmoeting met jongeren dat ze beginnen te geloven dat het leven ook als bejaarde nog mooi kan zijn, dat de bejaarden een belangrijke rol te spelen hebben in de samenleving en dat niemand te oud of te zwak is om iets te doen voor iemand anders. Sommige ouderen zijn 'taaloma' of '-opa' geworden van een allochtone jongere: ze helpen met huiswerk maken en spreken Nederlands met de jongeren. Zowel de jongeren als de ouderen beleven veel deugd aan deze vriendschap. Voor vele bejaarden zijn de contacten met hun kleinkinderen immers erg schaars, wat als een groot gemis wordt ervaren. Bovendien wordt het langs deze weg gewerkt aan de verzoening tussen verschillende generaties.

Op dezelfde manier ontstonden ook vriendschappen tussen bejaarden en volwassen nieuwkomers, leden van de beweging “Volkeren van Vrede”. Ze gaan samen wandelen met de bejaarden, doen boodschappen voor hen of met hen, en hebben tegelijk de kans om onze taal te oefenen. Ook hier wordt weer op het niveau van de wijk gewerkt. Door bewoners van verschillende generaties en culturen samen te brengen, groeit het onderlinge vertrouwen en wordt het meestal zwaar beschadigde sociale weefsel van de wijk hersteld.

Vergrijzing: van probleem naar potentieel

Vrijwilligers van VVS worden vaak uitgenodigd om een lezing te verzorgen op colloquia over de omgang met ouderen. Centraal daarin staat steeds de noodzaak aan een andere visie op en omgang met één van de grote uitdagingen van onze tijd: de vergrijzing. In ons Europese continent – maar dit wordt meer en meer ook een realiteit van de andere continenten – wordt men steeds ouder en het aantal ouderen op de bevolking neemt toe, door de medische en technologische vooruitgang. We stellen echter een groot cultureel en spiritueel deficit vast in onze cultuur om deze extra levensduur ook positief in te vullen en naar waarde te schatten. Te vaak wordt over vergrijzing gesproken als een probleem (de hoge kost, de last voor de familie) en te weinig als een kans: zoveel ouderen in onze samenleving hebben waar iedereen gebrek aan heeft: tijd, en dus ook sociale tijd om in te zetten voor anderen. De ouderen vormen in die zin een potentieel van mogelijkheden om andere mensen te bezoeken, om tijd te hebben voor zieken enz... in een hectische maatschappij waarin – vanuit een sterk materialistische visie - de zwakken en zieken steeds meer in een isolement geraken. Hierover is Sant'Egidio een gewaardeerde gesprekspartner op Universiteiten van de Derde Leeftijd, op de KUL in het kader van de college's “spiritualiteit in zorg”, bij pastorale diensten van ziekenhuizen, rusthuizen en verzorgingstehuizen. In deze context komen ook wekelijks groepen van jonge senioren in de lokalen van de Kammenstraat over de vloer, om een getuigenis te horen over en de werking te bekijken van een andere visie op ouderdom. Dit gaat om groepen Zilveren en Koperen Passers, Markant-groepen, KAV-groepen.

Het huis van Simeon en Hanna fungeert hier als pilootproject: mensen kunnen van hieruit begrijpen dat zelfs zwakkere ouderen die hulp nodig hebben, van grote betekenis zijn voor onze samenleving. Zo'n 35 middelbare scholieren kwamen in 2012 in het huis op sociale stage.

Specifieke activiteiten in 2012

Verloren Maandag (9 januari 2012)

Een gezellig culinair moment met appelbollen en worstenbroden en het ophalen van herinneringen aan vroeger. Bejaarden van de wijk Centrum waren er ook aanwezig.

Lichtmis (1 februari 2012)

Een groot feest voor bejaarden van alle wijkwerkingen. Het begon met de mis in de prachtige Carolus Borromeuskerk en vervolgens werd een pannenkoekenfeest gehouden in de gebouwen van de vereniging. Tientallen vrijwilligers zorgden voor verplaatsing en begeleiding van de bejaarden. De jongeren van de Friends en de kinderen van Land van het Regenboog zorgden voor animatie. Er waren 180 aanwezigen.

Kruisweg (4 april 2012)

Kruisweg voor alle leden van Leve de Ouderen! en de Amici in de grote zaal van het huis voor ouderen 'Simeon en Hanna' met 70 aanwezigen. Nadien vond een ontmoetingsmoment plaats bij koffie.

Bedevaart bejaarden (23 mei 2012)

Een 100-tal bejaarden van alle wijkwerkingen en van Simeon en Hanna gaan op Mariabedevaart naar de OLV Kathedraal op uitnodiging van de bisschop van Antwerpen naar aanleiding van het jubileumjaar van het bisdom Antwerpen. Na de viering waren er broodjes en koffie in tenten op de Groenplaats, wat uitgroeide tot een ontmoeting met bejaarden en medewerkers van andere organisaties.

Paasviering (8 april 2012)

Paasviering samen met de Amici afgesloten met een gemeenschappelijke diner.

Zomervakanties (3 - 12 juli 2012)

Zomervakanties voor 150 deelnemers in Westmalle, in samenwerking met Vriendschap zonder Grenzen, de vzw die door Sant'Egidio werd opgericht om vakanties te organiseren voor kansarmen. Bejaarden van de wijken en van de instellingen gingen in twee groepen samen op vakantie met vrijwilligers (allochtoon en autochtoon). Er ontstonden nieuwe contacten en vriendschappen. Rust, spelen op maat, gesprekken en interessante uitstappen stonden hier centraal. De jongeren organiseerden feestmomenten en een quiz. In 2012 gingen de bejaarden op een huifkartocht rond de trappistenabdij, ze hebben ook de gelegenheid gehad om deze abdij te bezoeken en een trappist te gaan drinken. Daarnaast bezochte de ouderen de markt en het Wereld Folklore Festival in Westmalle. In het vakantiegebouw werd een verwenhoekje georganiseerd waar de bejaarden hun handen en voeten konden laten verzorgen door een professionele schoonheidsspecialiste. Daarnaast werd er veel gewandeld in de bossen en op de momenten dat het weer het niet toeliet, werden er gezelschapspelletjes gespeeld. Een aantal bejaarden heeft een mooie, ontroerende uitstap gedaan naar de vakantieplaats waar de kinderen van de School van Vrede waren. Daar konden jong en oud elkaar ontmoeten en meer leren van elkaar. De kinderen hadden een speciaal programma voor hun bejaarde gasten voorbereid.

'De zomer van Simeon en Hanna' (juli en augustus 2012)

Tijdens deze periode werd er wekelijks een culturele activiteit georganiseerd waaraan de leden van Leve de Ouderen! van alle wijken konden deelnemen. In 2012 waren het onder andere: een pannenkoekennamiddag (voor 45 bejaarden), een frietkot (30tal aanwezigen), een ijssalon (40tal aanwezigen), een aperitiefconcert (verzorgd door jeugd op cello, klarinet en piano, voor een 30tal bejaarden), een barbecue (met een 40tal aanwezigen), en een namiddag met cocktails en zang (30tal aanwezigen).

Herfstconcert: "Oude en nieuwe Antwerpenaren ontmoeten elkaar" (7 oktober 2012)

Concert in zaal Elzenveld. De beweging "Volkeren van Vrede" verzorgde een muzikale namiddag voor 200 personen van Leve de Ouderen! en nodigde uit voor een ontmoeting tussen de ouderen en mensen van verschillende landen en culturen bij koffie en het proeven van lekkernijen van over de hele wereld. De optredens van Boris Popravko (klarinet) en Anna Ledent (piano) werden heel enthousiast door het publiek ontvangen. Een prachtige namiddag voor alle deelnemers!

34

100ste verjaardag Maria Crols (14 december 2012)

Maria Crols, een bejaarde die de vrijwilligers van VVS al jarenlang bezoeken in het WZC Bilzenhof, is 100 jaar oud geworden. Om dit te vieren werd er voor haar een verrassingsfeest in de lokalen aan de Lombardenstraat georganiseerd waarop al haar vrienden werden uitgenodigd. De dankviering, het feestelijk diner en natuurlijk de cadeau's stonden op het programma. Het was een prachtige namiddag zowel voor de jarige als ook voor alle gasten.

Geschenkeninzameling voor de daklozen (7, 14 en 21 december 2012)

Enkele bejaarden van de wijkwerkingen verzamelden cadeaus voor het kerstfeest voor de daklozen van Kamiano. De actie ging door in de Shopping Centre Tir op het Anwerpse Kiel, voor de Carrefour in Merksem, aan de kathedraal en bracht een winst van een 100-tal geschenken voor de thuislozen van Kamiano.

Feestelijk kerstmaal van Simeon en Hanna, de Amici en eenzame bejaarden van het Centrum (24 december 2012)

Op kerstavond was er een feestelijk kerstmaal in de grote zaal van Kamiano voor ouderen van 'Simeon en Hanna', de Amici, enkele vereenzaamde ouderen en vrijwilligers die op regelmatige basis in het huis of in de wijk helpen. Er werd de hulp ingeroepen van de vrijwilligers van buitenaf die voor het transport en bediening zorgden. Voor iedereen was er een persoonlijk kerstgeschenk voorbereid door de jongeren. Er waren een 70-tal aanwezigen.

Familiewijkkerstfeest SVV, Friends en Leve de Ouderen! Kiel (24 december 2012)

De jongeren die kinderen in de School van Vrede en de Friends van het Kiel begeleiden, en vrijwilligers die in deze wijk eenzame bejaarden wekelijks bezoeken, organiseerden samen een groot kerstfeest. De kinderen van School van Vrede en de Friends met hun families en bejaarden van de wijk en van de instelling Home Sint-Jozef waren talrijk aanwezig in het gemeenschapscentrum DEN TIR. Er werd samen gegeten, gezongen, gespeeld en gevierd. Voor dit feest werd de hulp van de vrijwilligers van buitenaf ingeroepen (ze zorgden vooral voor het opbouw, de bediening en het transport van de bejaarden) zodat alle vrijwilligers die wekelijks de bejaarden bezoeken aan de tafel

Familiewijkkerstfeest SVV, Friends en Leve de Ouderen! Antwerpen Noord (24 december 2012)

Voor de eerste keer hield VVS het Kerstfeest in de instelling WZC Melgeshof. Dit had als grote voordeel dat veel bejaarden, ook de meest zwakken, aanwezig konden zijn. De kinderen van de School van Vrede Luchtbal en de Friends (samen met hun families) waren talrijk aanwezig. Er werden kerstliederen van vroeger gezongen, spelletjes gespeeld en toespraken gehouden van bejaarden en kinderen naar elkaar toe. Achteraf was er nog een grote taart. Tijdens dit kerstfeest werd een inzameling gehouden voor de armere bejaarden in Afrika, omdat zij ook in een mooi huis zouden kunnen wonen. Iedereen kreeg een geschenk op naam.

Kerstfeest in WZC Sint-Anna (24 december 2012)

De Jongeren voor Vrede die wekelijks op bezoek gaan bij de eenzame bejaarden in WZC Sint-Anna organiseerden samen met de kinderen van het Land van het Regenboog voor de tweede keer een prachtig kerstfeest voor de ouderen. Een rijk programma van liedjes en spelactiviteiten werd door deze twee groepen voorbereid. Voor iedereen was een cadeau voorzien.

Samenwerkingen en overleg

Thuiszorg

Vanuit de bekommernis om bejaarden zo lang mogelijk thuis te laten wonen, hechten de medewerkers veel belang aan de samenwerking met de familie van de bejaarden en met de thuiszorgdiensten, zoals gezinszorg Villers, bejaardenhulp en thuisverpleging van de verschillende mutualiteiten, zelfstandige thuisverpleging, Familiehulp, ... Er wordt ook samengewerkt met andere verenigingen en dagcentra die eveneens als doel hebben bejaarden thuis te ondersteunen, zoals bijvoorbeeld Ziekenzorg en de plaatselijke dienstencentra.

Huisartsen

Wanneer de gezondheidstoestand van een bejaarde het vereist, nemen de medewerkers contact op met de huisarts en wordt er nauw samengewerkt. Als dit gewenst is, wordt de bejaarde begeleid bij een bezoek aan de huisarts en wordt de gezondheid mee opgevolgd.

Rusthuizen

In de verschillende rusthuizen waar 'Leve de Ouderen!' aanwezig is, is er een samenwerking met het verplegend en verzorgend personeel van de afdelingen, en zeker ook met de directie van de instelling; het gaat hier zowel om OCMW-rusthuizen als rusthuizen van Caritas.

Ouderenwerking in Home Pacheco – Brussel

Home Pacheco is een instelling van het OCMW (Brussel) waar ongeveer 350 bejaarden verblijven. Er is een afdeling RVT alsook een afdeling voor revalidatie en een afdeling psychiatrie. Met een groep van een 30tal vrijwilligers heeft VVS in Brussel elke zaterdagmiddag een 100-tal bejaarden bezocht. In het jaar 2012 hebben de vrijwilligers hun regelmatige bezoeken aan de meest verwarde bejaarden die op de eerste verdieping wonen verder uitgebouwd. Voor hen werden ook feesten georganiseerd.

Het afgelopen jaar werden verschillende initiatieven genomen om de ouderen onderling meer met elkaar in contact te brengen. We brachten de bejaarden wekelijks samen in kleine groepjes voor een praatje, om een verjaardag te vieren, om een zieke te bezoeken, ... Dit bevordert de onderlinge vriendschappen tussen de mensen in het rusthuis en draagt er toe bij dat zij zich minder eenzaam gaan voelen.

Het afgelopen anderhalf jaar is een heel aantal ouderen in het rusthuis overleden, waardoor er op korte tijd vele nieuwe mensen arriveerden. Het is voor hen niet altijd makkelijk aansluiting te vinden bij de andere mensen.

Zo leerden we afgelopen jaar Sofia kennen, een Spaanse dame die zich niet zo goed in het Frans en het Nederlands kon uitdrukken. We brachten haar in contact met Jorge, een Spaanse man die we al enkele jaren bezoeken op een andere afdeling in het rusthuis. Enkele maanden eerder was zijn echtgenote in het rusthuis overleden. We brachten Sofia en Jorge met elkaar in contact. Ook Sofia was een paar maand eerder weduwe geworden. Al gauw bleek dat ze uit dezelfde streek afkomstig waren. Zo ontstond een mooie vriendschap, die hen hielp het verdriet om het verlies van hun partner te dragen.

Enkele maanden geleden kwam zo ook Madeleine in het rusthuis wonen. Madeleine is 84 en was enkele maanden eerder dakloos geworden. Gedurende 10 maanden 'woonde' ze op straat, samen met haar psychische zieke zoon, voor wie ze haar hele leven heeft gezorgd. De aanpassing om in een rusthuis te wonen, was niet makkelijk voor haar. Madeleine is lichtjes dementerend en heeft het gevoel dat ze nu voor niemand meer kan 'zorgen'. Ze kijkt erg uit naar onze wekelijkse bezoeken en via de vrijwilligers van VVS leert ze stilaan ook andere mensen in het rusthuis kennen.

36

Samen met enkele bejaarden van Home Pacheco hebben de vrijwilligers van VVS een mooi project opgestart. Een groep ouderen uit het rusthuis schrijft regelmatig brieven met bejaarden uit een rusthuis in Kiev (Oekraïne) en door verschillende acties worden deze bejaarden ook vanuit Brussel financieel gesteund.

Begin juli namen een 20-tal ouderen van Pacheco, voornamelijk zorgbehoevende mensen, ook deel aan een 4-daagse vakantie in een gerenoveerd kloosterpand in Sint-Truiden. Het maakten er enkele uitstapjes naar het stadscentrum van Sint-Truiden, bezochten er een aspergekwekerij, waar we konden kennis maken met verschillende streekproducten en maakten wandelingen. Maar bovenal was het een gelegenheid om samen te zijn, te genieten van de tuin, gezelschapsspelletjes te spelen, gezellig te tafelen. Tijdens de familie-dag konden nog een paar extra mensen uit het rusthuis op bezoek komen.

Tevens namen 25 bejaarden van home Pacheco deel aan het kerstfeest van 25 december 2012 in de Rijke Klarenkerk in Brussel. Het ging daarbij vooral om zwakke en eenzame bejaarden, waarvan meer dan de helft rolstoelgebruikers. Ze kregen er een feestelijk menu aangeboden (voorgerecht met wildpastei, kreeftensoep, gevulde kalkoen met gratin dauphinois en kerststronk). Er was ook een gepersonaliseerd geschenk voor elke genodigde.

Kamiano

Kamiano

Een restaurant voor thuislozen

38

Binnen VVS werd in 1994 het dak- en thuislozenrestaurant Kamiano opgericht, dit als antwoord op de nood van een aangroeiende groep daklozen die zich vooral ophielden in het stadscentrum. Door de sluiting van de landloperkolonies werden deze mannen en vrouwen aangespoord hun leven uit te bouwen binnen een stedelijke realiteit. Deze grote aanpassing leidde bij hen dikwijls tot vereenzaming en verwaarlozing.

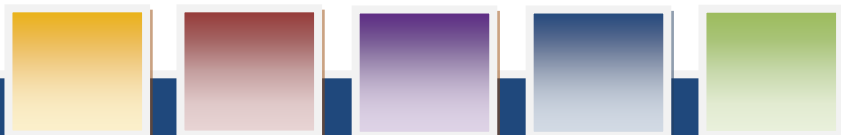
Kamiano, het restaurant genoemd naar pater Damiaan en gelegen in het centrum van de stad, wilde een antwoord bieden op deze grote menselijke nood. Van bij aanvang werden er gratis warme maaltijden aangeboden. In het jaar 2012 spreken wij over meer dan 300 dak- en thuislozen, die tweemaal per week van deze warme maaltijd genieten. Kamiano is in de loop van de jaren een gekende plek voor daklozen geworden, ook voor

mannen en vrouwen met een psychische, drugs- of alcoholgerelateerde problematiek, voor ouderen met een laag inkomen, ex-gevangenen en eenzame mensen. Zij richten zich tot Kamiano, al dan niet via doorverwijzing. Ook gezinnen met kinderen, en mensen met een instellingsverleden kunnen er terecht. De reden om naar Kamiano te komen is meestal een combinatie van verschillende factoren. Dit betekent dat ook de problematiek van de mensen die komen eten in Kamiano zeer gevarieerd en complex is.

Door deze kennis van het leven van de armen die de Vereniging voor Solidariteit in 17 jaar heeft opgebouwd, kwamen er nog andere noden aan het licht die onvoldoende beantwoord werden binnen het professionele hulpaanbod. Hierop kwam sinds 2005 een eerste antwoord met de oprichting van het 'Kamiano-centrum'. Er wer-

den douches gebouwd, er kwam een consultatieruimte voor een arts en er werden een ruimte voor een pedicure, een kapsalon en een sociaal kantoor ingericht. Dat is ook de plaats voor persoonlijke gesprekken om de verschillende problematieken aan te kaarten en te zoeken naar mogelijke oplossingen. Te denken valt hierbij aan het organiseren van noodopvang voor de nacht, toeleiding naar afkickcentra, mensen helpen met het in orde brengen van hun ziekteverzekering etc.

In Antwerpen is Kamiano nu gekend als een sociaal restaurant van Sant'Egidio, als een open deur voor de armen met het aanbod van warme maaltijden en van zorg voor gezondheid en lichamelijke hygiëne. Ook als een plaats waar menselijke nabijheid, luisterbereidheid en respect centraal staan.

Profiel van de doelgroep

De doelgroep van Kamiano is tamelijk gevarieerd: zowel dak- als thuislozen, mensen met een verslavingsproblematiek (alcohol en/of drugs), bejaarden die met hun pensioen niet rondkomen, mensen met psychische aandoeningen, tot families met kleine kinderen en baby's. Veel gasten schommelen heen en weer tussen af en toe een interimjob en een werkloosheidsuitkering. Ook zijn er veel die wel een inkomen hebben (wedde of vorm van uitkering), maar worstelen met een hoge schuldenlast. De reden om naar Kamiano te komen is meestal een combinatie van verschillende factoren.

Er komen ook mensen zonder regulier inkomen. Deze categorie omvat onder andere mensen in de volgende situaties: schorsing van de werkloosheidsuitkering, ambtelijk geschrapt, in beroep tegen schorsing van de invaliditeitsuitkering, wachtend op OCMW-uitkering, of mensen die geen enkele vorm van inkomsten hebben.

Van de gasten die van een invaliditeitsuitkering leven, wordt een aantal mensen geconfronteerd met hoge rekeningen voor medicatie en gezondheidszorg. Sinds enige tijd komen er ook regelmatig mensen in rolstoel naar Kamiano, hetzij zelfstandig, hetzij met hun familie.

De gepensioneerden die in Kamiano komen eten, genieten over het algemeen van een laag pensioen (zelfstandig geweest, pensioenbreuk...) en hebben regelmatig een hoge huur.

Een vrij vaste groep in Kamiano vormen daklozen die afkomstig zijn van andere Europese landen, vooral van Polen. Over het algemeen komen ze naar België op zoek naar werk, ze werken enige tijd legaal of in het zwart, vervolgens verliezen ze hun werk en daardoor vaak hun woonst en belanden dus op straat. Het gaat hier om zowel vrouwen

als mannen die dan trachten te overleven in de buurt van het Centraal Station of aan de kaaien. Dikwijls hebben ze geen recht op sociale zekerheid (werkloosheidsuitkering, medische zorgen) omdat ze – vaak jarenlang – illegaal gewerkt hebben.

Binnen de groep Europeanen neemt evenwel het aandeel van de Nederlanders toe. Dit wordt naar alle waarschijnlijkheid veroorzaakt door de zogenaamde "bemoezing" die in Nederland opgang maakt, waardoor mensen hun heil over de grens zoeken.

Opvallend is echter vooral het toenemend aantal vrouwen. Vanwege hun grotere kwetsbaarheid vragen zij meer aandacht en een grotere investering in gesprekken, en vooral in het samen zoeken naar onderdak.

Ten slotte begint de invloed van de economische crisis voelbaarder te worden. Stilaan komen er mensen voor het eerst naar Kamiano die enkele maanden geleden hun job hebben verloren en nu door hun spaargeld heen zijn. Er zijn ook

mensen bij die een goede job hadden, maar een faillissement hebben moeten aanvragen.

Om die reden zijn er ook steeds meer niet-Belgen op straat. Het afgelopen jaar manifesteerde de crisis zich niet alleen in de significant toenemende aantallen mensen die bij Kamiano aanklopten voor een gratis warme maaltijd, maar ook door het groeiende Europese karakter ervan. De effecten van de crisis waren eerst vooral in het Zuiden van Europa merkbaar. Een aantal mensen die, vooral in Spanje, een reguliere verblijfstatus hadden (verblijfsvergunning of verkregen Spaanse nationaliteit), zocht hun heil in het Noorden van Europa. Een wisselende groep mensen klopte, meestal voor enkele keren, bij het restaurant aan voor een gratis warme maaltijd en/of een douchebeurt. Het verloop onder hen is zeer groot; de indruk bestaat dat ze na een kort verblijf in Antwerpen, verder reizen om elders hun heil te zoeken. Dit verschijnsel dat zich vooral in 2011 begon voor te doen, hield aan in 2012.

Aanpak

Typerend voor Kamiano is dat de mensen er door vrijwilligers aan tafel bediend worden waardoor er een klimaat van respect heerst. Een strikt reglement gecombineerd met een aanpak waar vriendschap

en luisterbereidheid centraal staan, maken dat een erg moeilijke en

vaak gewelddadige doelgroep toch in een sereen klimaat zijn maaltijd kan gebruiken. Dit is belangrijk, niet alleen voor de houdbaarheid van het project, maar ook voor de eigenwaarde van deze mensen. De omkadering van minstens 30 vrijwilligers per avond is een belangrijke rustgevende factor.

“Gratis inzet van een 200-tal vrijwilligers”

De werking van Kamiano is mogelijk door de gratis inzet van een uitgebreide groep van een 200-tal vrijwilligers met diverse professionele achtergronden, leeftijden en levensovertuigingen. Hun regelmatige aanwezigheid is een houvast voor de thuislozen wiens bestaan dikwijls chaotisch en onvoorspelbaar is, gericht op overleven. De trouwe aanwezigheid van de vrijwilligers maakt vertrouwensbanden mogelijk. Dit vertrouwen is noodzakelijk om het verhaal van de kansarmen te begrijpen en om stappen vooruit te zetten. De houding van de vrijwilligers is er één van luisterbereidheid, zij dienen zich onbevooroordeeld op te stellen tegenover het verhaal van deze getekende mensen. Geduldig aan-

wezig zijn voor deze gekwetste mannen en vrouwen is de sleutel van de aanpak in Kamiano. De herhaaldelijke interesse voor hun verhaal is van groot belang. Deze attitude ondersteunt het verlangen van vele armen naar een beter en stabielere leven. Hierbij wordt het ritme van de persoon in kwestie gerespecteerd. Met veel geduld, met vallen en opstaan, wordt het beste van elke mens naar boven gehaald. Een goede doorverwijzing of therapie en blijvende ondersteuning zijn daarbij uiteraard van groot belang.

“Met veel geduld, met vallen en opstaan, wordt het beste van elke mens naar boven gehaald.”

In Kamiano is de arme op de eerste plaats een mens, ook al is hij een mens met problemen. Een mens is immers meer dan de som van zijn problemen. Elke bezoeker van ons centrum is bij zijn naam gekend, en zijn verjaardag wordt er gevierd. Naast de noodlijdende blijven op de meest kwetsbare en ook op de waardevolle momenten van het leven, is typerend voor de persoonlijke benadering in Kamiano. Het respect dat ze missen in de maatschappij omwille van ziekte of handicap, werkloosheid, dakloosheid, gevangenisverleden, vereen-

zaming hervinden ze in Kamiano.

“Geduldig aanwezig zijn voor deze gekwetste mannen en vrouwen is de sleutel van de aanpak in Kamiano.”

In Kamiano staan een mooi en verzorgd interieur en een vriendelijke bediening op het menu. Het herstellen en in vele gevallen volledig van nul opbouwen van een sociaal netwerk is een voortdurende uitdaging en bekommernis. Het geloof van de vrijwilligers in een nieuwe toekomst voor de thuislozen, dat zich uit in hun trouw, helpt uiteindelijk ook de meest vereenzaamde en vernederde mannen en vrouwen er zelf in te geloven. Er zijn vele getuigenissen van mensen die in een diepe put zaten en in Kamiano een nieuw leven hebben gevonden. Het gaat hier om de genezing van een lichamelijke of psychische ziekte, ontwenning van alcohol- en/of drugsverslaafdheid, het vinden van een werk of zinvolle daginvulling, het ontstaan van nieuwe vriendschappen. Maar telkens gaat het om een hervonden zin in het leven. Van de gratis gegeven tijd en de trouwe inzet van de vrijwilligers gaat een kracht uit die de mens aan de rand van de samenleving uitnodigt tot een nieuw leven.

Werking 2012

Restaurant

In 2012 heeft Kamiano meer dan 30.000 gratis warme maaltijden verstrekt. Dit aantal maaltijden is verstrekt aan in totaal ongeveer 3000 dak- en thuislozen, waarvan de overgrote meerderheid met naam en toenaam bij de vrijwilligers bekend is. Dat betekent een stijging van ruim 6% ten opzichte van 2011.

Bovendien werd er twee keer per week en vanaf september drie keer per week met 'Kamiano mobiel' warme soep gebracht aan telkens ongeveer 30 daklozen, naar de plekken op straat waar zij verblijven. In 2012 ging dat om ongeveer 3.430 maaltijden.

De openingstijden bleven in 2012 ongewijzigd. De armen mogen voor

een warme maaltijd, een persoonlijk gesprek, consultatie met de dokter of een douchebeurt komen op woensdag en zaterdag tussen 16.30 en 19.00 uur. Kamiano mobiel gaat de straat op elke maandagavond, donderdag-avond en zondagnamiddag.

Kamianocentrum

In het jaar 2012 maakten zo'n 380 thuislozen gebruik van een of ander aanbod van het Kamianocentrum.

Kamianocentrum is de enige plek die open is tijdens het weekend met het aanbod van gratis douches en medisch advies. De inloophuizen zijn dan allen gesloten.

Het aantal douchebeurten in 2012 bedroeg bijna 1500. De mensen die ervan gebruik maakten waren dakloze illegalen, Europeanen en Belgen (op enkelen na allen mannen). Voor enkele behoeftige bejaarden en daklozen wassen we ook hun kledij. In noodgevallen geven wij ook kleren. Naast de

bestaande 4 douches kunnen de gasten ook gebruik maken van een aparte scheerruimte zodat mannen ook hun baard kunnen verzorgen. Kamiano kan de mensen doorverwijzen naar een kappersschool waar armen gratis hun haar kunnen laten verzorgen.

Het sociaal kantoor

In het sociaal kantoor leggen de vrijwilligers zich toe op problemen allerlei: huisvesting, scholing van kinderen van achtergestelde gezinnen, gesprekken met familie en vrienden van gevangenen. Deze gesprekken gaan door in een aparte gespreksruimte om de privacy te respecteren. In 2012 werden deze gespreksruimtes

nieuw ingericht werden er nieuwe computers gezet. Voor enkele kinderen kunnen wij vrijwilligers engageren die op regelmatige basis bijscholing geven in Kamiano. Andere vrijwilligers bezoeken ouderen met wie een jarenlange band bestaat en die nu leven in een rusthuis of tijdelijk in het ziekenhuis verblijven of wiens levens-

einde nadert. De niet-Belgen onder de thuislozen hebben dikwijls vragen over documenten en verblijfspapieren. Enkele vrijwilligers hebben zich doorheen het jaar en vooral in de periode van de regularisatie toegelegd op hun ondersteuning. Kamiano heeft twee vrijwilligers die jurist zijn en die ook op dat vlak advies kunnen geven.

De dokterspraktijk

De gezondheidspost in Kamiano is vooral een plaats waar armen rustig met een arts kunnen spreken. De bedoeling is vooral te luisteren, advies te geven en zo nodig gericht door te verwijzen. In Kamiano is het niet mogelijk om technische onderzoeken te doen. Het is nooit de bedoeling de huisarts te vervangen, maar wel om nog laagdrempeliger dan de eerste lijn mensen te woord te staan en te proberen hen binnen de reguliere gezondheidszorg te krijgen. Mensen met ernstige problemen worden indien mogelijk doorverwezen naar een specialist of specifieke hulpverlening. Soms is het erg moeilijk om mensen door te verwijzen, bijv. omdat ze geen ziekteverzekering hebben of de taal niet kennen. Zeker bij complexe situaties en verslavingsproblemen botsen we vaak op gesloten deuren. We merken dat de gezondheids-

zorg erg in hokjes is ingedeeld per probleem en dat onze mensen in Kamiano vele problemen combineren, bv dubbeldiagnose, verslaving aan allerlei middelen samen (cocaïne en heroïne en alcohol en medicijnen enz), dikwijls ook nog in combinatie met gevangenisvoorwaarden of agressieproblemen. Zonder onze hulp en bemiddeling geraken ze er vaak nog veel moeilijker binnen. Bovendien vertrekt de meeste hulpverlening vanuit de motivatie en de hulpvraag van de patiënt, maar onze gasten zijn dikwijls te zwak en te

zeer afhankelijk om alles zelf te beslissen.

“Telkens een vaste arts aanwezig”

In principe is er telkens wanneer Kamiano open is ook een vaste arts aanwezig. Bij afwezigheid wordt er beroep gedaan op enkele andere artsen om te vervangen. Gewoonlijk zien we per namiddag ongeveer 5 à 8 personen, voornamelijk mensen die geen toegang hebben tot de reguliere gezondheidszorg of mensen met ernstige medische of psychiatrische problemen.

“Nauwer samenwerken met het verpleegkundig team”

Na de zomervakantie zijn we nog nauwer gaan samenwerken met het verpleegkundig team van het Zorgcentrum van CAW De Terp. Elke woensdag is een verpleegkundige van het Zorgcentrum aanwezig in Kamiano. De bedoeling is om het doorverwijzen tussen de doktersconsultatie en de verpleegkundige zorgen te verbeteren. Dit blijkt heel goed te werken en vele mensen konden op deze manier een goede continuïteit van zorgen krijgen. Zo konden we bv onmiddellijk thuiszorg inschakelen voor een kankerpatiënt die dagelijks injecties moest krijgen. Andere mensen moesten doorverwezen worden naar gespecialiseerde hulp. Dit kon dan de dag erna vanuit het Zorgcentrum geconcretiseerd worden door de nodige instellingen op te bellen om een plaats te zoeken voor de gepaste hulpverlening. Of een voorgeschreven behandeling kon daags nadien gekocht en toegediend worden in het Zorgcentrum.

“Veel nood aan aandacht en luisteren”

De vragen die aan de arts gesteld worden, kunnen worden opgedeeld in verschillende groepen.

Er is veel nood aan aandacht en luisteren naar mensen met psychische moeilijkheden en/of verslavingsproblematiek. Hier wordt veel tijd in gestoken, en het heeft positieve resultaten (mensen worden rustiger en er valt beter met hen te communiceren en te werken). Regelmatig hebben ze acute problemen en moeten er wonden verzorgd worden of draadjes verwijderd,... Vaak houden we ons gedurende verschillende weken of maanden intensief met iemand bezig. Na verloop van tijd kan deze persoon dan aansluiting vinden binnen de reguliere sector of is zijn probleem verminderd en kunnen we weer meer aandacht geven aan andere mensen.

Mensen zonder papieren hebben moeilijk toegang tot gezondheidszorg, en komen met allerlei problemen. Als ze nood hebben aan onderzoeken of bepaalde interventies sturen we hen door naar Dokters van de Wereld. Vaak voorkomende vragen zijn: wondverzorging, nood aan tandverzorging, oog- of zichtproblemen, hygiënische en dermatologische problemen, pijnstilling en anti-griep-middelen. Eenvoudige medicatie (veelal vrij verkrijgbaar) wordt in kleine hoeveelheid meegegeven. Soms wordt een voorschrift gegeven voor een bepaalde behandeling (antibiotica, anti-epileptica,...). In andere gevallen wordt er doorverwezen naar een tandarts, oogarts of andere.

“Mensen zonder papieren hebben moeilijk toegang tot gezondheidszorg”

Soms brengen mensen hun ontslagbrief uit het ziekenhuis of een verslag van een specialist mee met de vraag om hen uit te leggen wat het probleem is, want de dokter in het ziekenhuis heeft het niet of niet begrijpbaar aan hen uitgelegd. Veel mensen zijn zogenaamde zorgmijders: ze gaan alleen naar de dokter als het echt niet anders kan. Ze leven vaak erg ongezond (roken, alcohol, slechte voeding,...)

en missen de noodzakelijke basis-kennis rond gezondheid.

Indien noodzakelijk maakt de dokter een dossier op voor een attest Dringende Medische Hulp van het OCMW of proberen we mensen (terug) in te schrijven bij een mutualiteit. We bouwen ook een netwerk uit met verschillende specialisten om mensen (zonder papieren of zonder geld) af en toe gratis te laten behandelen.

We werken samen met andere organisaties die medische en para-

medische hulp bieden aan daklozen via het paramedisch overleg. Hier wordt aan concrete acties gewerkt. Zo vond het Zorgcentrum zijn ontstaan en ook de organisatie van de medische zorgen tijdens de winterwerking is een belangrijke realisatie van dit overleg. Op dit moment wordt er gewerkt aan een tandenproject om daklozen de mogelijkheid te bieden om hun tanden te laten verzorgen. Dit is een sector in de gezondheidszorg waar de meeste daklozen en armen geen toegang toe hebben.

Ondersteuning van gevangenen en zieken

Zoals eerder al vermeld is de gezondheidstoestand van wie op straat of in armoede leeft dikwijls erg problematisch. In vele gevallen leidt dit tot opname in een algemeen of psychiatrisch ziekenhuis of ontwenningencentrum. De vrijwilligers zoeken hen daar op of onderhouden regelmatig contact via telefoon of briefwisseling.

Ook wie een tijd in de gevangenis verblijft, kan uitkijken naar een bezoek of brief van een vrijwilliger. Zo wordt de band met de buitenwereld behouden, wat een terugkeer in de maatschappij enigszins zal vergemakkelijken. De vrijwilligers gaan regelmatig op bezoek in de gevangenis te Antwerpen en in andere gevangenisstrafuitzettingen waar door Kamiano gekende mensen hun straf uitzitten. Door de trouwe aanwezigheid en de persoonlijke gesprekken wordt er gewerkt aan herstelbemiddeling voor reïntegratie in de maatschappij. Bij langere straffen (meestal in de gevangenisstrafuitzettingen buiten Antwerpen) volgen de vrijwilligers gevangenen op via brieven en regelmatig (een paar keer per jaar) bezoek.

Dit jaar mochten wij voor de tweede keer een kerstfeest organiseren in de gevangenis van Merksplas. Deze keer niet in een maar in vier verschillende paviljoen-

nen. Daarnaast organiseerden wij kerstfeesten in de gevangenis van Mechelen en van Leuven. Vrijwilligers van VVS gingen ook op kerstdag op bezoek naar de gevangenis te Antwerpen om er twee eucharistievieringen op te luisteren.

Sinds 2012 is VVS, buiten de bezoeken aan de gedetineerden, ook op een meer structurele manier aanwezig in het arresthuis in de Begijnenstraat.

Het "webleren" of "e-learning" is ook voor de directie van de gevangenis een pilootproject. Gedeti-

neerden kunnen uit een ruim aanbod een online VdAB-cursus kiezen en er begeleid-zelfstandig mee aan de slag gaan. Een vrijwilliger van VVS met jarenlange ervaring in Kamiano is een uur in de week als coach beschikbaar (2 gedetineerden per groepje) voor vragen en hulp; op twee andere momenten in het weekend kunnen de gedetineerden zelfstandig werken. Bedoeling is de reïntegratie van de gevangenen te bevorderen. Per afgelegde cursus krijgen de cursisten een officieel attest. Het project loopt voorlopig enkel op de vrouwenafdeling.

Afscheidsmomenten van overledenen

Het afgelopen werkjaar werden we geconfronteerd met het overlijden van een 15-tal armen. Om het afscheid vorm te geven was er vooral een intensieve samenwerking met 't VLOT (straatpastoraat) voor een aantal overledenen. De afscheidsmomenten in o.a. de H. Hartkerk in de Lange Beeldekenstraat, en de kapel van de Kathedraal en in het crematorium werd telkens bijgewoond door familieleden en een grote groep vrienden. De overlijdensaankondigingen werden verspreid via verschillende organisaties voor daklozen in heel de stad.

Kamiano wil de armen blijven herinneren en zo hun waardigheid onderstrepen als mens, ook na hun leven. Hun geschiedenis wordt opgetekend in herdenkingsboeken die door familie en vrienden kunnen ingekeken worden. Daarnaast organiseert Kamiano elk jaar op 1 november een herdenkingsviering voor alle overledenen vrienden van Kamiano in de Carolus Borromeuskerk. De families en vrienden van de overledenen, de gasten van Kamiano en de vrijwilligers worden daarvoor uitgenodigd. Deze viering betekent troost voor de families die vaak geen afscheid konden nemen en helpt ook de vrijwilligers om te blijven denken aan deze dikwijls vergeten mensen.

Aanwezigheid op straat – 'Kamiano Mobiel'

Sinds 2012 gaan we drie keer per week de straat op om de daklozen op te zoeken. Zo zien we hen op maandag, donderdag en zondag. Op maandag treffen we de grootste groep aan. Dat is voor de daklozen een gewoonte, daar we op die dag al op ronde gaan sinds november 2010. We ontmoeten op jaarbasis ongeveer een 230-tal dak- en thuislozen op ons vaste parcours Meir-De Keyserlei-Astridplein-Centraal Station-Groenplaats. Grotendeels gaat het om mannen, het aantal vrouwen bedraagt ongeveer een 35-tal. De grootste groep Europese daklozen zijn Polen, een 30-tal. Onder hen zijn er heel wat door Kamiano gekende mannen, maar ook nieuwe, net gearriveerd en op zoek naar werk en een toekomst in België. De enkele vrouwen onder deze Poolse daklozen hebben een moeilijk leven. Ook zij zijn overgeleverd aan de straat zolang ze geen job gevonden hebben. Een kleinere groep vormen een 10-tal Spaanstalige Marokkanen. Ook zij zwerven rond in de buurt van het Centraal Station. Verder zijn er mannen uit Roemenie, Turkije, Nederland, Slowakije, uit Kongo, Kameroen, en Senegal.

Meestal gaat het echter om Belgische mannen die dakloos zijn. Soms huren ze een studio of kamertje. Ondanks hun woonst geraken ze niet gewoon aan een leven tussen vier muren. Hun vrienden zijn wel nog dakloos en aan de ingang van het Centraal Station of op de Groenplaats vinden ze elkaar terug. Daar ontplooit zich hun dag en doden ze samen de tijd.

Daklozen hebben een hard leven. Ze overleven. De eenzaamheid weegt als een zware last op hen. Niemand die hen groet tijdens de dag, niemand die hun naam uitspreekt met sympathie. Hun bestaan wordt nauwelijks opgemerkt in het hectische ritme van de stad. Deze mannen en vrouwen wel te zien blijft de uitdaging voor de equipe van de Kamianomobiel. We willen iedereen vriendelijk bejegenen en telkens opnieuw even aanspreken. Met veel geduld bouwen we vertrouwen op, dat vertrouwen dat ze niet meer of nooit gekend hebben. Opnieuw als mens gewaardeerd worden is een steun voor hun toch al fragiele geestestoestand. Vele nachten slecht slapen en met angst om wat er kan gestolen worden, veroorzaakt snel een depressie... Dikwijls ontstaat er ook angst voor ontmoetingen en een sterk gevoel van wantrouwen.

Enkele verhalen van mensen die we op onze ronde ontmoeten, illustreren dit:

L., verschuilt zich achter zijn krant in een bushokje telkens we passeren. Hij voelt dat we hem herkennen, ondanks zijn lange baard die hij liet groeien. Als hij na vele korte ontmoetingen op straat uiteindelijk Kamiano binnenstapt, vertelt hij zijn leven. Hij blijkt op de vlucht voor justitie. Hij heeft maanden rechtopzittend overnacht in een chemisch toilet om niet ontdekt te worden.

Ook J., een ex-jezuïet uit Ierland, geraakte in de problemen en wij vinden hem telkens op dezelfde plek van het Centraal Station op weg naar het Kievitplein. Hij lijdt aan zwaar alcoholisme en dit belet hem zorg te dragen voor zichzelf. Hij mag bij uitzondering een aantal nachten doorbrengen in de Biekorf, de nachtopvang van CAW Metropool. Van een straathoekwerker krijgt hij daarvoor tickets maar hij vergeet de weg naar de Biekorf, alhoewel hij enkel dichtbij het station een tram moet nemen. Zijn geheugen blijkt al erg aangetast te zijn. Meermaals begeleiden we hem naar de nachtopvang. Dan vertelt J. ons zijn leven en waarom hij zoveel drinkt. De raad die hij ons geeft bij onze laatste ontmoeting is: 'love each other en stay together'. We konden het goed vinden met elkaar. Op aandringen van de hulpverleners keert hij terug naar Dublin, naar het land waar hij vandaan kwam.

Enkele andere jonge Belgische vrouwen lopen nerveus en bedelend doorheen het station, en het kost ons maanden om ze even te doen stoppen voor een warme beker soep en een babbel. Hun fysieke toestand verslechtert per maand. Zij zijn onze zorgkinderen, die het contact met ons echter liever mijden.

Of G., die uit Nederland weggevlucht is en duidelijk een psychische aandoening heeft. Hij wordt door de restaurants uit de buurt geweerd, omdat hij de vuilbakken voor hun deur uren doorzoekt en zich omhult met lagen plastic zakjes. Hij weigert elk voorstel van hulp en elke inmenging en verplaatst zich naar een ander deel van de stad als er reactie van de buurt of van de politie komt. Hij noemt zijn 'kledij' een kunstwerk en kan er geen afstand van doen. Het Zorgteam (outreaching verpleegkundigen verbonden aan de Steenhouwer) vindt een huisarts bereid om hem op straat te zien. Hij klaagt erover dat hij verkeerde medicijnen krijgt. Ook de buurtregisseur van de stad en de politie kunnen niet vermijden dat de man ontsnapt aan elke bemoeienis. Wonderwel overleeft hij de zeer koude winternachten buiten o.a. in het Harmoniepark, nadat hij de winterwerking Viktor na een bezoek voor bekeken houdt. Elke ronde doen we een babbel met deze man en beluisteren we zijn verhaal.

F. is een Nederlandse dame uit de buurt van Breda. Ze tracht alle mannen in het Centraal Station naar haar hand te zetten. Haar kinderen die ze niet meer mag zien, blijken door de jeugdrechter geplaatst te zijn. Omdat er in Nederland 'te veel bemoeizorg' is, wenst ze hier te blijven, ook al heeft ze momenteel geen onderdak.

Het overlijden van S., een Belgische dakloze man in een rolstoel raakt duidelijk de gemoederen van vele andere Belgische en Poolse dakloze mannen. We vinden ondermeer een prachtige 'muurtekening' in het station, de habitat van de overledene. Het is een laatste groet van zijn vrienden aan deze arme man.

P., een Antwerpenaar, ontmoeten we toevallig op straat na lange tijd van afwezigheid in Kamiano. Hij is angstig, zijn huurcontract loopt af en hij heeft schrik te worden zoals 'deze mannen met hun rugzakken die zo guur overkomen'. Nog enkele jaren en hij mag op pensioen. We nodigen hem uit in Kamiano en beloven hem bij te staan in zijn zoektocht naar een nieuwe woonst. Hij schreef: 'ik heb te veel cultureel niveau om als een weggegooid vod of een achtergelaten hond verder te leven en/of te sterven in versneld tempo... op straat! ik besterf het nu al van angst voor wat komen gaat.'

Een bijzondere ronde doen we op vrijdagavond 24 februari 2012. Dan gaan we met een straathoekwerker wiens werkgebied het Centraal Station is op pad tussen 22u 's avonds en 02u 's nachts. Dit gebeurt op vraag van de professionals die deze nachtrondes heel de winter door doen. Zij hebben gemerkt dat onze contacten met een aantal 'moeilijk bereikbare' daklozen uitstekend zijn. Dat contact kan een insteek zijn naar een zorgaanbod dat ze van ons makkelijker aanvaarden.

We doorlopen de ondergrondse parkeerplaatsen van het Kievitplein op zoek naar daklozen maar vinden slechts gebruikte naalden en spuiten. Een dakloze man tracht zich op te warmen aan de lucht die uit een rooster komt, ik herken hem en spreek hem aan. Hij is er blij mee en belooft goed op zichzelf te letten: een slaapplek in de winterwerking is namelijk 'niets voor hem'. Hij wordt door professionals de 'roosterman' genoemd. Hij komt wel eens Kamiano binnen stappen maar blijft nooit lang, hij is mensenschuw.

Omstreeks middernacht wordt het station helemaal uitgekamd door de security: iedereen die nog binnenzit moet buiten, het is grimmig koud. We ontmoeten K. die nu niet meer naar de Biekorf kan, te laat om zich nog aan te melden. Zij kijkt zeer triestig en heeft honger,

we gaan samen met haar en de straathoekwerker naar een frituur in de buurt. Daar komt heel de film van haar leven aan ons voorbij, meer dan een uur later zitten we er nog. In de frituur is het tenminste warm en wij hebben tijd. Haar schrijnende verhaal houdt ons klaarwakker. Het druggebruik heeft heel haar leven in de ban, en takelt haar lichaam af. Hoe kan het toch dat haar benen even dik zijn als mijn armen? Overal zie ik littekens en ze toont enkele abscessen. Omstreeks 1u30 wil ze ineens weg van de frituur, we stappen naar buiten. Ze verdwijnt, zeggende: 'Ik trek mijn plan wel zoals altijd...' Aangeslagen door deze indringende ervaring en ongerust over haar situatie is het moeilijk de slaap te vatten...

Later wordt K. op eigen vraag opgenomen op een psychiatrische afdeling van een Antwerps ziekenhuis, ze wil haar leven terug in handen nemen. We brengen haar een bezoek en dat stelt ze enorm op prijs. Ze kijkt uit naar haar ouders die ze jarenlang niet meer gezien heeft en wacht op een opname in een therapeutische setting. Het gevecht tegen de jarenlange verslaving kan opnieuw aangevet worden. We hopen op een betere toekomst voor haar.

Soms wijkt de Kamianomobiel af van zijn vaste traject en zoeken we armen op daar waar ze leven. We investeren veel tijd en energie in

het ondersteunen van een bejaarde schippersweduwe die haar boot nog bewoont. Deze dame ontmoeten we af en toe op straat en regelmatig in Kamiano. Omwille van een nieuw havenreglement dient ze haar dok te verlaten en plots werd ze geconfronteerd met een hoge ligdagprijs die, zo blijkt later, onterecht wordt aangerekend. Men wil haar ook in een home maar dat vooruitzicht schrikt haar af. Heel haar leven werkte ze en leefde ze op haar boot. Ondanks de lage temperatuur in de winter houdt ze dapper stand. Ook een verplichte restauratie van haar boot komt ze goed te boven. We telefoneren haar regelmatig als ze niet in Kamiano verschijnt. Tot op heden leeft ze verder op haar geliefde boot!

In de buurt van een dok treffen we ook een 'bewoonde' container aan. Na één enkel contact met de man die er overleefde, verdween deze. Hij gaf een erg verwarde indruk.

Winteropvang

De winteropvang voor daklozen werd in 2012 georganiseerd door de stad Antwerpen in samenwerking met een aantal organisaties, waaronder Kamiano. De winterwerking stelt een uitgebreider aantal bedden ter beschikking voor daklozen dan doorheen het jaar.

'Viktor' met een 150tal bedden is gelegen aan de Desguinlei. Op de 4de en 5de verdieping van een stadsgebouw werden twee opvang- en hulpcentra opgericht. De begeleiding werd in handen genomen door CAW de Terp. Zij voorzag een team outreachers die zelf elke avond op zoek gingen naar

daklozen, eventueel namen ze die mee met een busje. Kamiano is een van de organisaties die daklozen naar die opvang doorverwijst. In extremis kunnen de daklozen zich daar zelf aanbieden voor een overnachting. In Viktor kunnen daklozen terecht die structureel in Antwerpen verblijven, zowel acut daklozen als ook dakloze mensen met een precair verblijfstatuut of zonder wettig verblijf: mensen zonder papieren, EU burgers enz...

Na een nacht gebeurt een intakegesprek om te bepalen hoe lang de persoon in kwestie in de shelter mag verblijven. Voor verlenging moeten ze zich terug aanmelden.

Tijdens de koudste periode, wanneer de temperaturen 's nachts tot min 10 graden daalden, heeft Kamiano gepleit voor het verzachten van de schorsingpraktijken zodat alle daklozen binnen konden slapen. Dat is niet altijd gelukt. Op die koude momenten zijn de vrijwilligers van Kamiano frequenter de straat opgegaan.

Behalve nachtopvang werd er ook een begeleidingsaanbod voorzien om naar duurzame oplossingen te zoeken. Zo werden er groepsondersteuning in focusgroepen en modules rond toekomstoriëntatie georganiseerd. Daarnaast werd er door Dokters van de Wereld een dokterskabinet voorzien voor medische consultatie en verzorging.

Einde maart eindigt gewoonlijk de winteropvang en de vraag is waar al deze mensen daarna de nacht zullen doorbrengen. De vraag naar meer nachtopvang heel het jaar door blijft onbeantwoord en een punt van discussie met het beleid.

Woonproblematiek

Wanneer de dak- en thuislozen van Kamiano het enigszins beter stellen en hun leven weer in handen willen nemen, stoten ze telkens weer tegen de vrijwel onoverkomelijke barrière van de hoge huurkosten voor woningen. Op de sociale huurmarkt is het aanbod onvoldoende, op de privémarkt zijn de prijzen te hoog: het is een uitzondering een preciaire studio te vinden onder de 400€, terwijl men vanaf 600€ wel een degelijke gezinswoning of appartement kan vinden. De degelijke woningen zijn in Antwerpen – in vergelijking met andere Europese grootsteden – dus redelijk betaalbaar, goedkope woningen zijn niet meer te vinden, de goedkoopste zijn vaak in slechte staat.

In het kader van deze problematiek heeft VVS afgelopen jaar een samenwerking opgestart met de vzw. "Vrienden van Bethlehem" die woningen opkoopt of huurt, opkoopt en ze voor een beperkte periode tegen lage prijs verhuurt aan mensen in nood. Sinds mei 2010 werkt de klusjesman van VVS één dag per week voor het opknappen van de woningen van bovengenoemde vzw. In 2012 heeft VVS enkele mensen van Kamiano die geen speciale begeleiding nodig hebben via deze weg aan een betaalbare woning kunnen helpen. De vereniging hoopt het aanbod te kunnen uitbreiden in de toekomst.

In 2012 is Kamiano ook een samenwerking aangegaan met het Domus-project. Pierre van den Wouwer, al jarenlang vrijwilliger in Kamiano, heeft in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting en CAW Metropool een huis ter beschikking gesteld met 28 wooneenheden (voor gezinnen, alleenstaanden en mindervaliden). Kamiano mag beschikken over vier van deze wooneenheden.

Dankzij deze projecten konden we bijv. hulp bieden aan M. en P. die al enkele jaren tussen dakloosheid en korte verblijven in verschillende opvangcentra schommelden. Hun levensverhaal laat zien hoe armoede en dakloosheid een samenloop zijn van verschillende factoren, zoals schulden, een relatiebreuk en gezondheidsproblemen. Alle twee hebben ze volwassen kinderen. M. werkte lang als elektricien in de bouwsector. Toen ging er iets mis en hij verloor zijn job. Hij ging wonen in een bos in het noorden van Antwerpen. Daar leefde in een hut, waste zich in de vijver en at wat hij op straat en in vuilcontainers vond of wat mensen hem gaven. Per toeval ontmoette hij P. Ze leefde vroeger als psychiatrisch patiënte in een andere stad. Ze trok bij hem in in het bos maar het leven daar werd voor beide te zwaar. Ze probeerden hun leven in handen te nemen en dankzij de hulp van enkele mensen konden ze tijdelijk terecht in een opvanghuis van het OCMW. Achteraf probeerden ze meerdere keren iets te huren maar altijd voor korte tijd want ze konden de huurprijzen niet betalen. Lange periode woonden zij in een bungalow in Wilrijk zonder water en elektriciteit. Overdag zamelden ze etensresten en sigarettenpeuken in om te kunnen overleven en reden heen en weer in de Lijn-bussen om het warm te krijgen. Ondertussen vond M. een goed werk als chauffeur, maar na een werkongeval werd hij arbeidsongeschikt verklaard. Ze leefden van een ziekenfondsinkomen wat hen in periodes zonder eigen woonst toeliet om enkele nachten per maand in een goedkoop motel te gaan slapen waar ze zich eindelijk konden douchen. Via Kamiano en de samenwerking met de vzw Vrienden van Bethlehem kunnen ze terecht in een van de appartementen. Ze worden op maat begeleid door professionelen en hun leven begint stabiliteit te kennen.

Een haat in de hulpverlening: de multigebruikers

In Kamiano komen wij steeds meer mensen tegen die buiten de reguliere hulpverlening vallen en tenslotte bij ons aankloppen met een hulpvraag. Het gaat hier om mensen die vaak geen hulp meer vinden binnen de bestaande therapeutische programma's: alcohol- en medicatieverslaafden, drugsverslaafden, psychisch zieken of sociaal gehandicapten. VVS heeft de indruk dat de hulpverlening aan de meest hulpbehoevende in onze samenleving aan vernieuwing en actualisering toe is. De multigebruikers zijn een typische nieuwe, maar erg complexe vorm van armoede in een nochtans goed uitgebouwde sociale welvaartstaat. Heel wat mensen hebben te kampen met een combinatie van een middelenverslaving en een psychische problematiek, al dan niet gepaard gaande met een agressieprobleem. Zij vinden slechts moeilijk een plaats binnen de reguliere hulpverlening, soms wel ambulant, meestal niet residentieel. De meeste instellingen en/of therapeutische centra behandelen slechts een deel van de onderliggende problematiek. Daarnaast speelt ook de leeftijd van de persoon in kwestie een grote rol: de therapeutische centra gaan ervan uit dat jongeren makkelijker te helpen zijn dan ouderen. Succes boeken is in deze gevallen veel moeilijker dan bij jongeren. Maar toch willen deze mensen geholpen worden. In Kamiano hebben wij steeds getracht om aan deze nood te voldoen, enerzijds door te luisteren en ons rekenschap te geven van de leefwereld en de achterliggende problemen waarmee mensen te maken kunnen hebben, anderzijds ook door te zoeken naar aangepaste oplossingen. In Kamiano gaan wij ervan uit dat de persoonlijke aanpak en begeleiding van cruciaal belang zijn. Dat wil zeggen: de mens die voor ons staat in heel zijn complexiteit aanvaarden en niet in de steek laten. Door de vriendschappen die onze vrijwilligers doorheen de jaren hebben opgebouwd met de gasten van Kamiano, lukt het om hun vertrouwen te winnen en hen steeds opnieuw moed te geven. De therapeutische kracht schuilt hierin dat ze nooit worden opgegeven.

Maatschappelijk zwakken kunnen de complexe administratie niet aan

Wanneer dak- en thuislozen het enigszins beter stellen en hun leven weer in handen willen nemen, stoten ze telkens weer op dezelfde moeilijkheden bij het in orde brengen van hun administratie. Dikwijls gaat het om mensen die wettelijk met niets meer in orde zijn omwille van hun leefsituatie en door het jarenlang niet nakomen van verschillende verplichtingen. Voor deze mannen en vrouwen die nog steeds heel labiel zijn en bij wie dus de kans op terugval hoog is, vormt de gecompliceerde administratie een obstakel dat ze niet aankunnen. Het in orde brengen van identiteitspapieren of mutualiteit, een ambtelijke schrapping aanpakken, inschrijving als werkzoekende bij de RVA zonder diploma en werkervaring (al dan niet met een strafblad), langsgaan bij de VDAB, OCMW zijn zware opdrachten. Voor hen vraagt een woonst zoeken, een rekening openen, zo nodig collectieve schuldbemiddeling opstarten etc. een enorme inspanning, heel veel tijd, zelfdiscipline, communicatievaardigheden en doorzetting.

Bij vele instanties mankeert nu net tijd voor hun ingewikkeld dossier en ontbreken dikwijls de vaardigheden bij de sociaal assistenten om een opbouwend gesprek te doen met wie arm is en weinig taalvaardig om zijn precaire situatie toe te lichten. Ze hebben al nood aan begeleiding om een overzicht te hebben van wat allemaal in orde dient gebracht te worden. Net zulke begeleiding op maat bestaat nog steeds onvoldoende. In 2012 hebben vrijwilligers van VVS zich sterk geëngageerd om enkele gecompliceerde dossiers in orde te krijgen. Met veel geduld en doorzettingsvermogen, stap voor stap en met de nodige begeleiding is er kans op slagen. Het vraagt een dagelijkse opvolging met de nodige aanmoedigen. Afspraken maken, gesprekken voeren, documenten opvragen vormen soms onoverkomelijke obstakels bij deze zoektocht naar meer stabiliteit. Een ruimer aanbod van casemanagers zou een oplossing kunnen bieden. Zo zouden ook minder energieën van de verschillende organisaties verloren gaan in het steeds opnieuw wachten op documenten die maar niet verschijnen. Zo kan er op een constructievere manier gewerkt worden, zo kunnen zwakke mannen en vrouwen opnieuw de draad opnemen om in de maatschappij meer kans op slagen te kennen.

Het verhaal van J. en B. is hiervan een sprekend voorbeeld. B. kennen wij sinds hij vijf jaar oud was en naar onze School van Vrede kwam. Wij kenden heel goed zijn thuissituatie die geen gemakkelijke was. Als puber is B. in aanraking gekomen met drugs en vrij snel werd hij verslaafd. Hij probeerde ervan af te geraken bij verschillende afkickcentra maar telkens stopte hij te vroeg met de afkickschema's en herviel in de oude gebruikersmentaliteit. Elke keer dat hij in een centrum binnenging, belde hij onze vrijwilligster op om te zeggen dat hij opnieuw wil proberen. Zo zijn we doorheen al die jaren in contact gebleven met B. Door zijn gebruik en bijbehorende problemen is B. in gevangenis geraakt terwijl zijn vriendin J. zwanger was. B. heeft terug contact opgenomen met Kamiano op het moment dat hij onder probatie en met voorwaarden vrijgelaten werd. J. was toen al zes maanden zwanger. Ze was op dat moment ambtelijk geschrappt en hij stond op voorstel om ambtelijk geschrappt te worden, alle twee verslaafd, zonder woonst en op straat. Enkele medewerkers van Kamiano hebben enkele maanden zo goed als voltijds gewerkt om hun situatie te stabiliseren voordat het kind geboren werd. Het werd alleen maar mogelijk omdat er jarenlange vertrouwensbanden bestonden met B. die ook zijn vriendin heeft overtuigd dat ze Kamiano moest vertrouwen. Problemen waren er op zo goed als alle domeinen van het leven. Ze waren alle twee verslaafd en J. - toen zes maanden zwanger - was nog nooit naar een gynaecoloog geweest. Onze vrijwilligster heeft een visite bij de dokter voorgesteld en via onze contacten met verschillende specialisten kon J. bij een gynaecoloog terecht. Daarnaast werd de hulp ingeroepen van een kraamhulp en van een zorgbedrijf voor hulp bij administratie en huishouden. Er werd een vroedvrouw bijgehaald die gespecialiseerd was in problematische situaties en Bubbels en Babbels (een organisatie die gezinnen opvolgt met verslavingsproblemen met het oog op de veiligheid van het kind) werd ingeschakeld. Via de samenwerking met de dienst Samen Leven van de Stad konden J. en B. voor een paar maanden naar een transitwoning. Er werd ook collectieve schuldenbemiddeling opgestart. Dat netwerk van begeleiders over verschillende domeinen heen en assistenten van het OCMW is samengekomen rond de tafel om de hulp aan J. en B. te optimaliseren, er ontstonden nauwe contacten en vertrouwensbanden tussen de verschillende actoren van deze steungroep. Deze zou niet mogelijk zijn zonder de inzet, de vastberadenheid, het doorzettingsvermogen en het geloof van de vrijwilligers van Kamiano die alles hebben gecoördineerd en alle actoren hebben gecontacteerd. Ondertussen zijn we een jaar verder met dat verhaal. J. is volledig afgekickt, het kind is gezond geboren en is ook altijd thuis gebleven, ook in de moeilijke periodes. B. werd gedurende dat jaar verscheidene keren residentieel opgevangen en is op het goede pad om volledig af te kicken. Hij zal nu starten met de trajectbegeleiding van de Sleutel. J., oorspronkelijk afkomstig uit Brussel, is gestart met Nederlandse lessen om in september met een VDAB cursus te kunnen beginnen. Het kindje mocht naar de crèche (ook geregeld via Kamiano) en daarom mocht J. starten met het Nederlands. Daarnaast als zinvolle daginvulling werkt ze drie keer per week als vrijwilligster bij de bejaarden. Het netwerk dat rond J. en B. werd opgebouwd zorgt ervoor dat ze nooit op alle domeinen van het leven kunnen vallen. Er werden steeds kleine passen vooruit gezet en het herstel van dit gezin zal nog heel lang duren. Maar dit verhaal laat zien dat heel veel mogelijk is, ook op lange termijn, als professionele en vrijwillige hulpverleners samenwerken en een gemeenschappelijk doel voor ogen hebben.

COZA-overleg

Vanuit Kamiano wordt ook geïnvesteerd in de aanwezigheid op het COZA (Cliëntenoverleg Zorgcircuit Antwerpen). Dat cliëntenoverleg tussen hulpverlenende organisaties van het Antwerpse werkveld bestaat reeds enkele jaren. Onze deelname daarin kadert in de overtuiging dat een aantal van de personen die Kamiano bezoeken, baat hebben bij een nauwere professionele opvolging waar ook Kamiano deel van uitmaakt.

Binnen COZA komen 'casussen', al dan niet anoniem, aan bod die bui-

ten de standaard hulpverleningsstrategieën lijken te vallen, en waar hulpverleners hun expertise, tijd en aanbod ter beschikking stellen in het gemeenschappelijk zoeken naar oplossingen. Veelal kunnen we vanuit Kamiano constructieve voorstellen doen rond follow up en omkadering die net vanuit het vrijwillig engagement heel wat resultaten genereren. Als gesprekspartner binnen dit overleg blijven we zo ook op de hoogte van het hulpverleningsaanbod en de evolutie hierin. Deze bijeenkomsten

gaan maandelijks door op wisselende locaties. De lokalen van Kamiano vormden ook al de locatie voor COZA. Voor de leden van COZA worden ook vanuit de stad Antwerpen bijscholingen georganiseerd die kaderen binnen de specifieke hulpverleningsvorm/specifieke doelgroep. Deze bijscholingen zijn gereserveerd voor deelnemers aan COZA om een zo groot mogelijk rendement te garanderen. Hieraan namen ook vrijwilligers van Kamiano deel.

Hulp aan Poolse daklozen

De laatste jaren stellen wij in Kamiano een grote toename van het aantal Poolse daklozen vast. Sommigen van hen kennen wij al lang. Ze komen naar Kamiano sinds jaren, af en toe in een betere toestand (als ze een job hebben), vaak in een slechtere – als het geld op is en ze terug op straat zijn beland. Het merendeel zijn echter ‘nieuwe’ daklozen die in de laatste jaren naar België zijn gekomen op zoek naar werk en door allerlei omstandigheden op straat belandden. Het gaat hier om vrouwen en mannen van verschillende leeftijd, van jonge volwassenen tot bejaarden.

“Toename van het aantal Poolse daklozen in Antwerpen”

Ze komen met allerlei problemen naar Kamiano, want dit is de enige organisatie in Antwerpen die hen volledig kan verstaan. Dankzij de trouwe aanwezigheid van een van onze vrijwilligers die Pools spreekt. Ze vragen voornamelijk om te mogen douchen en de dokter te zien.

Door het leven op straat gaat hun gezondheid achteruit en de enige plaats waar ze gratis behandeld kunnen worden door een dokter die hen verstaat via een tolk, is in Kamiano, en via Kamiano tegenwoordig ook bij het zorgteam van De Steenhouwer. De meest voorkomende problemen zijn huidziekten en wonden die niet genezen (te wijten aan de precare levensomstandigheden), krampen (te wijten

aan gebrek aan vitamines en alcoholverslaving), epilepsie en gevechtswonden (daklozen worden dikwijls slachtoffers van geweld).

In het geval van een langdurige ziekte die regelmatig opgevolgd moet worden, wordt een poging genomen om een attest voor Dringende Medische Hulp van het OCMW te verkrijgen. De dokter stelt een dossier van de patiënt op en stuurt het naar het OCMW. Twee Poolse daklozen krijgen nu dit soort hulp (gratis basis medische behandeling en medicatie), een bejaarde man die aan suikerziekte lijdt en een hartkwaal heeft en een andere die terminaal ziek is. De Poolssprekende vrijwilliger van Kamiano gaat vaak met die mensen naar het OCMW en andere sociale instanties om als tolk te helpen.

“Goede samenwerking met het Poolse consulaat en de Poolse AA-groep”

Vanuit deze noden hebben wij naar contacten gezocht met de Poolse organisaties in België. De goede relaties met het Poolse consulaat te Brussel werden ook in 2012 voortgezet. Op vraag van Kamiano kan het consulaat in uitzonderlijke gevallen gratis documenten geven aan Poolse daklozen, die dikwijls hun papieren verloren hebben ten gevolge van diefstal of dergelijke en geen inkomsten hebben om de volledige prijs van het document te betalen. Onze inzet voor deze mensen wordt in het consulaat heel

sterk gewaardeerd. In 2012 kreeg Kamiano meerdere bezoeken van de Poolse consul.

Ook met de Poolse AA-groep zijn er goede contacten ontstaan. Zo kon een zwaar alcoholverslaafde Poolse man, die sinds 15 jaren in België verbleef (waaronder 9 op straat), naar Warschau terugkeren om daar te ontwennen in een kliniek, dit met de hulp van de vertegenwoordiger van deze AA-groep. De man stelt het heel goed, heeft zijn therapie succesvol afgesloten en werkt terug in zijn beroep. Hij krijgt bezoek van de plaatselijke vrijwilligers van Sant'Egidio. Wij verwijzen ook andere alcoholverslaafde Polen naar deze groep door waar ze aangepaste hulp in hun eigen taal kunnen krijgen. In 2012 werden drie andere Poolse dakloze mannen die een therapie wilden volgen, naar Warschau gestuurd. Er worden veel gesprekken gevoerd met het doel daklozen aan te moedigen om hun probleem aan te pakken en aangepaste therapie te volgen. Om dat te bereiken, worden de contacten met de Poolse AA-groep uitgebreid en de medewerkers van Kamiano worden uitgenodigd voor de bijscholingsmomenten van deze groep.

“Alcoholverslaafde Polen gaan naar Warschau voor therapie”

Een aparte groep van Poolse daklozen vormen mensen met psychische problematiek of een handicap ontwikkeld door overmatig alcoholgebruik (ziekte van Korsakov). Deze mensen zouden een aangepaste behandeling moeten krijgen, in de psychiatrie of in een gespecialiseerde instelling want ze zijn niet (meer) in staat om zelfstandig te functioneren. Vanuit Kamiano zijn we op zoek naar bestaande mogelijkheden van behandeling van deze daklozen in Polen. Dit gebeurt in de nauwe samenwerking met de verantwoordelijke dienst van het consulaat.

Vorming van de vrijwilligers in Kamiano

Bij een eerste kennismaking met de organisatie en met Kamiano in het bijzonder krijgt elke vrijwilliger een uitgebreide rondleiding en toelichting. Vanaf dan wordt een taak toegewezen volgens aanleg of eigen keuze. Het kan gaan om een onthaalfunctie, een taak binnen de keukenploeg, het opdienen van de maaltijden aan tafel. Verder zijn er specifieke taken in Kamianocentrum: b.v. het assisteren bij de douchebeurten. Tijdens het verloop van Kamiano en Kamianocentrum is er steeds een verantwoordelijke die ter plekke ondersteunt en raad geeft. Zo kunnen inzichten en opgedane kennis van de meest ervaren vrijwilligers doorgegeven worden, tot verrijking van iedereen.

Ook in 2012 werden specifieke vormingsmomenten georganiseerd rond verschillende thema's, zoals het omgaan met agressie en de ondersteuning van wie aan ziekenbezoek en stervensbegeleiding doen. Verder werd er samen nagedacht over de inhoud en de organisatie van het kerstmaal en de herdenkingsviering voor de daklozen.

In die vergaderingen werden steeds de persoonlijke vriendschap en het respect voor elke arme benadrukt. Op die manier werd elke vrijwilliger aangemoedigd zelf

gesprekken met de armen te beginnen, op te bouwen en te onderhouden waar mogelijk.

In het kader van bijscholing hebben de vrijwilligers van Kamiano enkele studiedagen bijgewoond en studiebezoeken afgelegd.

Op 20 juni 2012 vond een bezoek plaats aan verschillende organisaties in Rotterdam. Dat in samenwerking met de Dokters van de Wereld, verpleegkundigen van de Steenhouwer en van de Free Clinic. Het was een leerrijk bezoek aan verschillende woonvormen voor daklozen in Rotterdam, al dan niet met drugsverslaving. De vrijwilligers brachten een bezoek aan "Havenzicht", de plek waar dokter Slockers consult houdt voor de daklozen. Deze arts bracht in 2011 een bezoek aan Antwerpen om zijn jarenlange werk voor de daklozen toe te lichten.

In september vond een studiedag plaats "Armoede en geestelijke gezondheid" georganiseerd door CAW Metropool. De vrijwilligers van Kamiano namen eraan deel. De sprekers waren dokter Jan Van Hecke en dokter Lucas Joos, respectievelijk psychiater in EPSI Stuivenberg en te Zoersel. Deze studiedag was heel interessant voor onze vrijwilligers en vormde ook een gelegenheid bij uitstek om nieuwe contacten te leggen met de professionelen uit de sector.

Voor wie eenmalig komt helpen in Kamiano is een aangepast informatief programma voorzien. In het jaar 2012 kwamen zich veel jongeren aanbieden voor een 'sociale stage'. Het gaat meestal om laatstejaars van de middelbare school en studenten van sociale richtingen. Hun inzet in Kamiano is voor hen een eerste contact met de wereld van de dak- en thuislozen. Het gaat om middelbare scholen (van Antwerpen en Limburg) en Hogescholen van Antwerpen en omgeving die elk jaar terugkomen

met de nieuwe leerlingen en studenten. Ze zijn in het algemeen heel tevreden over hun stage.

Verder waren er zoals vorige jaren delegaties van parochies, serviceclubs, scoutbewegingen, vrouwenverenigingen die zich aanboden. Opvallend was ook de groeiende aanwezigheid van buitenlandse helpers, o.a. groepen uit Nederland en Engeland.

2012 werd opnieuw een absoluut recordjaar voor het aantal vrijwilligers die zich aangeboden hebben om tijdens een van onze kerstfeesten voor de armen te helpen. We konden een beroep doen op meer dan 450 extra mensen. Dankzij deze inzet kon VVS het aantal kerstfeesten voor de armen in 2012 uitbreiden tot twee feesten met daklozen in Antwerpen en Brussel en vier in gevangenissen, in Merksplas, Mechelen, Antwerpen en Leuven.

Solidariteitsacties

Enkele vrijwilligers organiseren acties om geld of nuttig gerief in te zamelen. Zo kregen wij gratis uitnodigingen voor culturele evenementen. Daarnaast waren er vrijwilligers die zelf lekkernijen hebben gebakken voor de verjaardag van Kamiano, anderen hebben zich meer dan ooit actief ingezet in het zoeken naar sponsoring of naar nuttige spullen voor het Kamiano Centrum. Ook voor het kerstmaal en de kerstgeschenken kon Kamiano rekenen op de sympathie van velen.

Het dienstencentrum 'De Wimilingen' te Wommelgem vroeg oude- ren sjaals te breien voor de daklo- zen die de winterse kou moeten

trotseren. Het resultaat was een groot aantal warme sjaals, die als kerstgeschenk en bij de rondes op straat heel nuttig bleken te zijn. Deze ouderen plannen met een afvaardiging Kamiano te bezoeken in het voorjaar van 2013.

Het WZC Buitenhof van Brasschaat koos Kamiano als het project dat ze een heel jaar promoten bij bewoners, hun familieleden en het personeel van de instelling. Op een namiddag werd de werking toege- licht voor de bewoners die inte- resse hadden. Vanaf dan werden allerlei activiteiten georganiseerd zoals een wafelenbak, een zoek- tocht, een tuinfeest, etc.

De vrijwilligers van Kamiano zijn in de kerstperiode gaan spreken in de instelling voor gehandicapten Bor- gerstein in St. Katelijne Waver. De instelling heeft Kamiano uitgekozen voor haar kerstproject en steunde financieel de werking daarvan.

Een bijzondere aandacht verdient het initiatief van een vrijwilliger van Kamiano – Pierre Van de Wouwer. Hij heeft in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting en CAW Metropool het Domus-project opge- start. Een huis werd ter beschik- king gesteld met 28 wooneen- heden voor gezinnen, alleenstaanden en mindervaliden. Kamiano mag beschikken over vier van deze wooneenheden.

Projectwerking

In 2012 kon VVS rekenen op projectsteun van verschillende instanties. Hierbij een samenvatting van deze projecten.

Project steunende instantie: CISO vzw

Titel van het project: Outreach Kamiano

Toegekend bedrag: 31.722 €

Samenvatting van het project: Dankzij deze hulp kon Kamiano o.a. een 0,5 VTE inzetten om de nodige contacten op te nemen met andere organisaties en mensen specifiek toe te leiden naar de gepaste hulpverlening.

Project steunende instantie: Steunfonds Gast huiszusters Antwerpen

Titel van het project: Kamiano mobiel

Toegekend bedrag: 10.000 €

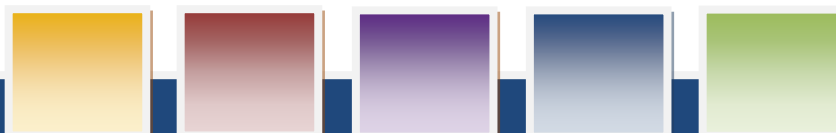
Samenvatting van het project: Dankzij deze hulp konden wij gedeeltelijk de werkingskosten van Kamiano mobiel betalen (maaltijden, onderhoud bakfiets)

Project steunende instantie: Steunraad Koning Boudewijnstichting

Titel van het project: Kamiano

Toegekend bedrag: 4.000

Samenvatting van het project: Deze steun werd toegekend voor de dagelijkse werkingskosten van Kamiano (maaltijden)

Specifieke activiteiten in 2012

Verjaardag van Kamiano (9 juni 2012)

Zoals elk jaar heeft Kamiano op een feestelijke manier zijn verjaardag gevierd. Er werd een speciaal verjaardagsmenu opgesteld en de gasten werden niet alleen in de gewone zalen van Kamiano maar ook op het binnenplein verwelkomd. Het prachtige weer, het feestelijke menu en de dessertjes voorbereid door de vrijwilligers waren de componenten van deze geslaagde verjaardag.

Herdenkingsviering in de St. Carolus-Borromeuskerk (1 november 2012)

In deze eucharistieviering worden alle overleden vrienden van Kamiano herdacht sinds de oprichting in 1994. Deze liturgie kan op veel belangstelling rekenen van familie en vrienden van de overledenen, en bij de vrijwilligers. Centraal in de viering staan de herdenkingsboeken van wie gestorven zijn. Elke man of vrouw die tijdens de herdenkingsviering vernoemd wordt, staat erin vermeld met een foto en hun levensloop. Het is een intens moment van herinnering en verzoening en tevens een troost voor de nabestaanden. Niemand wordt vergeten in deze plechtigheid die gevolgd wordt door een samenzijn met soep en broodjes op het plein voor de kerk.

53

Kerstfeest met de thuislozen in St. Carolus-Borromeuskerk (24 december 2012)

Naar jaarlijkse traditie ging het kerstmaal door in een kerk: een feestelijke maaltijd voor honderden armen van de stad. De 450 gedekte plaatsen waren allen ingenomen. Een 250-tal vrijwilligers zorgden voor een vlotte bediening en voor gezelschap aan tafel en ook voor het inpakken en uitdelen van de geschenken. De kerstsfeer werd compleet met live kerstmuziek opgevoerd door The David's Family – een bekende band uit Zuid-Afrika. Ook dit jaar gaven de vrijwilligers die zich aandienden het beste van zichzelf. Met hun inzet op deze bijzondere avond maakten ze vele armen blij. Onder de aanwezigen was ook de schepen Philippe Heylen. Daarnaast kwamen vertegenwoordigers van de joodse en de islamitische gemeenschap hun hulp aanbieden. Ze zaten mee aan de feesttafel. Hun aanwezigheid werd door de mensen in nood erg gewaardeerd.

Kerstfeest met de gevangenen in Merksplas (24 december 2013)

Voor de tweede keer mocht VVS een kerstfeest organiseren in gevangenis van Merksplas, deze keer in vier verschillende paviljoenen. Een 100-tal vrijwilligers vertrokken vanuit Antwerpen met een bus gevuld met kerstversiering en kerstcadeaus. Het feest vond plaats op vier verschillende afdelingen. Ter plaatse werden de vrijwilligers in vier groepen opgesplitst en de vier feesten gingen tegelijkertijd door. Sommigen van de gedetineerden hadden sinds jaren geen kerstfeest meer gevierd en geen geschenken gekregen. Des te groter was de vreugde dat de vrijwilligers hen dit moment van kerstgeluk konden schenken. Er werden veel gesprekken gevoerd aan de tafels. De vrijwilligers die hierdoor inzicht kregen in de leefwereld van de gevangenen, waren erg onder de indruk.

Kerstfeest met de gevangenen in Mechelen (24 december 2012)

Voor de eerste keer mochten vrijwilligers van VVS een kerstfeest organiseren voor de gevangenen van Mechelen. Een 20-tal vrijwilligers werkten hieraan mee. Ze hebben de zaal versierd, cadeautjes voorbereid, met de gevangenen aan tafel gezeten en voor een goede sfeer gezorgd, waardoor het feest werd.

Opluisteren van de eucharistieviering in de gevangenis te Antwerpen (25 december 2012)

Voor de derde keer gingen wij met een aantal vrijwilligers naar de gevangenis te Antwerpen om daar de eucharistieviering op te luisteren en nadien gevangenen te groeten.

Kerstfeest met de gevangenen in Leuven (26 december 2012)

Dit jaar was de tweede maal dat we Kerstmis hebben gevierd met de gevangenen van Leuven-Hulp. In totaal hielpen er een 15-tal vrijwilligers om 50 gevangenen een mooi Kerstfeest te bezorgen. Met vereende krachten werd alles voorbereid: de cadeautjes verzamelen, de uitnodigingen opstellen en uitdelen, de menu's opstellen, de bloemstukjes maken enz. Aan alle details werd gedacht zodat we op de dag zelf met zo weinig mogelijk inspanningen in staat waren de bezoekersruimte om te toveren in een heuse "kerstfeestzaal". Bij het uitnodigen van de gedetineerden werd, in samenwerking met de directie van de gevangenis, speciale aandacht besteed aan het uitnodigen van de personen die nooit bezoek krijgen. De avond zelf bleek uit de gesprekken hoe groot de eenzaamheid is, wanneer je geen of nauwelijks bezoek krijgt van buitenaf. Ook treffend was de grote dankbaarheid om het aangeboden feestmaal. Bij het binnenkomen wilden alle genodigden elke vrijwilliger een hand geven om te bedanken dat ze uitgenodigd waren. Tijdens het hele feestmaal heerste een grote rust in de zaal. Een vraag die telkens weer keerde was: "Waarom doen jullie dit voor ons? We hebben fouten gemaakt, maar jullie komen zo maar, vrijwillig om ons een feest te aan te bieden. Hoe kunnen we jullie daarvoor bedanken?" Voor zowel gevangenen als vrijwilligers is de tijd voorbij gevlogen.

Reportage Gedetineerden in Merksplas krijgen kerstdis voorgeschoteld

'Straks zitten we weer echt in het gevang'

In de gevangenis van Merksplas zaten op kerstavond ruim honderd gevangenen aan een feestelijk gedekte kersttafel. 'We eten altijd alleen op cel. Ik heb al twaalf jaar geen bezoek gehad. Dat wij hier vandaag met jullie aan tafel zitten, en jullie met ons, is veel belangrijker dan ik met woorden kan zeggen.'

Margot Vanderstraeten / Foto's: Yann Bertrand

De vrijwilligers van Sant'Egidio brengen alles in gereedheid voor het feestmaal van de gedetineerden.

Het is allemaal uitstekend geregeld en perfect getimed. Dat moet wel: het gevangeniswezen kan zich geen onverwachte scenario's permitteren. En ook de cipiers willen een rustige kerst.

In de penitentiaire instelling van Merksplas zitten meer dan zevenhonderd gedetineerden. Een zevende daarvan krijgt op de avond van 24 december een kerstdiner aangeboden. De selectie van de 'gelukkigen' is door oversten gemaakt. De gedetineerden die naast alle sociale vangnetten vallen en ook op het thuisfront op niemand meer kunnen rekenen, worden door de vrijwilligers van de Gemeenschap van Sant'Egidio getraakteerd.

Sant'Egidio is intussen een ouwe rot in het kerstfeest-voor-armen-vaak. Op het moment dat in Merksplas de gevangenen zich klaarmaken om aan tafel te gaan, worden de feestelijke tafels in de Carolus Borromeuskerk in Antwerpen alweer aan de kant gezet. En dat zijn slechts twee vredefronten waaraan deze gemeenschap meewerkt. Sant'Egidio is christelijk van origine maar niet opdringerig in zijn geloof.

De vrijwilligers voor Merksplas zijn talrijk. Met meer dan tachtig zijn ze dit jaar, samen in een autobus, naar deze gemeente nabij Hoogsiraten gereden. Vorig jaar was het eerste jaar dat de gevangenen zich voor dit initiatief openstelden, en toen waren ze met de helft. Het doel is om volgend jaar met honderd zestig te zijn.

De vrijwilligers zijn van allerlei pluimage. Onderhoudstechnicus en kindertarts. Kostuum en slobberjeans. Man en vrouw. Pubers en bejaarden.

Antoon, 86 jaar, is een van hen: 'Ik vind het opvallend. In deze maatschappij

is het alles 'ik ik ik' wat de klok slaat en op vrijwilligersvlak zie je het tegenovergestelde. Elk jaar dienen zich meer mensen aan die anderen willen helpen. Wie het een keer doet, heeft de smaak te pakken. Het voelt enorm goed om een ander te helpen. Dienstbaarheid verandert je, of je dat nu wilt of niet. Wie twee vanavond weer naar huis gaat, is niet meer dezelfde als toen hij met de bus naar hier reed.'

Antoon heeft gelijk. Bij Sant'Egidio lopen vandaag al aanvragen binnen om mee te helpen bij de kerstdiners van 2013. Wie hier vandaag helpt, heeft zich daarvoor al in juli of augustus ingeschreven. Dat vrijwilligers vooral rond kerst een opstoot tot menslievendheid krijgen, is iets waar men bij Sant'Egidio niet mee-waarg over doet. 'Alle beertjes helpen. Niets is mooier dan mensen die mensen in nood helpen. Is het één dag in het jaar? Dat is veel beter dan niets.'

Onwennig

De vrijwilligers doen alles. Vanaf het moment dat ze door de veiligheidsdiensten van de gevangenis zijn gecontroleerd en door cipiers naar het juiste paviljoen zijn geleid, schieten ze in actie. Het feest is over vier afzonderlijke, van elkaar gescheiden paviljoens verspreid. Elke groep heeft precies een half uur om de zaal klaar te zetten: tafels en stoelen, tafelkleedjes, wanddecoratie, kleurrijke servetten, frisdrank en menukaarten. Al die spullen hebben ze zelf bij: ook die zijn door de bewaking gecontroleerd. Het diner zelf mag een dik uur duren.

De rollen zijn goed verdeeld. 'We weten wat we moeten doen. We hebben eerder deze week deelgenomen aan een grote vergaderavond. Ook in de bus volgde een uitvoerige briefing.'

Om halftzes zitten de gedetineerden zich nog wat onwennig aan de tafel. Ze krijgen allemaal een naamkaartje op hun borst geplakt. 'Dag, ik ben Annelien', zegt een van de vrijwilligers tegen de mannen die in wit gevangenisuniform bij haar aan tafel komen zitten. Ze schudden de hand. Verlegenheid regeert. Niet alleen omdat de bewoners dat vreemde gezelschap niet gewoond zijn. Ook omdat ze de afgelopen jaren altijd in hun cel aten. Merksplas kent uitsluitend een- en driepersoonscellen.

Maar als de kaaskroketten geserveerd worden, begint de stemming los te komen. Sommigen beginnen voorzichtig gesprekken te voeren. Andere gedetineerden steken meteen hun hele verhaal af. 'Eindelijk eens iemand tegen wie ik kan klappen. Ik heb in zeven jaar niemand meer van buitenaf gezien of gesproken.' Bijna elke gedetineerde die aan dit diner deelneemt, heeft een psychiatische geschiedenis. En bijna elke gedetineerde is Vlaming, ook dat. Van een taalbarrière is dus geen sprake. Sven: 'Ik denk dat je je niet kunt

inbeelden wat zo'n avond voor de meesten van ons betekent. Wij zien en spreken jullie niet alleen. Maar jullie zien en spreken ons ook. Alleen door dit soort gelegenheden weten jullie dat wij bestaan en ervaren jullie dat wij ook mensen zijn. Want de gevangenis, die gedetineerden, die worden door de maatschappij verbannen naar een plek waar al de rest, de buitenwereld, ver vandaan gebouwd wordt.'

Opvallend is dat de veelal struisse mannen de drie gerechten amper op krijgen. 'Drie gangenmenu's zijn wij niet meer gewoond. En we willen niet dik worden he. Als we te veel eten, moeten we het er straks weer af fietsen.'

Organisatie

'Volgend jaar komen onze kinderen mee', zegt Christine. Ze is er samen met haar man Ivan voor de eerste keer. 'Ik heb een collega op het werk die al twintig jaar vrijwilligste is bij Sant'Egidio en elk jaar spreekt ze er zo ruimhartig over. En elk jaar dacht ik dat wij ik ook eens

'Ik heb sinds mijn zesde geen geschenk meer gekregen. Ik weet niet zo goed hoe ik me erbij moet voelen'

GEVANGENE MICHEL

doen. Maar het kwam er nooit van. Bovendien moet je op tijd zijn om je in te schrijven.'

'Meehelpen, dat vergt enige planning en organisatie. Dit jaar is het er dus van gekomen en ik weet nu al dat we volgend jaar opnieuw van de partij zullen zijn. Ook mijn man vindt het een verrijkende ervaring. Niet alleen omdat je met gevangenen spreekt en eens hoort en ziet hoe het er in onze gevangensussen echt aan toe gaat. Ook omdat je nederig wordt.'

'Mijn man, Ivan, heeft een belangrijke functie bij de Antwerpse Waterwerken. Hij is het gewoon de leiding te nemen. Dat is wennen, en ook dat doet een mens deugd, je moet je inpassen in een geheel, je moet je nederig opstellen. We hebben een zoon en een dochter. Allebei twintigers. Wel, die hebben al laten weten dat ze volgend jaar ook meekomen.'

Cadeautjes

Er is nog iets wat de meesten niet gewoon zijn: iedereen krijgt aan het einde van de maaltijd een geschenk. Brief- en tekenpapier, een muts en twee miniflesjes douchezeep. Michel: 'Ik heb sinds mijn zesde geen geschenk meer gekregen. Dit is de eerste keer in 26 jaar tijd dat ik een cadeautje krijg. Ik vind dat raar. Ik weet niet zo goed hoe ik me erbij moet voelen. Ik moet ook zeggen dat ik niet weet wat ik met dat briefpapier ga doen. Ik heb niemand om naar te schrijven.'

'Komaan, niet mopperen, jongen', roept er eenje. 'een dag als vandaag komt misschien nooit meer, we moeten er nu van profiteren, sublet zitten we weer echt in het gevang.'

www.santegidio.be

Sint-Egidius viert kerst met kansarmen

Op kerstavond kwamen 450 Antwerpse daklozen en eenzamen bijeen in de Carolus Borromeuskerk. Naast een viergangenmenu en een cadeautje, ontvingen ze er ook heel wat menselijke warmte.

KOEN DE BEUCKELEER

ANTWERPEN Op kerstavond genieten de meeste gezinnen van een rijkelijke maaltijd en een berg cadeautjes. Omdat niet iedereen zo'n warme thuis heeft, organiseren de vrijwilligers van de Sint-Egidiusgemeenschap ieder jaar een kerstfeest voor minderbedeelden. Samen met zijn gezin helpt Koen Van Cleempoel jaarlijks mee aan het eetfeest. 'Dat doen we met veel plezier', zegt hij. 'Kerstmis draait rond het bijstaan van mensen in nood. Steeds meer mensen hebben genoeg van het commerciële gedoe en willen terug naar die essentie.'

450 genodigden genieten in Carolus Borromeuskerk van heerlijke kerstmaaltijd

De vrijwilligers brachten de kerk 's ochtends al in gereedheid. Foto: dhw

Dat blijkt ook uit het aantal vrijwilligers, dat ieder jaar in stijgende lijn gaat.

'Dankzij het toenemende aantal vrijwilligers kunnen we ook vieringen organiseren in

gevangenis, asielcentra, bejaardentehuizen en kansarme buurten', zegt Van Cleempoel. Daarbij is er steeds één vrijwilliger voor twee minderbedeelden.

'Op die manier bieden we de mensen een persoonlijk ont-haal aan en voorkomen we dat ze zich een nummer voelen.'

De 450 genodigden kregen maandagavond een smakelijk viergangenmenu voorgeschoteld.

Na een visterrine volgde er pompoensoep, een kerstkal-koen en chocolademousse. Veel traditioneler kan een kerstmaaltijd niet zijn.

Cadeautjes

Alle genodigden kregen ook een persoonlijk presentje aangeboden, aangepast aan hun leeftijd en geslacht.

'Het overhandigen van de cadeautjes moet zo persoonlijk mogelijk gebeuren', zegt vrijwilligster An Van Looveren. 'We staan erop dat al onze pakjesvrijwilligers tijd maken voor een persoonlijk gesprek. Daar hebben de meeste aanwezigen echt behoefte aan.'

Vooraf voor de kinderen zamelt de Sint-Egidiusgemeenschap doorheen het jaar heel wat materiaal in.

'Alle kinderen krijgen een cadeaupakket op naam', zegt An. 'Daarin zitten heel wat nuttige en leuke dingen: van speelgoed, over sjaals en oefenboekjes tot usb-sticks. Mijn eigen

” KOEN VAN CLEEMPOEL
Steeds meer mensen willen terug naar de essentie van Kerstmis

kinderen zijn er ieder jaar een beetje jaloers op.'

Koor

Voor de muzikale omlijsting zorgde het bekende Zuid-Afrikaanse koor 'The Davids Family', dat haar Nederlandse tournee met plezier onderbrak.

'We hebben een goed contact met de koorleider', zegt Koen Van Cleempoel. 'Hij apprecieert onze inzet voor minderbedeelden en wou graag een steentje bijdragen.'

De Antwerpse bisschop Bonny liet zich dit jaar verontschuldigen wegens ziekte, maar cultuurschepen Philip Heylen was wel van de partij. Ook de Antwerpse moslimvereniging liet zich niet onbetuigd en leverde brood voor het kerstmaal.

De Sint-Egidiusgemeenschap is intussen een begrip in Antwerpen. De christelijke beweging schotelt de Antwerpse minderbedeelden al voor de 19de keer een kerstmaaltijd voor en in haar restaurant aan de Lombardenvest (Kamiano) krijgen daklozen iedere woensdag en zaterdag gratis een warme maaltijd.

450 minderbedeelden genoten van een feestelijk maal. Foto: dhw

Kamiano Brussel

Sinds mei 2012 gaat Kamiano Brussel door in een zaal van de Rijke Klarenparochie. Elke donderdag verwelkomen we een 100-tal gasten, die langskomen voor een gratis warme maaltijd, maar ook voor een gezellige babbel. Het gebeurt ook regelmatig dat mensen ons aanspreken met een concrete hulpvraag (nachtopvang, warme kledij, medische bijstand, hospitalisatie, hulp bij administratie, ...) Daar waar mogelijk, proberen we de mensen zelf verder te helpen. Indien nodig, verwijzen we de mensen door naar andere hulporganisaties die beter kunnen inspelen op hun specifieke hulpvraag.

Aangezien steeds meer vrijwilligers zich aanbieden om een handje toe te steken in Kamiano, gaat nu ook

de Kamiano-mobile wekelijks door: verschillende equipes met vrijwilligers gaan dan rond op straat met soep, broodjes, fruitsla, yoghurt, koffie, ... om de daklozen te ontmoeten die niet in Kamiano komen eten. Tijdens de zomermaanden juli en augustus blijft Kamiano-mobile wekelijks doorgaan. Tijdens de zomer hebben de daklozen weliswaar geen last van de koude, maar dit betekent daarom niet dat ze geen honger hebben of niet op zoek zijn naar hulp voor de concrete problemen waarmee ze te kampen hebben.

Kamiano Brussel werkt samen met een aantal organisaties (Samu Social, Diogenes, La Fontaine, Dune, Infirmières de Rue, Bij Ons, ...), vooral om mensen door te ver-

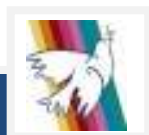
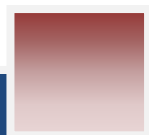
wijzen voor nachtopvang, douches, medische verzorging, enz. Kamiano heeft een aantal mensen kunnen helpen om hun administratieve situatie in orde te brengen, waardoor ze opnieuw een inkomen hebben en niet meer op straat verblijven. Deze mensen komen regelmatig nog eens langs, weliswaar niet om te komen eten, maar omwille van het sociaal contact.

Kamiano Brussel is ook betrokken bij het "Collectief Straatdoden", dat instaat voor het verzorgen van de uitvaart van straatdoden alsook een jaarlijks collectief herdenkingsmoment voor alle mensen die op straat gestorven zijn. In 2012 was Kamiano Brussel ook actief betrokken bij het organiseren van een uitvaart voor mensen van Kamiano die overleden zijn.

Zo is er het verhaal van Mireille. Deze bejaarde vrouw betrok een zeer bescheiden twee-kamerflatje met minimaal comfort in het centrum van Brussel. Na het overlijden van haar echtgenoot, bracht ze haar dagen door bij de daklozen. Zo kwam Mireille ook wekelijks eten in Kamiano. Op een koude winterdag in januari werd Mireille echter onwel in een bushokje. Een ambulance bracht haar over naar het ziekenhuis, waar ze bij aankomst helaas overleed. Alhoewel Mireille nog naaste familie had en ook bij tal van organisaties gekend was, 'kreeg' ze in alle anonimiteit een armenbegrafenis, waar niemand bij aanwezig was. Kort daarna contacteerden verschillende ongeruste organisaties voor daklozen elkaar en al gauw bleek hun bange vermoede bevestigd: Mireille was overleden. Vrij snel kwamen we ook met de familie van Mireille in contact. We sloegen de handen in elkaar en zijn er in geslaagd Mireille een waardig afscheid te geven. In de Rijke Klarenkerk, waar Mireille een maand eerder nog had deelgenomen aan het kerstdiner, kwamen meer dan 100 mensen (haar familie, vrienden, daklozen, hulpverleners, ...) samen om haar een laatste groet te brengen.

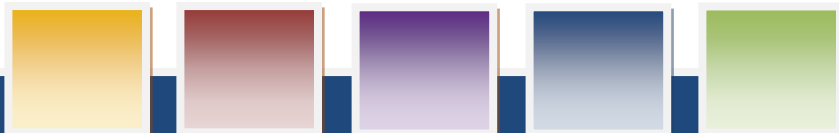
Naar jaarlijkse gewoonte werd er ook in 2012 op kerstdag een feestelijk kerstmaal gehouden, deze keer in de Rijke Klarenkerk in het centrum van de stad. Een 80tal vrijwilligers organiseerde een diner voor 200 gasten, waaronder daklozen van Kamiano, eenzame ouderen, asielzoekers en kansarme gezinnen uit de wijk. Het menu (assortiment van wildpastei, pompoensoep, kalkoen met gratin) werd gemaakt door een bevriend traiteur, het dessert (kerststrok) werd geschonken door een bakker.

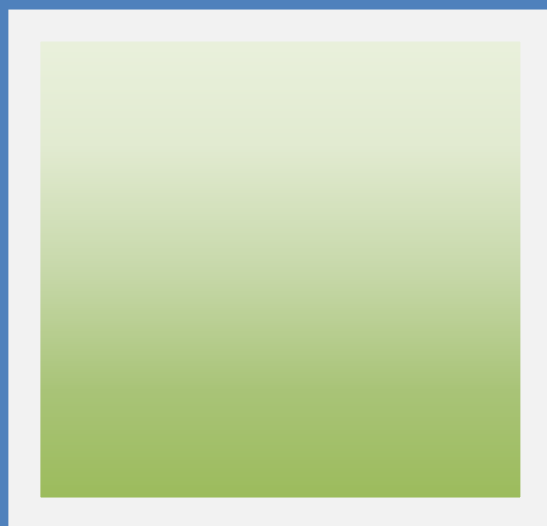
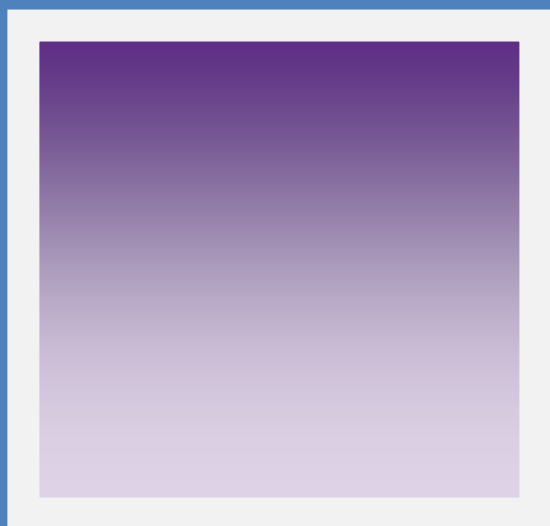
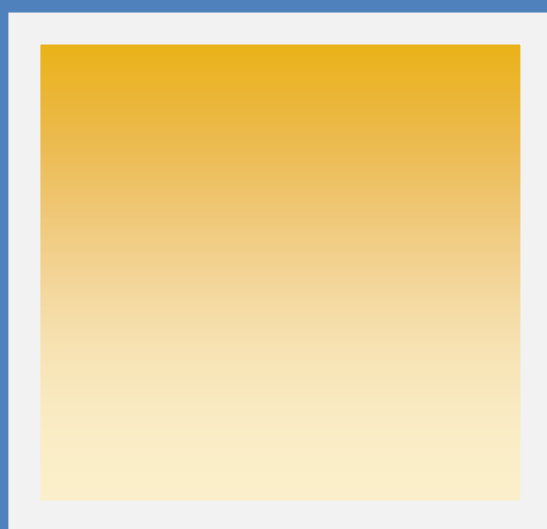
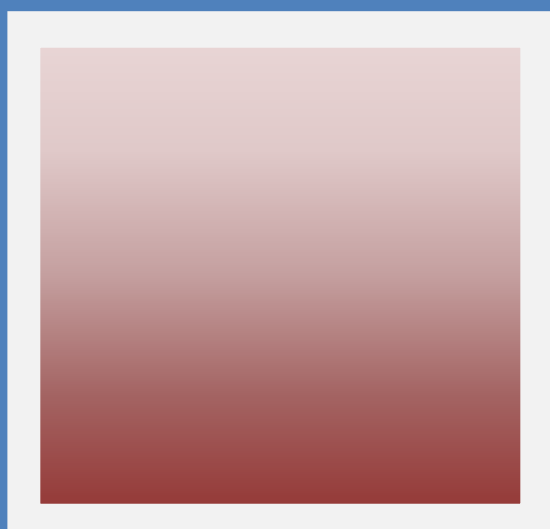
Samenwerking met andere organisaties

Kamiano werkt intensief samen met een lange en zeer gevarieerde lijst van instanties en organisaties:

- Instanties die drugsverslaafden begeleiden en ondersteunen zoals Free Clinic, de Sleutel, verschillende straathoekwerkers, ODD (opvang dakloze druggebruikers)
- Verschillende inloophuizen van de CAW's: de Steenhouwer, de Vaart
- Niek Everts van straatpastoraat 't Vlot
- Sociaal assistenten van verschillende dienstcentra en OCMW-wijkcentra, waaronder het dienstencentrum Hof ter Beke (OCMW) voor de bewoners van de Lange Batterijstraat (ex-daklozen)
- Crisisopvang de Passage (CAW Metropool)
- Onthaal daklozen Vrijdagmarkt (CAW Metropool)
- Nachtopvang de Biekorf (CAW Metropool)
- De outreachwerkers van de winteropvangsplaats VICTOR
- De straathoekwerkers van respectievelijk zone Centraal Station, De Coninckplein, Sint Andriesbuurt, Sint Jansplein. Zij komen regelmatig in Kamiano gesprekken voeren met hun "gasten" en zitten ook op kerstavond mee aan tafel.
- Het Werk der Daklozen in Antwerpen
- De Brug in Lier voor tijdelijke opvang van dakloze vrouwen of koppels met kinderen
- JAC Antwerpen: centrum voor opvang en begeleiding van jongeren
- De stad Antwerpen, dienst Samenleven (Tom Meeuws)
- Verschillende beurtregisseurs van de stad Antwerpen, vooral diegenen die instaan voor de Groenplaats en omgeving en voor Centraal Station en omgeving
- Enkele coaches buurtregie stad Antwerpen/dienst Samenleven
- De woonstbegeleiders voor de transitwoningen van de stad Antwerpen
- VZW Vrienden van Bethlehem voor goedkope woningen
- Domus-project voor goedkope appartementen
- Het Wagenwiel voor studio's en woonst met of zonder begeleiding
- Voorzieningen BJB begeleidingstehuizen zoals Hof ter Heide (Hoboken - Berchem), medisch pedagogisch instituut Remi Quadens in Brasschaat voor kinderen die onder toezicht van de jeugdrechtbank staan
- De Poolse parochie te Antwerpen voor opvang van de Poolse daklozen en organisatie van uitvaarten
- Het Poolse consulaat voor documenten voor de daklozen en optimale hulpverlening
- De Poolse AA-groep te Antwerpen voor begeleiding van daklozen die aan hun alcoholprobleem willen werken
- Gevangenispastores
- Het Beschermingscomité van de Antwerpse gevangenis
- Huizen voor vrouwenopvang, o.a. Wittenhof
- Het Huis, een privé-initiatief waar ouders onder toezicht hun kind kunnen ontmoeten
- Maarten Inghels, de dichter die het initiatief nam van de "eenzame uitvaarten"
- Het ontmoetingshuis de Blauwe Poort voor het organiseren van een waardig afscheid van enkele armen
- De Loodsen, Poverello en andere organisaties die voedselondersteuning aanbieden in de stad
- VZW DAKANT (Daklozenhulp Antwerpen) in het Atheneum die voedselpakketten uitdelen
- De Toevlucht Dambruggestraat voor evenwichtige voedselpakketten
- De C-dienst, een organisatie die o.a. meubels verkoopt aan behoeftigen tegen lage prijs en tevens voedselpakketten aan huis brengt
- De kappersschool St. Maria Theodoor, Van Rijswijkplein Antwerpen
- De wijkgezondheidscentrum Sint-Andries
- De Dokters van de Wereld
- De sociale dienst en de pastorale dienst van het Sint-Vincentiusziekenhuis in Antwerpen
- Psychiatrisch ziekenhuis Sint Amadeus in Mortsel
- Sociale dienst van het ZNA ziekenhuis Middelheim
- De sociale dienst van Hoge Beuken Hoboken
- Buurthuis Pleintje in Deurne
- De ergotherapeute van het WZC Nottebohm Antwerpen voor het begeleiden van mannen en vrouwen die in Kamiano komen eten en op zoek zijn naar nuttige tijdsinvulling
- Met straathoekwerk van asbl Diogènes Brussel
- De cel dispatch van het OCMW Linkeroever
- Het Leger des Heils in Utrecht
- Doorgangshuis voor vrouwen in Sint Niklaas
- Verschillende advocaten in het Antwerpse
- Vzw Op Maat
- Bubbels en Babbels
- ...

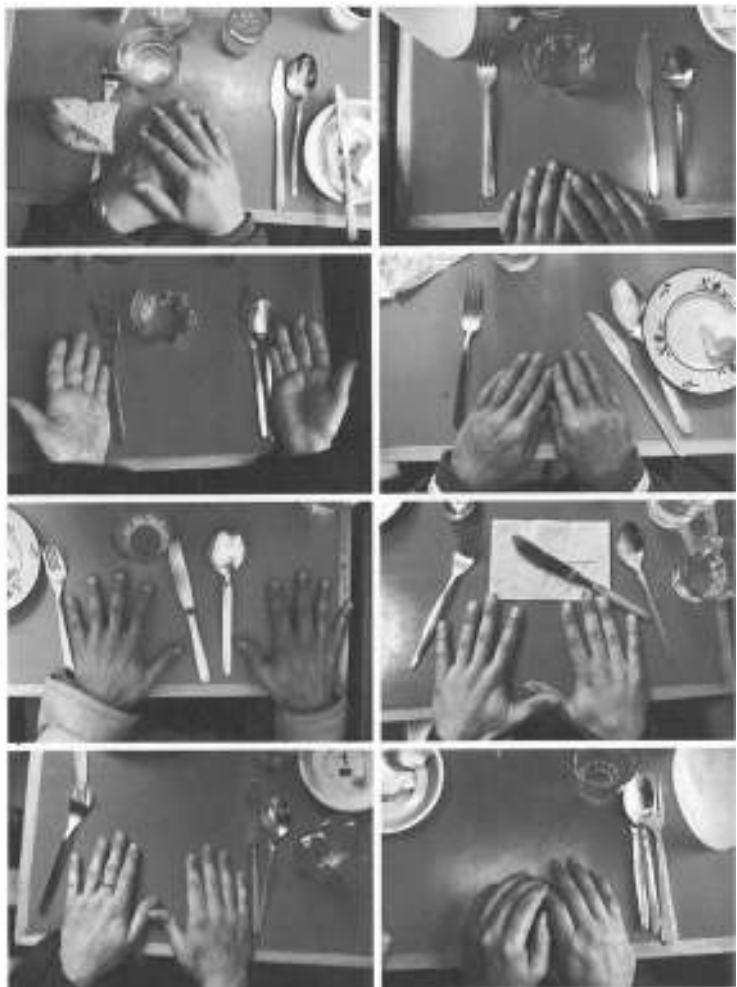

Jeroen Meus over Kamiano

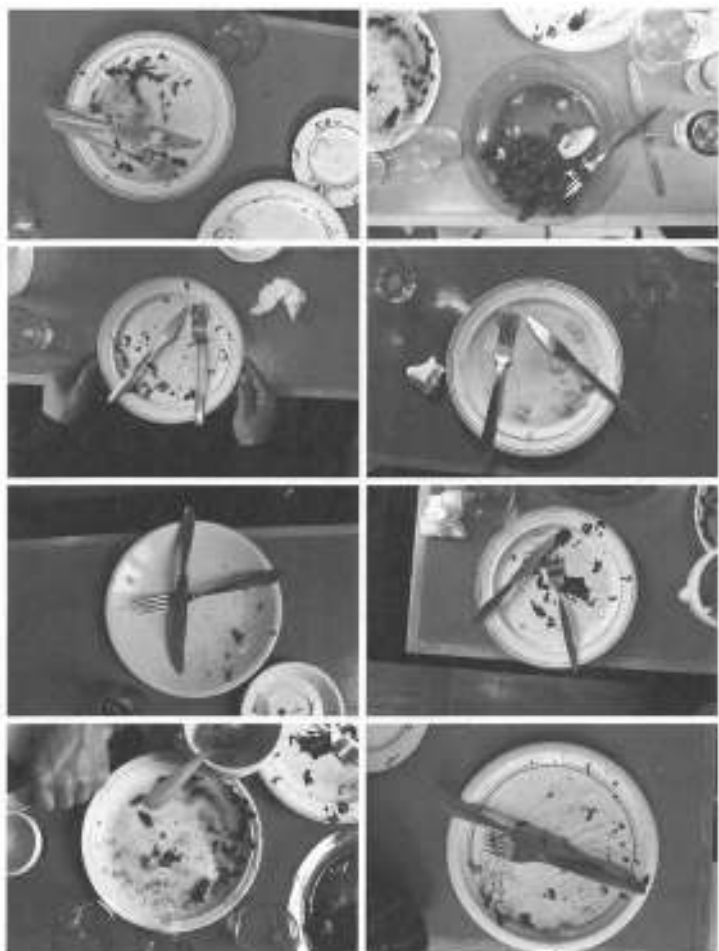

HONG KONG FEAR

28 **WIREIMAGE** | DECEMBER 2019

28 **WIREIMAGE** | DECEMBER 2019

1000000000 **WIREIMAGE** |

Met een wee gevoel in de buik naar de gaarkeuken

Tekst Jeroen Meus Foto's Stephan Vanfleteren

Honger is een gevoel dat me vreemd is. Als kind heb ik altijd genoeg te eten gekregen. En vers. Nooit kregen we iets uit een potje of een blikje, of een kant-en-klaarmaaltijd. Mijn moeder is er nog altijd trots op.

Mijn vader, waar we voornamelijk in het weekend waren, is een voortreffelijke kok. Mijn moeder, bij wie we door de week woonden, was als alleenstaande, voltijds werkende moeder met drie zonen misschien iets minder bezig met de finesse van haar gerechten. Zij zag eten niet als een genotmiddel maar als noodzaak.

Eten als voedsel. Als je niet eet ga je dood. Zo was het vroeger thuis.

Vandaag ben ik omringd door eten. Het

is mijn leven, mijn vak. Heb ik honger, dan neem ik een hap. Vind ik het niet lekker? Dan máák ik het lekker, want daar heb ik voor geleerd.

Eten is tegenwoordig ook een vorm van status - en daar heb ik een hekel aan. Mensen lijken wel in codetaal te spreken als het over restaurants gaat: 'Wij hebben vorige week restaurant x 'gedaan', en de week daarvoor 'deden' we y.'

Een restaurant doen? Waar staat dat op? Wat bedoel je daarmee?

Ik voel me geprikkeld terwijl ik deze woorden opschrijf. Misschien heb ik gewoon honger.

Volgens de Dikke Van Dale heb je honger als je behoefte hebt aan voedsel. Welnu,

dat van kunnen. Ik ben gisteren opgestaan om zes uur en het is nu even over half twee, de volgende nacht. Ik heb bewust nog niks gegeten. Met een lege maag ben ik vrochtrend vroeg in het gezelschap van Frank Vander Linden en fotograaf Charlie de Keersmaeker naar Sheffield vertrokken om er de geweldige Richard Hawley te interviewen. Hawley wilde met ons gaan lunchen, maar ik heb gepast. 'The fellowship van de dag' deed dat niet: een maaltijd voor Your Hometown, fish & chips voor De Mens en *sousages, eggs & chips* voor Charlie.

Ik leg mezelf op om niet mee te eten, en dat voelt heel onnatuurlijk aan. Elke hap die er wordt binnengespeeld, maak ik bewust mee. Mijn 'experiment' werpt nu al vruchten af.

Mijn maag krimpert en vraagt – nu nog vriendelijk – om voedsel. Mijn bewustwording wordt aangewakkerd. Ik moet nu al mijn karakter aanspreken want het is ver eikelijk om iets te bestellen of om op zijn minst eens te proeven. Proeven moet toch kunnen. Fluistert mijn drieviel me in. Niet, dus.

Naarmate de dag vordert begint het te wennen in de maag – maar niet in het hoofd. Alles wat moet eten te maken heeft, merk ik vinniger op. De geur van pizza als we weer op de luchtinvalen zijn, het gepraak van een zakje chips dat al smakkend naar binnen wordt gewerkt. Het begint nu te lijken op afkicken van een harddrug waarvan je niet wist dat je eraan verslaafd was. Want we zijn verslaafd aan eten omdat het moet.

Terug thuis lonkt de koelkast. Iedereen slaapt al, niemand zou het merken. Een hapje maar. Het karakter blijft overeind maar mijn maag spreekt me al aan op een smokkende, zelfdwingende toon. Honger dat ik heb. En dat na één dagje ochtarme. Vechten om ons eten zijn we niet meer gewoon. Het is ooit anders geweest.

Ik kruip mijn bed in. Morgen ga ik naar schuiven in de gaarkruken van Laila. Hopelijk maak ik zoontje Georges niet wakker met mijn grinnende maag. 's Ochtends valt het wel mee. Een koffie mag, het worden er twee. Fotograaf Stephan Vanfleteren is stijf, en dat is nodig. Als we arriveren bij Karmijn in Luik staan de beboefigen al aan te schuiven. We parkeren wat verder en splitsen ons op. Stephan gaat al naar binnen, ik wandel

*Dikke lagen boter
– margarine – worden
op dunne sneetjes
brood gesmeerd.
Deze verloren
zielen moeten zich
voorbereiden op
de winter. Wreed*

wat rond door de verlaten straten. De bedoeling van ons plan is dat hij foto's neemt van de handen van etende armen. Niet de gezichten, om het integer te houden. Ik ga apart en anoniem. Is dit dan onderzoeft normaliteit? Stephan belt me redelijk snel. Kom maar snel naar hier want het zou kunnen dat je anders geen plaats hebt. Een eerste schuldgevoel speelt me parten. Staat er daadlijk iemand op straat door mijn schuld? Het idee maakt me misselijk. De honger die ik heb ook. Mensen staan gretig voor de deur te wachten op die cake hapjes die hun gegund zijn. Het is zelfs een beetje de ammen voor de deur. Wat ik zie, verhaast me hogelijk. Beduidend veel jongeren, maar ook gewone mensen van wie je niet zou denken dat ze iets te kort kunnen. Enkel hun

geur versadt hen. Cava-pils doet hier gouden zaken.

De meeste jongeren zien er verzorgd uit. Ik weet waarom, denk ik. Het moet niet makkelijk zijn om toe te geven dat je onder de arm oedgrens leeft en al hangt van giften van mensen die het beter hebben dan jij. Hun laatste trots is misschien die smoguelkeurende lonk die ze zichzelf roewerpen nadat ze in de weerspiegeling van een etalage hun outfit gekkeurd hebben.

OBAMA IN LUIK

We mogen naar binnen. Waar we zijn? Een huis dat eigendom is van de kerk. 'Gij zult de doestigen leven en de hongerigen voeden.' Een nokelegelachte die hier ook in de peaktijk wordt omgezet. We worden opgewacht, een vriendelijke man

reikt iedereen de hand. Hij kent iedereen bij naam. Lachende gezichten van de vrijwilligers staan garant voor een vlot verloop. Oprechte gezichten, geen gemimde *airline smiles*. Ik schuifel door naar een achterzaaltje, waar ook alles opgedekt is. Het is er klein maar warm. De ruimte is met de middelen die voorhanden zijn een beetje ingericht. Niet dat dat heel belangrijk is. Zo veel mogelijk magen vullen, dat is wat telt.

Ik neem plaats op een krukje in de hoek van de ruimte. Ik ben verlegen en schaam me. Al vlug komt er een man op me af met de vraag of ik de plaats er naast wil innemen. Ik voel me ongemakkelijk bij zijn verzoek. Ik wil tegen de muur kunnen zitten. Ik wil het overzicht kunnen behouden.

Ik vertrouw hier niemand. Net zoals een maffiaboss in de film altijd in de hoek zit om eventuele aanvallen te counteren. Ik schuif zonder tegenstribbelen op. De straat verandert een mens compleet, verzeken hij mij.

Ook fysiek. Deze mensen zien er anders uit dan pakweg mijn vrienden. Zij lachen niet zo veel, denk ik. We krijgen water en een stukje brood. Ook komt er boter op tafel. Geen 'goei' boter maar margarine. Kosten drukken. Dikke lagen boter worden op dunne sneetjes brood gesmeerd. De vraag 'werst u nog een sneetje brood bij uw boter', komt in me op maar ik zwijg wijselijk omdat ik besef dat deze verloren zielen moeten aansierken. Ze moeten zich voorbereiden op een koude winter en dan kan boter daarbij helpen. Wreed.

Iedereen zit maar ik merk nog enkele 'openstaande vacatures' op. Twee plaatsen, schuin en recht tegenover me, zijn nog leeg. Maar niet lang meer. Een grote Congolees komt nog binnen. Obama is zijn bijnaam. Grappig. Humor is deze mensen niet vreemd, en dat is maar goed ook. Ze lachen met Stephan omdat hij Vlaming is. "C'est la crise, même en Floride", roept er eenje.

Obama poot zich tegenover mij neer. Een boom van een kerel met stevige handen die hij niet wil laten fotograferen. Hij is niet de enige. Zijn kolenschoppen spreken toch tans boekdelen. Twee vuile tekenen van een mes lopen over zijn hand. Hij stinkt. Ik had het graag anders omschreven, maar het lukt me niet. Hij heeft geen huis en slaapt op een kleine matrasje onder een brug onder de Maas. Dat kon ik achteraf te weten.

Net op tijd is hij, Obama, want het menu wordt geserveerd. Geen keuze, uitraard. Alweer een hepe king van vrijheid. Deze mensen hebben zelden een keuze. Niemand die hen vraagt waar ze zin in hebben.

Ook blijkt het vaak om zogeheten generatiearmoede te gaan. Ouders arm, jij ook arm. Fruit raken is bijzonder moeilijk.

Onderwijs is niet de prioriteit. Een slaapplek vinden en een hebben, dat heeft voorrang.

Op de valreep dwarrelen er nog twee kleurrijke figuren binnen. Lion, wordt er geroepen. Ik geloof mijn ogen niet. Een klein mannetje – of is het een vrouwtje – komt sangedruven met een boeken tas op de rug. Geen lookalike van een AC/DC-gitarist, want hij draagt een rok. Zijn haar is rossig en lang maar kort aan het voorhoofd. Een pony. Léon is zijn echte naam maar omdat hij lijkt op een leeuw noemen ze hem graag Lion. Een ander durft het aan en zegt Lionne. Hij is aanwezig en ervaren. Dat voel je. Hij eist de aandacht op en wordt snel op zijn wenken bediend. Hij drinkt warm water. Dat is beter voor de keel.

Ik moet beginnen mezelf te beschermen tegen ziekten en neem voorzorgsmaatregelen.

ZWEMBAD VOL SAUS

De snoep wordt geërveerd. Het racen van gerechten is zelden op zijn plaats en hier al zeker niet, maar het moet gezegd, dit is uitermate lekker. Verser kan haast niet, goed warm, veel garnituur (spaghetti) en heerlijk afgekruid. Hoewel Obama daar anders over denkt.

Slim gemaakt ook, met veel koolhydraten want er is pasta en aardappel in verwerkt. Brandstof. Ik probeer, zonder mijn dek-mantel prijs te geven, contact te maken met de man naast Obama. Hij ziet er jong uit. Hij heeft echt honger. Als ze in Hollywood jonge drugsversludden stylen zien ze er altijd uit als deze jongen. Ik ken zijn naam niet, wel zijn leeftijd: 34. Dat is ook mijn leeftijd. Ik krijg het opemskoud, hoewel ik met mijn rug tegen een verwarmingsbuis kan. Heroïne heeft hem te pakken. Zijn gezicht is ingevalien, zijn tanden zijn niet zichtbaar. Vuile drugs. →

*Deze mensen hebben
zelden een keuze.
Niemand die hen
vraagt waar ze
zin in hebben*

Wat heeft hem ooit bezielde om eraan te beginnen? Hij is opgewekt en vriendelijk – maar te laat voor de soep. Die is op. Niet goed voor hem, want er moeten reserves aangelegd worden. En deze maaltijden zijn er maar op twee zaterdagen per maand. Hij vindt het geen probleem, is blij met alles.

Het hoofdgerecht wordt geserveerd. Twee kalkoenlapjes, rode kool en gekookte aardappelen. Vers en lekker. Lion graait een derde kalkoenlapje van het bord van iemand die net naar het toilet is. Hij maakt ook van zijn oren want wil meer saus. "Je veut une piscine de sauce", scandeert hij. Dus toch geen oud vrouwtje.

Mariette is dat wel. Zij zit in de hoek. Nagels gelakt, diadeem in het haar maar hier wel al achttien jaar vaste klant. Ze zal tevreden zijn want qua prijs-kwaliteitsverhouding is het nergens beter. Haar kinderen komen hier ook.

Mijn leeftijdsgevoel eet alsof zijn leven ervan afhangt. In zijn geval kan dat kloppen. Grutinager is hij. Hij vraagt de rosjes van een aantal andere bordjes. Zonder schaar te schuift hij het allemaal op zijn bord, kijkt me aan en zegt: "Ça c'est un plat." Hij wrijft het allemaal naar binnen. Ik vraag me af hoe lang het geleden is dat hij nog heeft gegeten.

BEWONDERING

Een van de vrijwilligers doet een ronde aan elke tafel en vraagt hoe het met ieder een gaat.

Hij komt ook naar mij. Wie ben je? Hoe heet je? Het is de eerste keer dat je hier bent. Gaat het? Ik voel me echt welkom. Ik bewonder hem ook voor deze mensen is het weekend.

Op de vraag hoeveel sterren ze het eten vandaag waard vinden, komt geen antwoord. Het grappige stief een stille dood omdat ze geen benul hebben wat de man bedoelt. Op deze manier denken ze niet over eten. En idyllisch omhoog kijken als ze gaan slapen zullen ze ook wel niet doen. Er wordt nog taart rondgebracht. De meeste vragen het in een plastic zakje. Om mee te nemen. Dat wordt waarschijnlijk de maaltijd van morgen, bedenk ik. Uit schaarste welger ik een stuk te nemen. Geef het maar weg aan deze staalkers.

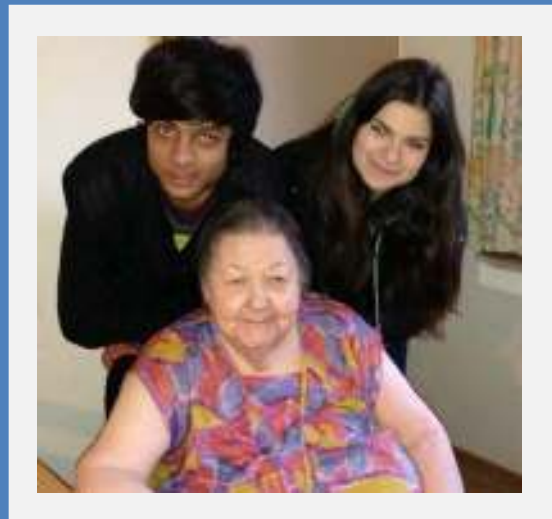
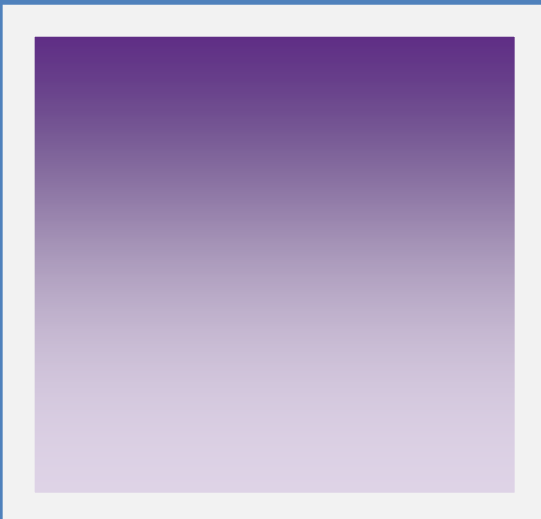
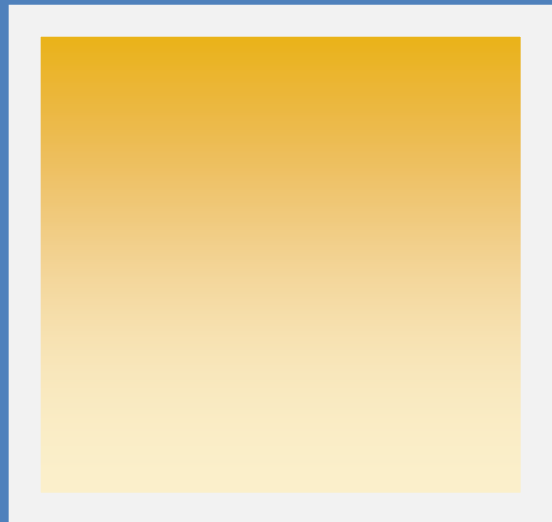
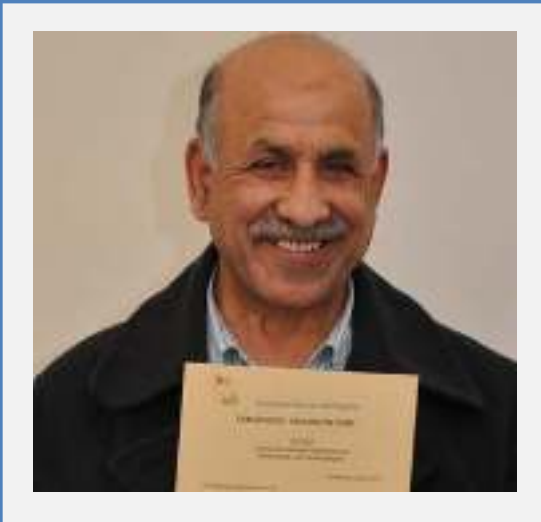
Iedereen begint zich weer in te duffelen. Het loopt tegen enen, Kamiano sluit de deuren. Een voor een vertrekken de others. Even waren ze verenigd, nu is het weer ieder voor zich.

Alleen Lion blijft wat treuzelen. Alsof hij niet voorbedachten rade traag eet, om zo lang mogelijk binnen te kunnen zitten. Stephan vraagt of hij toch niet een portret mag maken. Natuurlijk mag dat. Hij vertelt veel en snel maar ik versta hem niet goed. Hij lacht en is fel maar draait zich plots naar mij en zegt: "Zonder te weten welke nuserie jij aan de hand hebt, wil ik sowieso met je wisselen, want erge dan mijn leven kan het niet zijn. In rijn. Alleen een boekenis." ☺

Kamiano wordt georganiseerd door de Sint-Egidiusgemeenschap. Ze hebben ook restaurants in Brussel en Antwerpen en hangen af van vrijwilligers en donaties.

www.santegldio.be
ING - IBAN: BE06 3630 6195 212
BIC: BBRUBEBB

Interculturaliteit

Interculturaliteit, nieuwkomers en samenleven in diversiteit

Inleiding

66

Het samenleven van mensen met een verschillende achtergrond is wereldwijd een topic voor Sant' Egidio. Zowel via haar thuislozen-centrum 'Kamiano' als via haar kinderwerking 'School van Vrede' is VVS sinds lang vertrouwd met de problematiek van nieuwkomers in de stad. Vanuit haar aandacht en concrete hulp voor migranten en nieuwkomers, tracht Sant'Egidio een dialoog op gang te brengen en het samenleven te stroomlijnen.

“Openheid op de ander is nodig om harmonieus met elkaar te kunnen omgaan.”

Identiteit en openheid zijn daarbij sleutelwoorden. De Antwerpse provincie is rijk door de aanwezigheid van joden, christenen, moslims en vrijzinnigen: de eigen identiteit moet niet weggestoken worden om vreedzaam samen te leven, maar openheid op de ander is nodig om harmonieus met elkaar te kunnen omgaan. Steeds vaker komen

samenlevingsmoeilijkheden in de media-aandacht, terwijl het samenleven de grote uitdaging van onze tijd is. Sant'Egidio wil laten zien dat het mogelijk is deze droom te realiseren. Het beste voorbeeld daarvan is onze kinderen- en jongerenwerking. In de Scholen van Vrede komen kinderen samen van verschillende overtuigingen en achtergronden en er wordt vreedzaam samen geleerd en gespeeld. Dezelfde kinderen gaan ook met elkaar op vakantie, zigeuner kinderen samen met moslimkinderen, katholieken samen met vrijzinnigen etc. Bij de kinderen- en jongerenwerking wordt veel aandacht besteed aan geweldloze opvoeding en openheid voor de ander. Kinderen en jongeren worden aangemoedigd om de andere, ook als hij of zij verschillend is, te accepteren, goed te leren kennen en met hem/haar bevriend te worden. Op deze manier worden mensen over de breuklijnen van de samenleving samengebracht en bruggen gebouwd. Ineens blijkt dat 'die moslim' of 'die zigeuner' niet zo slecht is als men dacht. Het gebrek aan cohesie in heel wat moeilijke stads-

wijken legt een dringende behoefte bloot aan positieve modellen van samenleven in diversiteit. Zulke positieve modellen probeert Sant'Egidio al jarenlang te bouwen in de armste wijken van onze stad waar de Scholen van Vrede, Friends groepen en ouderenwerking aanwezig zijn. Deze geduldige en doordachte multidimensionale aanpak van Sant'Egidio brengt heel wat vruchten voort. Er wordt zichtbaar dat deze wijken waar Sant'Egidio al lang bezig is, niet meer dezelfde plaatsen van racisme, antisemitisme en onverschilligheid zijn. Onze werkingen veranderen de mensen, waardoor ze op veel aandacht kunnen rekenen, zowel in de media, als in scholen, buurtgroepen en verenigingen.

“Alle religies streven naar vrede”

Vanuit datzelfde principe probeert VVS een platform van interreligieuze dialoog op te bouwen op het niveau van onze stad en ons land. De zetel van de organisatie dient al jaren als ontmoetingsplaats voor

mensen van verschillende religieuze gemeenschappen. Wij geloven dat de religies veel gemeenschappelijk hebben – vooral het streven naar vrede en aandacht voor de armen - en dat juist deze dimensies nog meer onderstrepen zouden moeten worden. Maar om dat te ontdekken moet met elkaar in dialoog gaan en elkaar persoonlijk leren kennen. Daarom organiseert VVS jaarlijkse evenementen waarvoor de vertegenwoordigers van alle geloofsgemeenschappen worden uitgenodigd. Tijdens de vredeswandering worden sprekers van verschillende godsdiensten uitgenodigd en aansluitend laten ze samen een vredesduif los. De jongeren bouwen een platform van dialoog door samen evenementen te organiseren wanneer de bedoeling is dat jongeren van verschillende religieuze achtergronden elkaar leren kennen en moeten samenwerken om een doel te bereiken. Voor haar moslim-vrienden organiseert VVS jaarlijks een Iftar-maaltijd tijdens hun vastenperiode – Ramadan. Voor deze

maaltijd worden ook de vertegenwoordigers van de Joodse en Christelijke gemeenschap uitgenodigd. Om de Joodse burgers te herdenken, die tijdens de Tweede Wereldoorlog gedeporteerd waren, organiseert VVS de jaarlijkse herdenkingswandering door de Joodse wijk onder het motto: “Wie vergeet is gedoemd te herhalen”. Ook moslim-vrienden en zigeuners nemen deel aan deze wandeling. In 2012 vond nog aansluitend een conferentie plaats in de zetel van VVS met de aangrijpende getuigenis van rabbijn Rosen uit Israel.

“Vertegenwoordigers van drie monoteïstische godsdiensten en vooraanstaande politici gaan met elkaar in gesprek”

In 2012 vond voor de tweede keer plaats de Interfaith Harmony Breakfast in het kader van de internationale Interfaith Harmony Week. De vertegenwoordigers van drie monotheïstische godsdiensten en vooraanstaande politici van ons land gingen met elkaar in gesprek rond de tafel. De vice-premier en minister van financiën Steven Vanackere en zijn medewerkers vertegenwoordigden de federale regering.

In mei vond ‘Samen voor Europa’ plaats. Het was een internationale initiatief van christelijke bewegingen ter bevordering van de verzoening, vrede en broederschap in Europa. De conferentie ging door in Brussel. VVS werkte heel intensief mee bij de voorbereidingen daarvan. Grote delegaties van moslims en joden woonden het evenement bij. Het hoofdreferaat werd gegeven door prof. Andrea Riccardi, stichter van Sant’Egidio en minister van ontwikkeling-samenwerking en maatschappelijke integratie in de regering van Italië.

Ontmoeting met Zigeuners

Sinds enkele jaren bezoeken vrijwilligers van VVS het zigeunerkamp in Wilrijk. Deze bezoeken zijn begonnen omwille van de zigeunerkinderen die naar de School van Vrede kwamen. Ze hadden te kampen met verschillende problemen, achterstand op allerlei domeinen en sommige kinderen gingen helemaal niet naar school. Het heeft veel energie en doorzettingsvermogen gekost om het vertrouwen en vriendschap van deze groep te winnen maar nu kunnen we er vruchten van plukken. De kinderen van het kamp mogen naar School van Vrede gaan, ze nemen deel samen met hun families aan alle initiatieven van VVS en mogen ook met ons op vakantie.

Sinds enkele maanden gaan de vrijwilligers ook het zigeunerkamp in Mortsel bezoeken. Het gaat hier over Belgische Roma die daar al jaren leven. In dit kampen wonen

samen zowel Roma als Sinti, Manouches en Voyageurs. Concreet wordt er tijdens deze bezoeken ingegaan op verschillende problemen. Eens de vertrouwensbanden aanwezig zijn, zijn de vrijwilligers erg welkom. Er worden tandartsbezoeken geregeld en de

vrijwilligers gaan mee want anders durven de mensen dat niet, ook consultaties bij andere specialisten of ziekenhuisverblijven. De vrijwilligers proberen preventief te werken om verschillende problemen te voorkomen of vroegtijdig aan te pakken.

Taalschool Yaguine en Fodé

Voldoende kennis van de Nederlandse taal hebben, is een enorme hefboom om te integreren in de Antwerpse samenleving. Hoewel het aanbod Nederlands voor Anderstaligen (NT2) de jongste jaren grondig is verbeterd en geprofessionaliseerd, maakt het aanhoudende succes van onze taalschool duidelijk dat er behoefte is aan 1) plaatsen waar gratis les wordt aangeboden; 2) leesmomen-ten die niet op werkdagen vallen – zoals zaterdag; 3) mondelinge oefeningen en conversatie.

Daarom zijn we meer dan tien jaar geleden begonnen met het aanbod van conversatielessen Nederlands in de taalschool Yaguine en Fodé. Yaguine Koïta en Fodé Tounkara werden op augustus 1999 dood aangetroffen op de luchthaven van Zaventem in het landingsgestel van een Sabena Airbus. Ze kwamen uit het West-Afrikaanse Guinée-Conakry. Ze droegen een brief bij zich voor de Europeanen, waarin ze aandacht vroegen voor de schrijnende situatie in hun land en hun wanhoopspoging om het Europese continent te bereiken verklaarden. „U ziet dat wij ons leven riskeren. Dat komt omdat wij te veel lijden in Afrika en wij u nodig hebben om te vechten tegen de armoede en de oorlog. Ondertussen willen wij studeren, en wij vragen u ons te helpen

opdat wij in Afrika kunnen zijn zoals jullie”, schreven ze. De taalschool ‘Yaguine en Fodé’ wil deze jonge Afrikanen niet vergeten, samen met de zovelen die op zoek zijn naar een betere toekomst voor zichzelf en hun kinderen.

De taalschool werkt samen met het ‘Huis van het Nederlands’. Er worden alleen cursisten ingeschreven die elders reeds een erkende opleiding volgen of hebben gevolgd en bijgevolg al een zekere basis-kennis Nederlands hebben. Als dat niet het geval is, wordt hen gevraagd zich eerst via het Huis van het Nederlands in te schrijven voor een erkende cursus, en zich op een later tijdstip, met enige basis-kennis, weer bij de taalschool aan te melden. Praktische spreekvaardigheid bijbrengen is de voornaamste doelstelling van de Taalschool. Zowel bestaande cursussen, zélf geschreven teksten, “Wablieft”, de krant in eenvoudig Nederlands, video’s als de warme vriendschappelijke manier van lesgeven, helpen dit doel bereiken.

Een cursus bestaat uit vijftien lessen van telkens 2 uur (30 uur per semester). Er zijn twee instapmomenten: in september en in januari. Er wordt over gewaakt dat de groepen niet te groot worden zodat ieders leerkansen geoptimaliseerd kunnen worden. Het niveau

van de cursist wordt bepaald op basis van een intakegesprek met een van de leerkrachten.

Studenten krijgen een (niet officieel) getuigschrift van deelname als ze minstens 20u van de 30u (per semester) hebben gevolgd.

In 2012 waren er in het tweede semester (januari tot en met juni) drie klassen van drie niveaus (beginnend – gevorderd – gevorderden). Op 16 juni 2012, na afloop van het laatste semester, reikte de school tijdens een feestelijke ceremonie een 35-tal getuigschriften uit. Het was een zeer feestelijke gelegenheid waar de leerlingen vrienden en familieleden voor hadden uitgenodigd die vol trots toekeken. De grote meerderheid van de leerlingen was zoals de vorige jaren afkomstig uit de vroegere Sovjet-Unie (vooral uit Oekraïne, maar voor het eerst ook uit Tsjetsjenië) en de Democratische Republiek Kongo. Ook een stijgend aantal leerlingen was afkomstig uit de Dominicaanse Republiek.

Voor het eerste semester van het nieuwe schooljaar (2012/2013) waren er veel meer nieuwe aanmeldingen dan voordien. De meeste komen via mond-op-mond reclame, enkelen via het opvangcentrum voor asielzoekers op Linkeroever van het Rode Kruis. Sommige mensen wor-

den door hun werkgever gestuurd om hen meer gelegenheid te geven onder begeleiding de Nederlandse taal te oefenen. Meer en meer mensen worden doorverwezen door het Huis van het Nederlands, het OCMW en andere NT2 aanbieders. In tegenstelling tot de van overheidswege gesubsidieerde NT2-aan-

bieders is in de taalschool Yaguine en Fodé het bezitten van officiële verblijfspapieren namelijk niet verplicht...

In 2011 waren we al begonnen met een specifiek aanbod voor anderstaligen die al over een stevige basiskennis Nederlands beschikken. Dit voldeed duidelijk aan

een behoefte: de leerlingen die zich daar in 2011 voor hadden ingeschreven, kwamen in 2012 terug en de klas werd bovendien nog uitgebreid. De nadruk lag in die lessen op het perfectioneren van de taalvaardigheid op de werkvloer.

Aanbod van de Taalschool Yaguine en Fodé in 2012

Alle lessen vinden plaats in de hoofdzetel van VVS – Lombardenstraat 28, 2000 Antwerpen

Semester	Dag	Voormiddag	Namiddag
Sem. II: januari-juni 2012	Ma	Secretariaat	
	Di	Secretariaat	
	Woe	Secretariaat	
	Do	Secretariaat	
	Vrij	Secretariaat	
	Za		1 - beginnersniveau: 14.00 – 16.00 2 – gevorderden: 14.00 – 16.00 3 – conversatie: 16.15 – 18.15
	Zo		
Sem. I: September 2011- januari 2012	Ma	Secretariaat	
	Di	Secretariaat	
	Woe	Secretariaat	
	Do	Secretariaat	
	Vrij	Secretariaat	
	Za		1 - beginnersniveau: 14.00 – 16.00 2 – gevorderden: 14.00 – 16.00 3 – conversatie: 16.15 – 18.15
	Zo		

Volkeren van Vrede

Voorstelling

In 2012 was de beweging 'Volkeren van Vrede', opgericht in 2001, weer uitermate actief. 'Volkeren van Vrede' is een beweging van nieuwkomers in Antwerpen, van verschillende taalkundige en culturele achtergrond die echter een zelfde droom hebben: niet alleen hulpvrager zijn, maar met de eigen capaciteiten ook zelf stappen zetten naar hun integratie en socialisatie. Tonen dat zij mannen en vrouwen zijn die als nieuwkomers een meerwaarde voor onze samenleving kunnen betekenen. Ze tonen met hun inzet dat migratie niet alleen als een probleem, maar eerder als een kans en potentieel gezien moet worden. De leden van 'Volkeren van Vrede' zijn ervan overtuigd dat de onderlinge verschillen een rijkdom voor ieder zijn. Zij vinden dat respect voor de ander, geweldloosheid, gerechtigheid, solidariteit en wederzijdse waardering geen illusie zijn maar net een geheim om onze aarde te redden.

De voornaamste doelstelling van 'Volkeren van Vrede' bestaat uit het bewerkstelligen van de vrede, als diepste verlangen van elke man en elke vrouw. Daar komen bij: respect opbrengen voor elke man en elke vrouw; werken aan geweldloosheid, dat een sterker wapen is dan eender welk geweld en dat bij ieder positieve energie kan opwekken; engagementen opnemen opdat alle mensen dezelfde rechten zouden hebben, zodat iedereen een volwaardig burger van een rechtvaardiger wereld kan worden én werken aan solidariteit, in het bijzonder met mensen die lijden of zwak zijn.

Om deze principes in de praktijk om te zetten, werden in 2012 zowel maandelijks vergaderingen met de leden van 'Volkeren van Vrede' als bijzondere projecten opgezet.

Maandelijks activiteiten

Elke tweede zondag van de maand vond van 14.00 tot 16.00u. de vergadering van 'Volkeren van Vrede' plaats in de Lombardenstraat 28. De voertaal is altijd het Nederlands: dat is niet alleen een teken van integratie in onze maatschappij, het is ook dwingende noodzaak omdat het de enige overkoepelende taal is voor alle deelnemers.

Volgend op de regularisatieperiode van eind 2009 kregen veel van onze vrienden verblijfspapieren. Daarom moest er tijdens de bijeenkomsten minder aandacht aan de technische aspecten van het verkrijgen van verblijfsdocumenten besteed worden, en was er de gelegenheid om op andere onderwerpen te focussen. Dit jaar waren dat de ontmoeting tussen de verschillende culturen en de solidariteit met oudere Antwerpenaren. De bijeenkomsten worden gemiddeld door een dertigtal personen bijgewoond. Daarnaast is er nog de ruime kring van een paar honderd vrienden die vooral naar de grotere momenten komen. Top van de vertegenwoordigde landen van herkomst blijven Congo, Kazachstan en Oekraïne. Meer en meer nieuwkomers die een aantal jaar geleden naar de vergaderingen van de beweging begonnen te komen, maken nu deel uit van het trouwe legioen vrijwilligers die vooral de werking met de bejaarden versterken. Zowel het huis voor ouderen Simeon en Hanna als de wekelijkse bijeenkomsten in de verschillende wijken van Antwerpen kan men zich niet meer voorstellen zonder hun, buitengewoon gewaardeerde hulp.

Tijdens de vergaderingen werden de gewone activiteiten van Volkeren van Vrede door het jaar voorbereid. In januari werden er bijvoorbeeld beelden getoond van de vredeswandeling en de kerstfeesten die door Sant'Egidio wereldwijd werden georganiseerd. Uiteraard wou iedereen de beelden van zijn eigen land van herkomst zien, wat een gelegenheid bij uitstek was om over de tradities van verschillende landen te kunnen praten. In mei was een zeer ruime delegatie van een dertigtal leden van Volkeren van Vrede die deelnam aan de ontmoeting 'Samen voor Europa' die plaatsvond in Brussel.

Eind mei vond de oprichting van Volkeren van Vrede in Brussel plaats, uiteraard met veel steun vanuit Antwerpen waar de beweging al meer dan 10 jaar bestaat. Een delegatie heeft bij die gelegenheid getuigd over hoe dat hun leven heeft veranderd en anderen van harte uitgenodigd om zich aan te sluiten.

In juni werd de diploma-uitreiking van de taalschool gecombineerd met de maandelijkse vergadering. Dat is ook een ontspannen moment waarop de leerlingen kunnen kennis maken met de beweging voor zover ze die nog niet kennen.

Traditiegetrouw werd de vergadering in de maand juli afgesloten met een ijsje. Juli en augustus waren verder maanden van vakantie met de bejaarden en de jaarlijkse uitstap voor alle leden van Volkeren van Vrede en hun familieleden en vrienden. Dit jaar gingen we met twee bussen vol naar Banneux, op 15 augustus, de dag van Maria Hemelvaart. Het spreekt vanzelf dat we er die dag niet de enigen waren! Er was veel animo voor de uitstap en niet alleen onder de katholieke leden. Ook de niet-katholieke christenen waren enthousiast, evenals, misschien onverwacht, de moslims. Dat toont maar weer dat er vaak meer openheid onder de nieuwkomers is voor elkaars cultuur en geloof dan soms verondersteld wordt. Op de middag was er tijd voor de traditionele picknick. Hét moment om te proeven van multiculturele hapjes allerhande!

Op 11 november was er de gelegenheid voor leden van Volkeren van Vrede om ook de conferentie van Rabbi David Rosen bij te wonen. Velen maakten van die mogelijkheid gebruik en sloten zich intussen gewoontegetrouw aan bij de aansluitende herdenkingswandeling. De ruime aanwezigheid van nieuwkomers is daar intussen een vaste waarde, maar opvallend was dit jaar toch wel de aanwezigheid van een aantal jonge, gelovige moslims die oorspronkelijk uit Egypte en Irak afkomstig, die nadrukkelijk door hun aanwezigheid het doel van de wandeling wilden steunen: wie vergeet is gedoemd te herhalen.

Solidariteit met oude Antwerpenaren

De vriendschap en solidariteit tussen nieuwkomers en ouderen stond ook dit jaar centraal. Het is een belangrijke vorm van gratis inzet van nieuwkomers ten opzichte van de samenleving die hen ontvangt. Helaas maakt de wetgeving het vrijwilligerswerk in sommige van deze gevallen moeilijk. Mensen zonder papieren mogen in ons land geen vrijwilligerswerk doen en degenen die van een OCMW-uitkering genieten, moeten toelating vragen om dat te mogen doen en het antwoord is in de meeste gevallen negatief. Hopelijk wordt daar snel een mouw aan gepast.

Een toenemend aantal leden van VVV neemt vast deel aan de bijeenkomsten van bejaarden in de wijk, zowel op het Kiel, Merksem als in Antwerpen-Noord. Ze ontmoeten daar bejaarden uit de wijk en sluiten vriendschap met hen. Zo groeit ook een netwerk van sympathie en solidariteit in de wijk. Een aantal vrienden van Volkeren van Vrede hebben bovendien vaste momenten waarop zij meehelpen in het huis voor ouderen, Simeon en Hanna. Zij zijn daar zeer gewaardeerde bezoekers en vrijwilligers! Het is eigenlijk niet mogelijk om zich de werking zonder hun aanwezigheid voor te stellen.

Leden van 'Volkeren van Vrede' bezoeken tijdens het jaar bejaarden, met name in een aantal rusthuizen. Zij praten met hen en helpen hen bij praktische moeilijkheden. Vooral zijn ze actief bij de wekelijkse bijeenkomsten van Leve de Ouderen! op het Kiel, Merksem. Via deze contacten verbeteren de leden van 'Volkeren van Vrede' hun kennis van het Nederlands en verhogen zij de levensvreugde van de bejaarde medemens. Het aanhangen van een andere religie blijkt geen enkel probleem te vormen: er zijn vrijwilligers die overtuigd moslim zijn en trouw iedere week Antwerpse bejaarden thuis of in het rusthuis ophalen zodat deze kunnen deelnemen aan het wekelijkse (uiteraard katholieke) gebed.

In de eerste drie weken van juli 2012 hielpen tal van leden van Volkeren van Vrede mee in de zomervakanties die de bejaarden doorbrachten in Westmalle.

'Volkeren van Vrede' heeft in 2012 gewoontegetrouw bijgedragen aan een heel aantal kerstfeesten, zoals bijvoorbeeld op het Kiel, in RVT Melgeshof (Merksem) maar er waren ook mensen die meehielpen bij het kerstfeest van Simeon en Hanna. Voor de eerste keer was er ook een kerstfeest in het asielcentrum van het Rode Kruis op Linkeroever. Daar verblijven mensen die een asielpprocedure hebben lopen, in afwachting van de uitslag. Het is een bijzonder gemengde groep. Onder het 40-tal vrijwilligers waren ook een aantal leden van Volkeren van Vrede die aan dit feest meehielpen. Zij konden met hun talenkennis bruggen slaan, waar dat anders waarschijnlijk niet mogelijk zou zijn. Dat zorgde voor een ontspannen en vreugdevolle sfeer!

Specifieke activiteiten in 2012

Vredeswandeling (1 januari 2012)

Op 1 januari hield Sant'Egidio - VVS een vredeswandeling door de straten van Antwerpen met aandacht voor de conflicten wereldwijd en voor de samenlevingsproblematiek in de eigen stad. Er werden borden gedragen met de namen van de landen in oorlog. Het was een initiatief ter bevordering van de vrede in Antwerpen en ter herdenking van de landen die wereldwijd in oorlog verkeren. Vertegenwoordigers van de joodse en moslimgemeenschap wandelden mee. Opvallend was de aanwezigheid van vele kinderen van verschillende afkomst, alsook van Roma-zigeuners. Aan de slotceremonie op het Conscienceplein werden toespraken gehouden door Mgr Johan Bonny, bisschop van Antwerpen, rabbijn Aharon Malinsky, Said Mdauchi en schepenen van erediens Philip Heylen. Tot slot hebben ze samen een vredesduif losgelaten.

Interfaith Harmony Breakfast (6 februari 2012)

In het kader van de internationale Interfaith Harmony Week werd door VVS een Interfaith Harmony Breakfast georganiseerd. Het ging door in de pas geopende zetel van VVS in Brussel aan de Rijkklarenstraat 26. De vertegenwoordigers van drie monotheïstische godsdiensten van ons land gingen in gesprek met elkaar en met vice-premier Steven Vanackere, die de federale regering vertegenwoordigde. Het evenement was deze keer gesloten voor journalisten en het grotere publiek om de vertrouwelijkheid van de gesprekken en contacten te bevorderen.

De aanwezigen waren:

Voor de katholieke kerk: Mgr Giacinto Berloco, apostolisch nuntius en Mgr Leon Lemmens, hulpbisschop voor Mechelen en Vlaams-Brabant van het bisdom Mechelen-Brussel

Voor de protestantse kerken: Francis Renneboog, president van Federale Synode van Protestantse en Evangelische Kerken in België, Guy Liagre, secretaris van de Verenigde Protestantse Kerk in België

Voor de anglicaanse kerk: Robert Innes, pastor

Voor de Grieks-orthodoxe kerk: Metropoliët Athanase Chatzopoulos

Voor de Syrisch-orthodoxe kerk: Mgr Severios Hazail, bisschop voor BENELUX en Denho Kaplan.

Voor de moslims: Serafettin Pektas, president van Intercultural Dialogue Platform, Karim Chemlal, secretaris-generaal van de Fédération des organisations islamiques en Europe, Semsettin Ugurlu, voorzitter van het Executief van de Moslims van België

Voor de joodse gemeenschap: Maram Stern, secretaris-generaal van de World Jewish Congress

Voor het Hasjemitisch Koninkrijk Jordanië: Montaser Oklah Alzoubi, ambassadeur in België, Maen Khreasat, eerste secretaris van de ambassade van Jordanië

Voor de regering: Steven Vanackere, vicepremier en minister van Financiën, Petra Vankeirsblick, kabinet van Minister Vanackere

Voor Sant'Egidio: Hendrik Hoet, vicaris-generaal van Antwerpen en kerkelijk assistent van Sant'Egidio, François Delooz, directeur Viva Africa NGO.

Jan De Volder van VVS vzw bedacht het concept en modereerde het geheel in samenwerking met de stichting Cusanus.

Samen Voor Europa (12 mei 2012)

Internationale initiatief van christelijke bewegingen ter bevordering van de verzoening, vrede en broederschap in Europa. Dit jaar ging de conferentie door in Brussel. VVS werkte heel intensief mee bij de voorbereidingen daarvan. Grote delegaties van moslims en joden woonden het evenement bij. Het hoofdreferaat werd gegeven door prof. Andrea Riccardi, stichter van Sant'Egidio en minister van ontwikkelingssamenwerking en maatschappelijke integratie in de regering van Italië.

Gebed voor vluchtelingen (19 juli 2012)

Naar aanleiding van de Internationale Dag van de Vluchteling die de Verenigde Naties hebben uitgeroepen op 20 juni, werd er een gebed voor alle vluchtelingen en nieuwkomers georganiseerd. Dit vond plaats op vrijdag 19 juni in de Carolus Borromeuskerk. Terwijl er kaarsen werden aangestoken, deden nieuwkomers van verschillende achtergronden voorbeden in hun eigen taal, voor al diegenen die hun vaderland achterlaten op zoek naar een betere en veilige toekomst voor zichzelf en hun kinderen, maar ook voor de velen die deze vlucht niet overleven. De grote belangstelling van de nieuwkomers hiervoor, óók van degenen die geen of een andere godsdienstige overtuiging hebben, toont hoezeer zij hierdoor geraakt zijn.

Zomeruitstap voor Volkeren Voor Vrede (15 augustus 2012)

Op zondag 15 augustus 2012 vertrokken er weer twee bussen voor de jaarlijkse zomeruitstap van Volkeren van Vrede. Dit keer was het doel het bedevaartsoord 'Banneux' en dat nog wel op Maria-Hemelvaart... Er was veel belangstelling, niet alleen van de katholieke leden, maar ook vanwege mensen met een andere (christelijke) overtuiging. Naderhand was er nog tijd om uitgebreid in het malse gras te picknicken en van de zon te genieten. Behalve tijd om van elkaars hapjes te genieten was de picknick ook een goede gelegenheid om van elkaars gezelschap te genieten en de vriendschapsbanden in alle rust aan te halen.

74

Internationale Vredescongres: Mensen en Godsdiensten (9-11 september 2012)

De vertegenwoordigers van alle groepen van VVS vertrokken naar Sarajevo om er deel te nemen aan de interreligieuze vredescongres "Mensen en Godsdiensten". Ze namen deel aan verschillende conferenties en maakten ruimschoots gebruik van de gelegenheid internationale contacten te leggen en nieuwe vriendschappen te sluiten.

Het Herfstconcert "Oude en nieuwe Antwerpenaren ontmoeten elkaar" (7 oktober 2012)

Op zondag 7 oktober 2012 vond een klassiek concert plaats in de mooie Kanunnik Van Gesselzaal in het Elzenveld. Boris Popravko, een oorspronkelijk uit Sint-Petersburg afkomstige klarinettist, bracht klassieke stukken uit verschillende periodes. Hij werd op de vleugel begeleid door Anna Ledent. Veel van de leden van Volkeren van Vrede hielpen bij het ophalen, terugbrengen en het onthaal van de ruim 150 ouderen. Na het concert was er ruime gelegenheid om elkaar bij een kopje koffie beter te leren kennen.

Herdenkingswandeling van de Shoah (11 november 2012)

De herdenkingswandeling vond plaats doorheen de Joodse wijk in herinnering aan de deportatie van 15.000 medeburgers tijdens de Shoah en de waanzin van de rassenhaat onder het motto 'Wie vergeet, is gedoemd te herhalen'. Sprekers daar waren rabbijn David Rosen van Israel, mgr. Leon Lemmens – hulpbisschop van Mechelen Brussel en een vertegenwoordiger van de jongerengroep van VVS. Zes paar kinderen en bejaarden uit alle volkeren legden bloemen neer voor het monument. Heel wat Moslims en Joden namen deel aan dit initiatief. Kinderen van het Land van de Regenboog, jongeren van Jongeren voor Vrede en leden van Leve de Ouderen! en Volkeren van Vrede wandelden mee. Aansluitend vond een conferentie plaats. Rabbijn Rosen gaf een lezing over de vriendschap tussen katholieken en joden, vijftig jaar na het Tweede Vaticaans Concilie. Rosen bewees eens te meer waarom hij bekend staat als een uitmuntend conferencier en een gewaardeerd gast spreker is op tal van internationale fora.

Kerstfeest in het asielcentrum van het Rode Kruis op Linkeroever (24 december 2012)

Voor de eerste keer organiseerde VVS een kerstfeest in het asielcentrum van het Rode Kruis op Linkeroever. Daar verblijven mensen die een asielprocedure hebben lopen, in afwachting van de uitslag. Het is een bijzonder gemengde groep. Een 40-tal vrijwilligers hielpen dit feest voorbereiden. De talrijke leden van Volkeren van Vrede onder hen konden met hun talenkennis bruggen slaan, waar dat anders waarschijnlijk niet mogelijk zou zijn. 150 genodigden zaten aan feestelijk gedekte tafels en genoten van een diner aangeboden door deels VVS en deels het asielcentrum zelf. Voor iedereen lag ook een cadeau op naam klaar. Al dat zorgde voor een ontspannen en vreugdevolle sfeer!

Samenwerking en overleg

Forum Asiel en Migraties (FAM): Sant'Egidio-VVS is lid van de Algemene Vergadering.

Vluchtelingenwerk Vlaanderen: Sant'Egidio-VVS is lid van de Algemene Vergadering.

Huis van het Nederlands: samenwerkingsverbanden met de taalschool Yaguine en Fodé; er worden cursisten doorverwezen naar onze school.

Cordoba: samenwerking in verband met interreligieuze dialoog; Sant'Egidio-VVS staat vermeld in de folder van de organisatie.

B'nai B'rith en Forum van Joodse Organisaties: jaarlijkse herdenkingswandeling voor de slachtoffers van de Shoah.

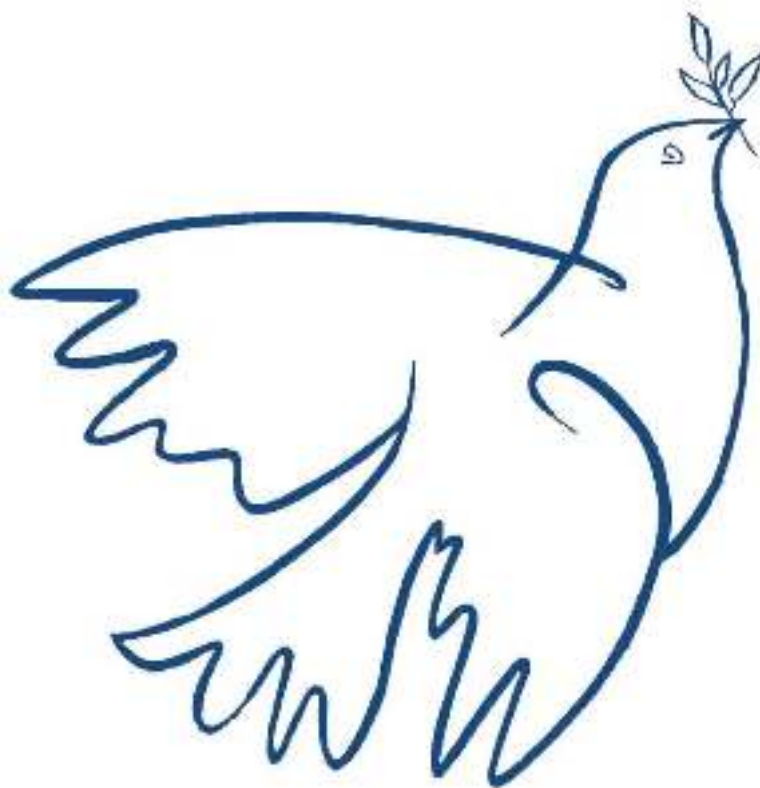
Asielcentrum Rode Kruis, Linkeroever: in verband met de taalschool Yaguine en Fodé; veel nieuwe cursisten werden door het centrum doorverwezen.

Amos: oecumenisch netwerk christenen en migratie.

De acht (de8): samenwerking rond opvang mensen zonder papieren

De vrienden van Betlehem vzw: samenwerking rond huisvesting.

Stichting Cusanus: interreligieuze dialoog

De Amici

'De Amici'

Inleiding

78

Samenleven met verschillenden, dus ook met mensen met een verstandelijke en/of sociale beperking is al lang wereldwijd een belangrijk deel van de werking van Sant' Egidio. Door dit initiatief ook in Antwerpen in het leven te roepen, wil VVS laten zien dat deze mensen een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan onze maatschappij. Ze kunnen grondleggers zijn van een elementaire verandering in de mentaliteit en cultuur. Want door hun vertrouwen en openheid voor anderen laten ze zien dat het mogelijk is in elke levenssituatie blij te zijn – als er genoeg vrienden in de buurt zijn. Een belangrijk kenmerk van mensen met een verstandelijke beperking is hun vreugde en het vermogen deze aan de medemensen verder te geven.

“Mensen met een beperking kunnen belangrijke bijdragen leveren aan onze maatschappij”

Mensen met een verstandelijke beperking kunnen een grote vreugde uitstralen als ze zich gewaardeerd voelen en solidariteit erva-

ren. Hun beperking moet daarbij geen obstakel zijn, in tegendeel: hun beperking kan tot een andere, gevoeliger en diepere manier van waarneming van de wereld bijdragen.

“Een belangrijk kenmerk van mensen met een verstandelijke beperking is hun vreugde en het vermogen deze aan de medemensen verder te geven”

De beperking wil niet zeggen dat iemand daardoor triest of ongelukkig is. Wanneer mensen met een mentale en/of sociale beperking ongelukkig zijn, komt dat meestal omdat ze zich uitgesloten voelen of geïsoleerd zijn of onder een afwijzende houding van de maatschappij lijden.

Leven aan de zijde van een mens met een beperking betekent een verrijking aan menselijkheid en kan een breder en dieper gevoel voor het leven laten groeien. Want deze mensen bezitten een gevoel voor wat essentieel is in het leven.

Deze 'wijsheid' uit zich niet altijd op een directe manier, maar kan echter in de relatie met andere mensen een weg naar buiten vinden. Mensen met een beperking roepen op tot nadenken over waarden als gratis inzet en solidariteit, vriendschap en gastvrijheid, waarden die noodzakelijk zijn voor een geslaagd leven.

“Leven aan de zijde van een mens met een beperking betekent een verrijking aan menselijkheid”

Sant'Egidio-VVS wil laten zien dat mensen met een verstandelijke en/of sociale beperking een belangrijke plaats in onze maatschappij verdienen en er een belangrijke rol kunnen spelen. Ze moeten alleen maar de kans krijgen. Hoewel de zorg en opvang voor mensen met een handicap goed opgebouwd is in onze welvaartstaat, leven velen meer dan men denkt verstopt en gaan ze vaak gebukt onder een gebrek aan waardering en inschakeling in het sociale weefsel.

Voorstelling van de Amici

Binnen onze werkingen voor kinderen en jongeren en in Kamiano kwamen wij steeds meer mensen tegen met een verstandelijke en/of sociale beperking. Vaak klaagden ze dat ze niet te veel te doen hadden. Vanuit de overtuiging dat deze mensen een grote bijdrage kunnen leveren aan onze maatschappij is in januari 2010 een nieuwe groep binnen VVS ontstaan – De Amici, het Italiaans voor vrienden.

Werking 2012

Maandelijksse bijeenkomsten en ontmoeting met de ouderen

De Amici is ondertussen een groep van een 30tal mensen van verschillende leeftijd (van 15 tot 65 jaar) met een verstandelijke en sociale beperking. Ze komen maandelijks samen voor aangepaste vorming rond verschillende thema's, bij voorbeeld de ouderen, de zieken, de arme landen in de wereld, de armen dicht bij ons, eenzaamheid in de moderne maatschappij, etc. Geregeld krijgen ze ook catechese en vieren ze mee eucharistie.

Behalve de maandelijksse bijeenkomsten komen de Amici regelmatig op bezoek in het huis voor

de ouderen 'Simeon en Hanna' waar ze voor feesten en onspanningsmomenten zorgen. Deze vriendschap werd in 2012 verder gezet en uitgebreid. Al deze bezoeken laten zien hoe verrijkend deze twee groepen voor elkaar kunnen zijn. Aan de ene kant de bejaarden die zich vaak uitgesloten en eenzaam voelen en aan de andere kant jonge mensen die ongeacht hun beperkingen feesten komen organiseren en zo veel vreugde meebrengen. De Amici hebben samen met de bewoners van het huis en de eenzame bejaarden van het Centrum het Kerstmis gevierd.

Muziek- en schilderatelier

Daarnaast zijn er nog andere ontmoetingsmomenten geweest in 2012 – atelier voor moderne kunst en muziekatelier. Vele van de Amici toonden interesse in de kunst maar kregen nooit gelegenheid om zelf iets daarmee te doen. Vandaar dit nieuw project dat al zeker een groot succes is geworden. De Amici komen er graag naartoe en ze beoefenen kunst onder begeleiding van professionele vrijwilligers. In het kader van het schilderatelier gingen de Amici op bezoek aan de beeldentuin van Bolrijk en tijdens hun vakantie bezochten ze het atelier van Johannes Wickert in Monschau (Duitsland) waar ze aan de speciaal voorhen georganiseerde workshops deelnamen. Aan het einde van het jaar reisde Johannes Wickert naar Antwerpen, speciaal om de Amici te bezoeken. Het ging zodanig goed dat de contacten met

deze kunstenaar tijdens het volgende jaar verder zullen worden uitgebouwd. In het schildersatelier wordt vooral aan Art brut gedaan.

Het thema waarrond gewerkt werd, was de vrede. In het muziekatelier werd vooral gezongen en met Orfinstrumenten gewerkt.

Vakantie

Zoals het jaar daarvoor gingen de Amici ook in 2012 samen op vakantie. Van 20 tot 24 augustus verbleven ze in Amel, in de Oostkantons. De activiteiten waren zeer divers. Op het programma stonden onder andere: bezoek aan een

boerderij, een minigolfnamiddag en het atelier van de kunstenaar Johannes Wickert. Belangrijk tijdens deze vakantie was de persoonlijke aandacht en de aandacht voor het persoonlijk ritme van elke deelnemer.

Kerstfeest

Er werd ook kerstmis gevierd samen met de Amici. Tijdens de voorbereiding daarvan werd met de Amici stilgestaan bij wie zwak is in de maatschappij, bij wie hun hulp kan gebruiken en bij wie minder materiële mogelijkheden heeft dan zij. Het kerstfeest met

hen was een zeer gemengd feest waarop zowel zijzelf als de ouderen van Simeon en Hanna en eenzame Antwerpse bejaarden als anderstalige nieuwkomers aanwezig waren. Voor de Amici was het heel belangrijk om kerstmis te vieren met hun vrienden bij wie zij ook

tijdens het jaar op bezoek gaan. De diversiteit van het feest maakte het tot een echt familiefeest. De oudste feestvierende was 96 jaar, de jongste 2 maanden. De Amici zijn erg geïnteresseerd in andere landen en de ontmoeting tussen verschillende culturen was dan ook een absolute meerwaarde.

In 2012 werd er meer aandacht besteed aan de persoonlijke begeleiding en opvolging van de Amici. De vrijwilligers hebben geregeld individueel met de Amici afgesproken, bezochten ze thuis of maakten ze individuele uitstappen. Ook aan verjaardagen werd speciale aandacht besteed.

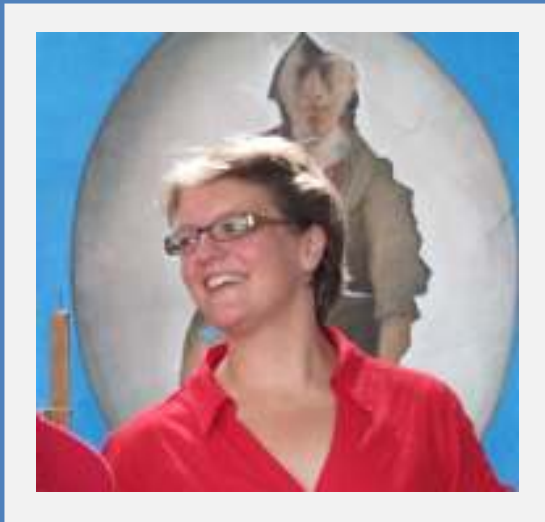
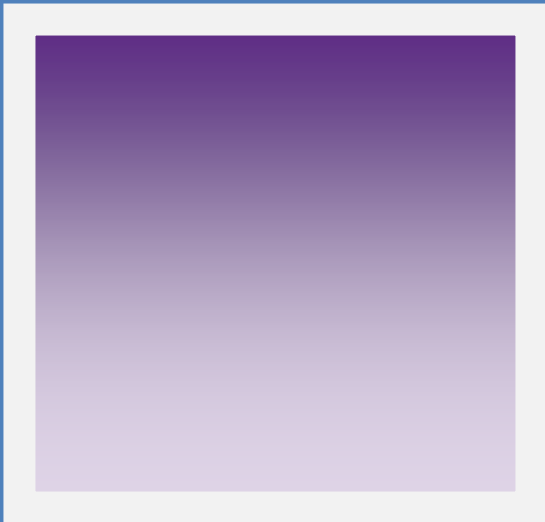
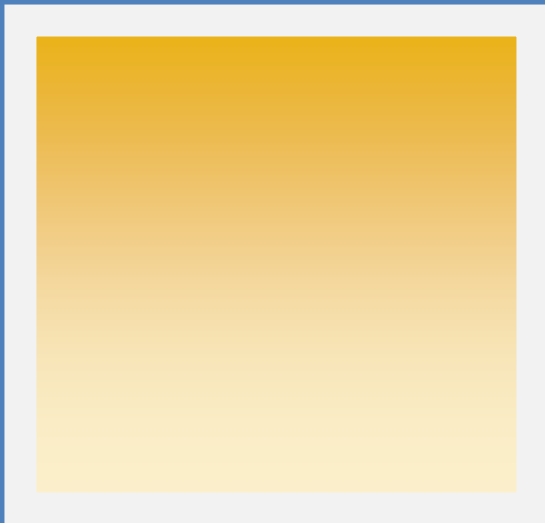
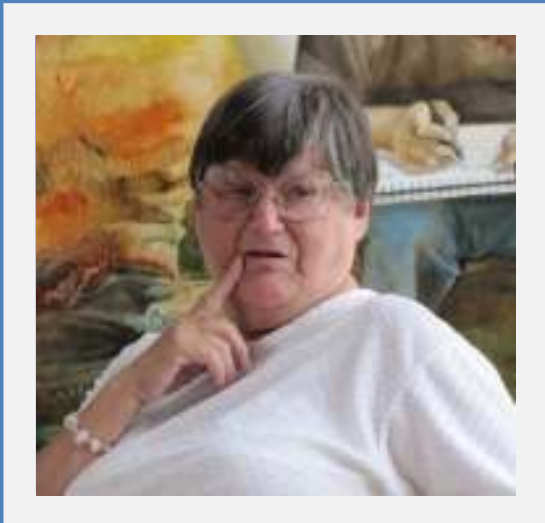

Samenwerking met Primavera

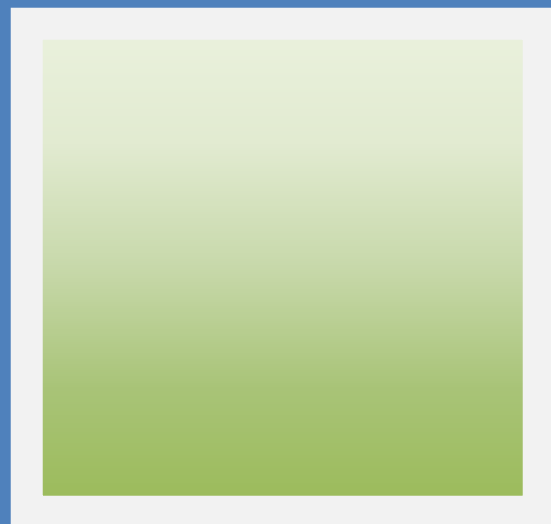
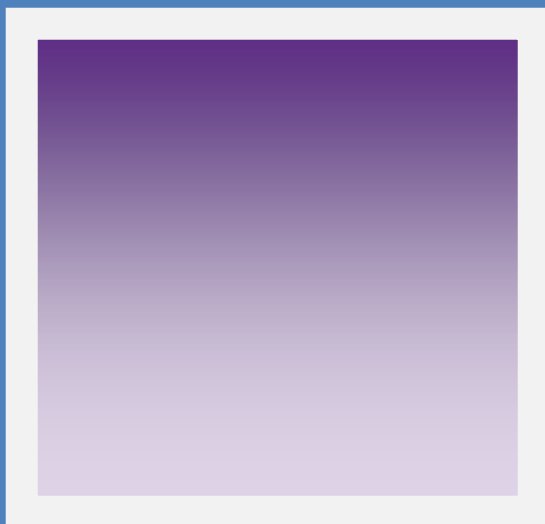
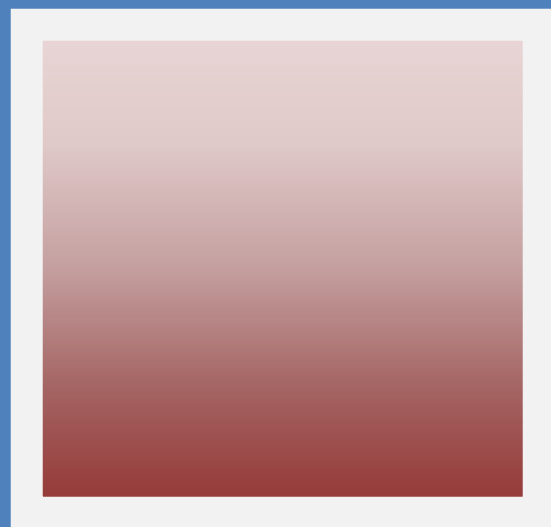

Al sinds enkele jaren werkt Sant' Egidio-VVS samen met Primavera – een voorziening voor opvang en begeleiding van volwassenen met een verstandelijke handicap uit Antwerpen-Merksem. Een keer per week komt een groep van 5 à 10 personen onder begeleiding naar het secretariaat van VVS om te helpen. Daar verrichten ze gemakkelijke taken die echter tot het goed functioneren van het huis bijdragen. Sommigen zijn verantwoordelijk voor de vernietiging van oude documenten, anderen voor

het wegbrengen van flessen en nog anderen voor mailings. Werk voor hen wordt altijd op voorhand voorbereid door onze vrijwilligers zodat ze zich in ons huis nuttig voelen. Bij de taken horen: enveloppen vullen en zegels plakken bij grote mailings, folders kopiëren en plooiën, potloden slijpen voor Scholen voor Vrede, was voor Kamiano plooiën, etc. De samenwerking wordt langs de verschillende kanten positief geëvalueerd en wordt zeker de volgende jaren voortgezet.

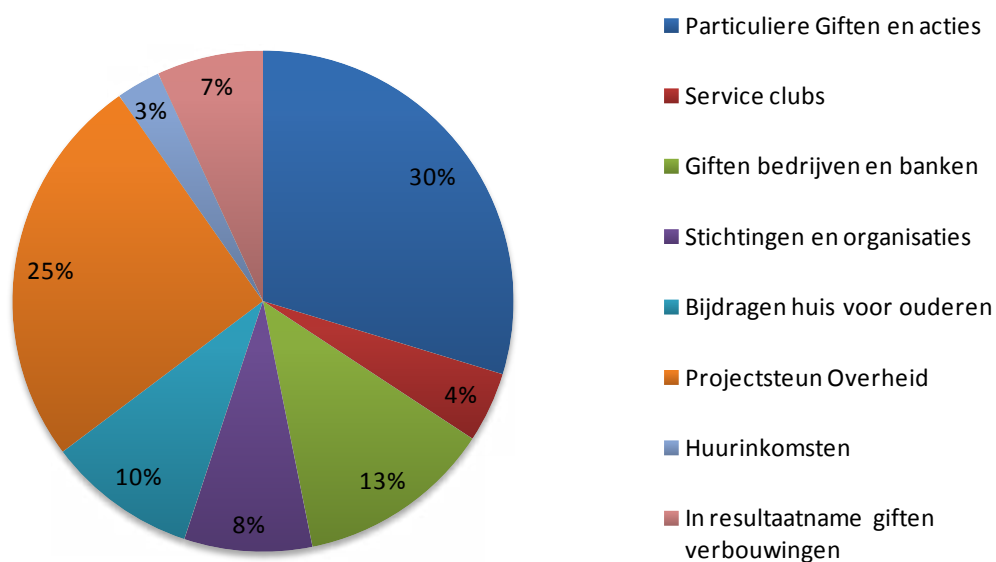
Financiële situatie

Financiële situatie

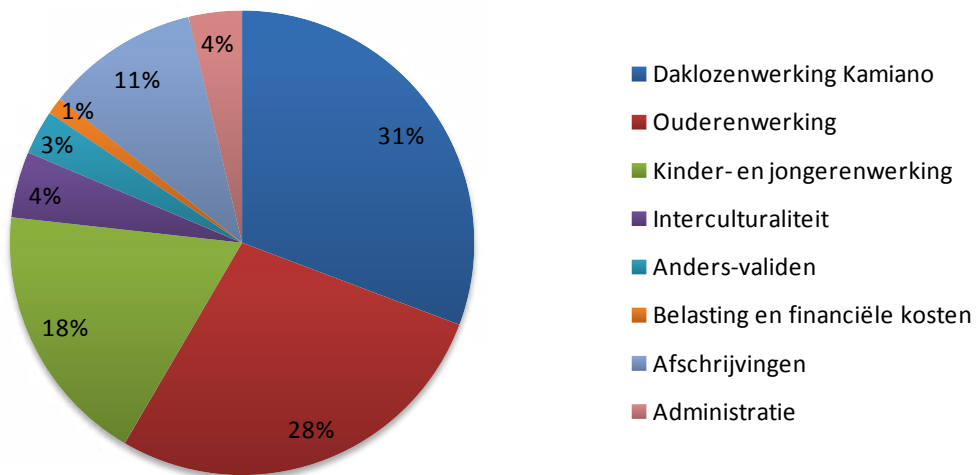
De rekeningen, met een totaal aan kosten en opbrengsten van 893.607,84 € werden geauditeerd en door de bedrijfsrevisoren Callens, Pirene & C° goedgekeurd. Deze gegevens worden ook vermeld op de site van Donorinfo: www.donorinfo.be.

Verdeling van de inkomsten

Inkomsten	Bedrag (€)	Percentage (%)
Particuliere Giften en acties	265.497,15 €	30
Service clubs	40.550,00 €	4
Giften bedrijven en banken	112.461,30 €	13
Stichtingen en organisaties	73.726,12 €	8
Bijdragen huis voor ouderen	86.259,17 €	10
Projectsteun Overheid	228.196,60 €	25
Huurinkomsten	25.526,31 €	3
In resultaatname giften verbouwingen	61.391,19 €	7
Totaal	893.607,84€	100

Verdeling van de uitgaven

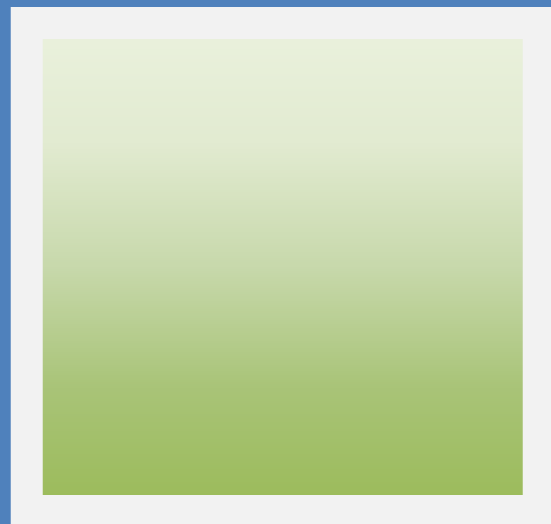
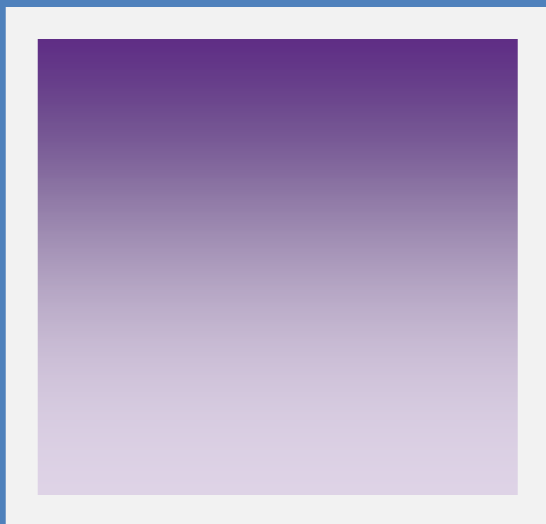
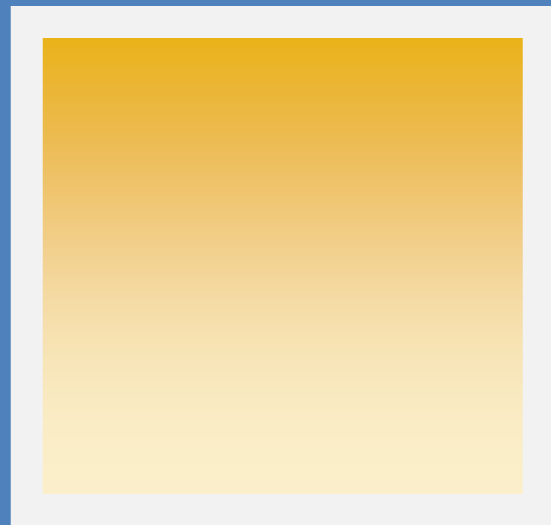
Uitgaven	Bedrag (€)	Percentage (%)
Daklozenwerking Kamiano	245.772,03 €	31
Ouderenwerking	221.409,06 €	28
Kinder- en jongerenwerking	146.454,06 €	18
Interculturaliteit	36.795,15 €	4
Anders-validen	24.748,05 €	3
Belasting en financiële kosten	9.535,84 €	1
Afschrijvingen	85.102,34 €	11
Administratie	29.707,17 €	4
Totaal	799.523,70 €	100

Over te dragen resultaat

94.084,14 €

Balans

Activa		Passiva	
Vaste activa	894.813,39 €	Eigen Vermogen	1.130.310,34 €
Vlottende activa	387.774,81 €	Vreemd Vermogen	152.277,86 €
Totaal	1.282.588,20 €	Totaal	1.282.588,20 €

Organigram

Gemeenschap van Sant'Egidio

Juridische Stuctuur:

Kerkrechtelijke erkenning bij de Heilige Stoel als internationale publieke lekenvereniging sinds 1986

Voorzitter: Marco Impagliazzo, **Kerkelijk assistent:** Mgr. Matteo Zuppi

Raadslid Europa: Hilde Kieboom, Kerkelijk assistent Benelux: E.H. Hendrik Hoet

Burgerrechtelijk feitelijke vereniging in Benelux

Doel: Beleving en verspreiding van de evangelische geest van vriendschap met de armen en gebed

Budget: 100.000 € per jaar

Stichting Sant'Egidio

Juridische structuur:

Private stichting naar Belgisch recht sinds 2006

Doel: beheer van steunfonds en patrimonium

Dagelijks bestuur: Hilde Kieboom - Eric Deckers - Olivier Lins

Vereniging Voor Solidariteit (VVS) vzw

Juridische structuur:

Vereniging zonder winstoogmerk sinds 1987

Voorzitter: Hilde Kieboom

Doel: solidariteit met de zwakken in Vlaanderen

Budget: 800.000 € per jaar

Uit: werkingskosten, 5,3 VTE

In: giften particulieren, stichtingen, bedrijven, acties, subsidies

Jaarlijkse audit door Callens en C^o - publicatie jaarrekening bij **donorinfo**

Sinds 1999 **fiscale aftrekbaarheid**

Vriendschap Zonder Grenzen (VZG) vzw

Juridische structuur:

Vereniging zonder winstoogmerk sinds 2003

Voorzitter: Pieter Wieërs

Doel: vakanties voor kansarmen

Budget: 100.000 € per jaar

Uit: werkingskosten, 0,5 VTE

In: bijdragen, subsidie Toerisme Vlaanderen

Solidarités au Pluriel (SAP) asbl

Juridische structuur:

Vereniging zonder winstoogmerk sinds 2005

Voorzitter: François Deloos

Doel: solidariteit met zwakken in Franstalig België

Budget: 100.000 € per jaar

Uit: werkingskosten

In: giften particulieren, acties

Jaarlijkse audit door Callens en C^o - publicatie jaarrekening bij **donorinfo**

Sinds 2010 **fiscale aftrekbaarheid**

Viva Africa NGO

Juridische structuur:

Vereniging zonder winstoogmerk sinds 2001

Voorzitter: Jan de Volder

Doel: gezondheidszorg, vorming en vrede in Afrika

Budget: 1.000.000 € per jaar

Uit: projectpartners, werkingskosten, 2 VTE,

In: giften stichtingen, acties, subsidies

Jaarlijkse audit door Callens en C^o - publicatie jaarrekening bij **donorinfo**

Sinds 2003 **fiscale aftrekbaarheid**

Erkenning als NGO bij het Belgische Federale Ministerie voor Ontwikkelings-samenwerking sinds 2005

Vrienden van Betlehem vzw

Juridische structuur:

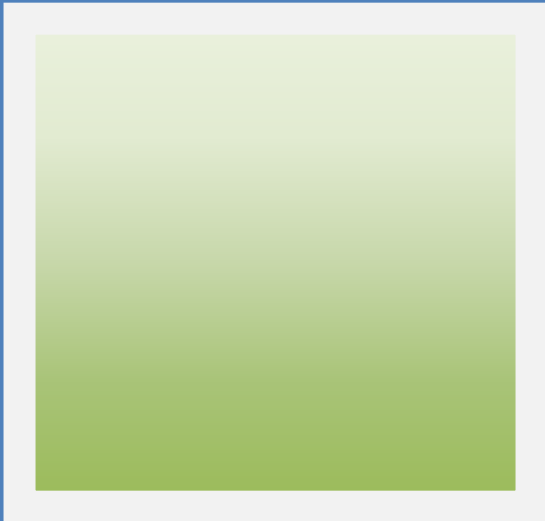
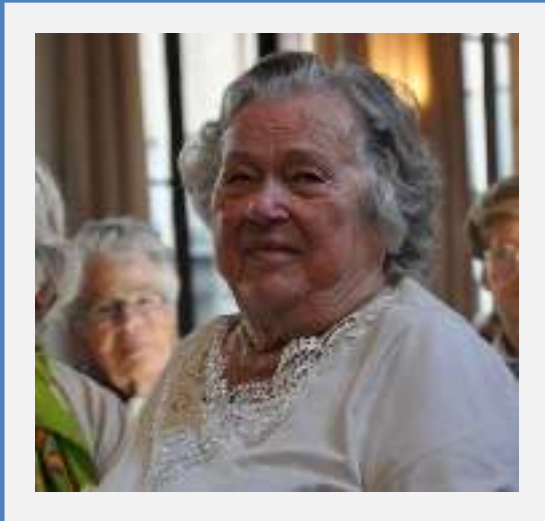
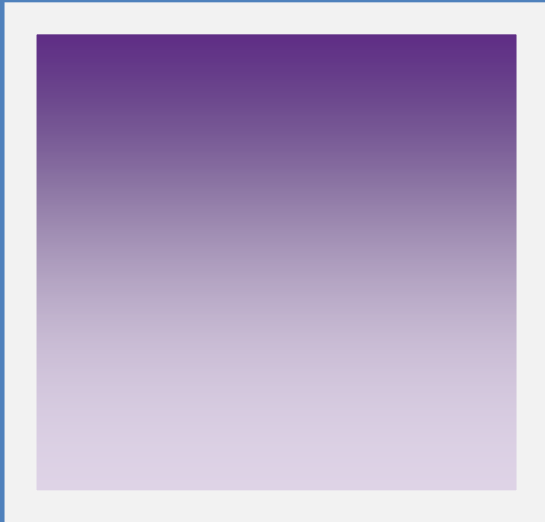
Vereniging zonder winstoogmerk sinds 2000

Voorzitter: Jan De Volder

Doel: verlenen van onderdak aan armen in Antwerpen

Budget: 100.000 € per jaar

VVSvzw
Lombardenstraat 28
B-2000 Antwerpen
Tel. +32/3/229.04.10
Fax +32/3/226.07.37
info@santegidio.be
www.santegidio.be
KBC : IBAN: BE95 4098 5637 5658
BIC : KREDBEBB
BNP Paribas-Fortis: IBAN: BE14 2200 0370 0483
BIC : GEBABEBB

